ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

TABLE OF CONTENTS

SOMMAIRE

Σοβιετολογία

Τόμος V Μάϊος - 'Ιούνιος 1964 Τεῦχος 5-6 (53)

ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ

Μεγαλειότατε.

Εἶναι γνωστὸν ὑπὸ ποίας συνθήκας ἐσημειώθησαν αἱ τελευταῖαι ἐξελίξεις εἰς τὸν ἐσωτερικὸν πολιτικόν μας βίον (ἐκλογαὶ 1961, «ἀνένδοτος ἀγών», ἐκλογαὶ 1963, «ἐκλογικὸς ἑλιγμός» τῆς ΕΔΑ, ἐκλογαὶ 1964). Αἱ συνθῆκαι αὐταὶ εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ τὴν δημιουργίαν ὡρισμένων φαινομένων λίαν ἀνησυχητικῶν διὰ τὴν ὁμαλὴν ἐξέλιξιν τῶν πολιτικῶν μας πραγμάτων. Τοιαῦτα φαινόμενα εἶναι:

—Ἡ ἀτμόσφαιρα ἡ ὁποία προεκλήθη ἐκ τῆς ὀξυτάτης διαμάχης τοῦ ἀστικοῦ πολιτικοῦ κόσμου κατὰ τὴν περίοδον 1961 - 1963 καὶ ἡ ὁποία, συνεχιζομένη ὅλως ἀναιτίως πλέον μετὰ τὴν διὰ δύο ἐκλογῶν ἐκκαθάρισιν τῆς καταστάσεως, τείνει νὰ μεταβληθῇ εἰς πραγματικὸν ὅσον καὶ ἀδικαιολόγητον διχασμὸν τῶν ἐθνικοφρόνων ἑλλήνων, πρὸς ὄφελος μόνον τῶν κομμουνιστῶν ἐχθρῶν τῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ Ἔθνους.

— Ἡ συνέχισις τῆς ὀξύτητος διὰ τῆς ἐπιμόνου καὶ στείρας ἀναμοχλεύσεως τοῦ προσφάτου παρελθόντος. Ἡ ἀρνητικὴ αὐτὴ τακτικὴ ἀποτελεῖ τραγικὸν σφᾶλμα, τὸ ὁποῖον δυνατὸν νὰ ἔχῃ μοιραίας ἐπιπτώσεις εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον διὰ τῶν προκαλουμένων ἀναποφεύκτων ἀντιδράσεων.

— Ἡ ἐπικίνδυνος σύγχυσις ἰδεῶν, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ εἰς εὐρείας μάζας καὶ ἀποτελεῖ κατάλοιπον τῆς περιόδου 1961 - 63 ὁπότε εἶχον προσβληθῆ τὰ πάντα καὶ εἶχον ἀμφισβητηθεῖ ὅλοι οἱ θεσμοὶ τοῦ ἀστικοῦ μας καθεστῶτος καὶ τοῦ πολιτεύματος τῆς Βασιλευομένης Δημοκρατίας. Ἡ «ἐπαναστατική» ψυχολογία τῆς περιόδου αὐτῆς δυστυχῶς συντηρεῖται, ἀναιτίως πλέον καὶ τεχνητῶς, δυνάμεθα δὲ μάλιστα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀπὸ ὡρισμένας πλευρὰς ἐπιτείνεται. Τοῦτο ὅμως ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει ζημιοῖ τοὺς πάντας πρὸς ὄφελος τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ μόνον αὐτοῦ.

— Ἡ βαθμιαία διαπήδησις ἀριστερῶν ἰδεῶν, τάσεων, μεθόδων, ἐκλογικῶν μαζῶν καὶ ἀτόμων - στελεχῶν εἰς τὴν κυβερνῶσαν ἐθνικόφρονα παράταξιν. Ἡ ἡγεσία τῆς παρατάξεως αὐτῆς ὑφίσταται οὕτω μίαν ἰσχυρὰν πίεσιν ἐκ τῶν ἔξω (Ε.Δ.Α.) ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἔνδον (κεντροαριστερά), οὕτω δὲ εἴτε ἀναγκάζεται νὰ ὑποχωρῇ εἰς αὐτὴν τὴν ἐντέχνως ἀσκουμένην ἐκβιαστικὴν πίεσιν, εἴτε εὑρίσκεται πρὸ τετελεσμένων γεγονότων ἐξ ἐνεργειῶν ἀριστερῶν στοιχείων προωθημένων ἤδη εἰς ἐπι-

καίρους θέσεις τοῦ κρατικοῦ ἢ τοῦ κομματικοῦ της μηχανισμοῦ. Σχετικαὶ ἐκδηλώσεις εἶναι: Ὁ ἐξαπολυθεὶς ἐναντίον ὅλων τῶν ἀντικομμουνιστικῶν **στοιχείων διωγμὸς** καὶ ἡ συστηματικὴ δυσφήμισις τοῦ ἀντικομμουνιστικοῦ ἀγῶνος καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι τὸν διηξῆγον μὲ εἰδικὴν γνῶσιν καὶ ὑπερκομματικὴν συνείδησιν, (ἔκθεσις Μπέρτσου κ.λ.π.). Ἡ διάλυσις ἢ ἐκκαθάρισις καὶ οὐσιαστικὴ ἐξουδετέρωσις ὑπηρεσιῶν θεμελιώδους σημασίας διὰ τὸ καθεστὼς (Διεύθυνσις Διαφωτίσεως τῆς Προεδρίας καὶ γραφεῖον της διὰ τὰς κομμουνιστικὰς ὑποθέσεις, ὑπηρεσία πληροφοριῶν τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας κ.λ.π.). Ἡ σκανδαλοθηρία εἰς **βάρος πολιτικῶν** ἢ ὑπηρεσιακῶν προσωπικοτήτων καὶ κρατικῶν λειτουργῶν ἢ ὑπηρεσιῶν (διάφοροι «ἐκθέσεις»). Ἡ τοὐλάχιστον περίεργος προσπάθεια ἀποκαταστάσεως τοῦ ἐγχωρίου καὶ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ εἰς τὴν συνείδησιν τῆς κοινῆς γνώμης (ἔκθεσις Μπέρτσου, δημοσιεύματα διαφόρων ἀστικῶν ἐφημερίδων). Ἡ καλλιέργεια ἀντιδυτικῶν αἰσθημάτων (ἐκδηλώσεις διὰ τὸ κυπριακόν) κλπ. Ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ κλίματος ἐμφανίζονται πολλαὶ ὑπονομευτικαὶ τάσεις ἐξ ὧν ἰδιαιτέρως ἀπειλητικαὶ διὰ τὸ πολιτικόν μας μέλλον εἶναι αἱ κάτωθι:

1. Καλλιεργεῖται ἡ ἄποψις ὅτι ἡ πάλη κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ εἶναι ἀντιδραστική, κομματικὴ καὶ καταδικαστέα ἐνέργεια ἐνῶ ἀντιθέτως ὀφείλομεν νὰ παρέχωμεν εἰς τοὺς κομμουνιστάς, ἐν ὀνόματι τῆς Δημοκρατίας, πᾶσαν εὐχέρειαν δράσεως πρὸς ἀνατροπήν της.

2. Δυσφημοῦνται ὅλοι οἱ εἰδικοὶ τοῦ ἀγῶνος κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς ἐκκαθαρίζεται ταχύτατα ἀπὸ αὐτοὺς ἐν ὀνόματι τοῦ «εκδημοκρατισμοῦ» ὡσὰν αὐτὸς νὰ σημαίνῃ τὴν παράδοσιν τῆς ἐλευθερίας εἰς τοὺς κομμουνιστὰς δημίους της.

3. Ἀμφισβητεῖται αὐτὴ αὕτη ἡ ἀνάγκη ἐθνικῆς διαφωτίσεως ἐνῶ οὐδεμία πλέον χώρα εἰς τὸν κόσμον ὑφίσταται ἡ ὁποία νὰ μὴ διαθέτῃ ὑπηρεσίας πληροφοριῶν καὶ προπαγάνδας.

4. Ἀμφισβητεῖται καὶ αὐτὴ ἡ ὕπαρξις τῆς κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς μὲ ἀποτέλεσμα τὴν δημιουργίαν μιᾶς ἐπικινδύνου ἐφησυχαστικῆς αὐταπάτης ἀφοπλιζούσης ἰδεολογικῶς, ψυχολογικῶς, νομικῶς καὶ ὑλικῶς τὸ Ἔθνος ἔναντι τῆς πάντοτε ὑφισταμένης θανασίμου ἀπειλῆς.

5. Διὰ τῶν ἐκκαθαρίσεων, τῶν κατηγοριῶν, τῶν «ἐκθέσεων», «ἐρευνῶν» κλπ. κλονίζεται τὸ κῦρος τοῦ Κράτους, σπείρεται ἡ ἀπογοήτευσις καὶ προκαλεῖται ἡ πικρία τῶν ὀργάνων του (ἀστυνομικῶν, στρατιωτικῶν, δικαστικῶν, διαφωτιστῶν) ἐνῷ ἀποθρασύνονται οἱ ἀσύδοτοι πλέον κομμουνισταί.

Ἡ κατάστασις ἔχει φθάσει μέχρι τοῦ σημείου νὰ θεωρῆται πλέον μειονέκτημα ἡ ἰδιότης τοῦ ἀντικομμουνιστοῦ ἐνῶ θεωρεῖται φυσικόν, καὶ ἴσως ἐπαινετέον νὰ εἶναι τὶς κομμουνιστής. Ὁ ἀντικομμουνιστικὸς ἀγὼν θεωρεῖται περίπου κολάσιμος πρᾶξις, καὶ ὅσοι τὸν διεξήγαγον σχεδὸν δοσίλογοι! Ὅλα αὐτά, ἐὰν συνεχισθοῦν θὰ ὁδηγήσουν τὴν χώραν εἰς πλήρη ἀδυναμίαν ἀντιστάσεως κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπωφελούμενος τῶν εἰδικῶν περιστάσεων καὶ τῶν νέων συνθηκῶν, ἀναπτύσσει ἤδη μίαν κυριολεκτικῶς πρωτοφανῆ εἰς ἔκτασιν, σύστημα καὶ ἀφθονίαν μέσων προπαγανδιστικήν, ὀργανωτικήν, διεισδυτικὴν καὶ διαβρωτικὴν προσπάθειαν. Ὅταν οἱ ἁρμόδιοι ἀντιληφθοῦν τὸν κίνδυνον ἴσως θὰ εἶναι ἀργά, διότι οἱ ἴδιοι θὰ ἔχουν ἀνοίξη τὰς πύλας καὶ θὰ ἔχουν στρώση τὸν δρόμον εἰς τὸν ἐχθρόν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι ἠνέχθησαν τοὺς ἐντὸς τῶν τάξεών των δρῶντας πράκτοράς του, οἱ ὁποῖοι ἐπέτυχον

νὰ καταλάβουν ἐπικαίρους θέσεις, ἀφ᾽ ἑτέρου δὲ διότι ἐν τῇ ἀφελείᾳ των ἐνόμισαν ὅτι ἦτο ποτὲ δυνατὸν διὰ τῶν συνεχῶν ὑποχωρήσεων καὶ παραχωρήσεών των νὰ ἱκανοποιήσουν τοὺς κομμουνιστάς.

Ἡ ἐντύπωσις ὅτι ἡ κομμουνιστικὴ ἀπειλὴ ἔπαυσεν δῆθεν ὑφισταμένη λόγῳ τῆς μειώσεως τῆς ἐμφανίσεώς της ὑπὸ μορφὴν ἐκλογικῆς δυνάμεως εἶναι ἄκρως ἐσφαλμένη. Τὸ Κ.Κ. δὲν ἀποτελοῦν κανονικὰ πολιτι κόμματα διὰ νὰ κρίνωνται μὲ ἐκλογικὰ - κοινοβουλευτικὰ κριτήρια Ἡ ἀπειλή, τὴν ὁποίαν ἀντιπροσωπεύουν, κρίνεται κυρίως ἀπὸ τὴν ὀργανωτικὴν των ἀνάπτυξιν, τὴν ἐκ μέρους των διάβρωσιν τοῦ ἀστικοῦ πολιτικοῦ κόσμου, τοῦ ἀστικοῦ τύπου καὶ τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολίαν τῶν ἰδεῶν των, ἀπὸ τὴν ἄνεσιν τὴν ὁποίαν ἔχουν εἰς τὴν δρᾶσιν των καὶ ἀπὸ τὸ κατὰ πόσον τὸ δημοκρατικὸν Κράτος ἔχει ἐπίγνωσιν τῆς ἀπειλῆς καθὼς καὶ θέλησιν, ἱκανότητα καὶ δύναμιν νὰ ἀντιδρᾷ εἰς αὐτήν. Μὲ αὐτὰ τὰ κριτήρια, ὀφείλομεν δυστυχῶς νὰ διαπιστώσωμεν ὅτι ἀπὸ τοῦ πέρατος τῆς ἀνταρσίας ἡ κομμουνιστικὴ ἀπειλὴ εἰς τὴν χώραν μας οὐδέποτε ὑπῆρξεν τόσο μεγάλη ὅσον σήμερον.

Ἐπικινδύνως ἐφησυχαστικὴ εἶναι καὶ ἡ λίαν διαδεδομένη σήμερον αὐταπάτη ὅτι ὁ κομμουνισμὸς καταπολεμεῖται μόνον διὰ τῆς ἐφαρμογῆς θετικῶν κοινωνικῶν μέτρων. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὰ μέτρα αὐτὰ χρειάζονται καὶ ὅτι κακῶς κατὰ τὸ παρελθὸν εἶχεν παραμεληθεῖ ἡ ἄσκησις μιᾶς προοδευτικῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς. Ἀσφαλῶς δέ, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς κοινωνικῆς δημοκρατίας, μειώνει τὸν ἀριθμὸν τῶν αἰτίων εἰς τὰ ὁποῖα ὀφείλεται ὁ κομμουνισμός. Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι ὁ κομμουνισμὸς ἐξαλείφεται αὐτομάτως, ἁπλῶς καὶ μόνον διὰ τῆς πραγματοποιήσεως κοινωνικῶν μεταρρυθμίσεων. Διότι τὰ αἴτια του εἶναι εἶναι πολλὰ καὶ ποικίλα καὶ διότι καὶ ἡ ἰδεωδεστέρα κοινωνικὴ πολιτικὴ δὲν ἀποδίδει ἀμέσως τοὺς καρπούς της. Ἀπαιτεῖται ἱκανὸς χρόνος, ἰδιαιτέρως δὲ εἰς χώρας ὡς ἡ ἰδική μας μὲ περιωρισμένας ἀντικειμενικῶς δυνατότητας διὰ τὴν ἄσκησιν μιᾶς τοιαύτης πολιτικῆς. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως, ὁ κομμουνισμὸς δρᾷ. Πῶς θὰ τὸν ἀντιμετωπίσωμεν, ἐὰν ἀρνούμεθα τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον του, διώκωμεν τοὺς συνεπεῖς ἀντιπάλους του, ἀποκαθιστῶμεν τὸν ἴδιον εἰς τὴν κοινὴν συνείδησιν καὶ προωθοῦμεν τοὺς ἐκπροσώπους του εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς ὑποκύπτοντες εἰς τὰς πιέσεις του;

Ὁ κομμουνισμὸς δὲν εἶναι μόνον κοινωνικὸν κίνημα, πρόγραμμα, αἴτημα καὶ σύστημα. Εἶναι καὶ προπαγανδιστική, ἰδεολογικὴ καὶ πολιτικὴ δρᾶσις. Εἶναι καὶ συνωμοσία, παράνομος μηχανισμός, ἀνατρεπτικὴ δραστηριότης. Ὀφείλομεν λοιπὸν νὰ τὸν ἀντιμετωπίσωμεν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς. Καὶ δὲν ἀρκεῖ νὰ λέγωμεν ὅτι θὰ διώκωμεν τὴν παράνομον δρᾶσιν του. Ὀφείλομεν καὶ νὰ τὴν πληροφορούμεθα διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ τὴν διώξωμεν. Καὶ ὀφείλομεν ἐπίσης νὰ ἀντιμετωπίσωμεν διὰ νομίμων μέσων καὶ τὴν νόμιμον δρᾶσιν του (προπαγάνδα, διείσδυσις κλπ.).

Οἱ κομμουνισταὶ σήμερον, μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῆς Δεξιᾶς ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν, θὰ ἐπιδιώξουν τὴν ἀποτυχίαν καὶ χρεωκοπίαν τοῦ Κέντρου διὰ νὰ σημάνῃ ἡ ὥρα των. Πρὸς τοῦτο προετοιμάζουν συστηματικῶς ἕνα κῦμα παντοίων συστημάτων καὶ ἀπιθάνων διεκδικήσεων, καλλιεργοῦντες ἕνα κλῖμα ἀνυπομονησίας καὶ ἀπαιτήσεων. Πρὶν ὅμως ἐξορμήσουν διὰ τὴν πρόκλησιν τῆς ἀποτυχίας τοῦ Κέντρου θὰ προσπαθήσουν νὰ ἀξιοποιήσουν πρὸς ὄφελός των τὴν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ παραμονήν του ἀπαιτοῦντες τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ ἀπὸ τοὺς

ἐχθρούς των, τὸν πλήρη ἀφοπλισμὸν τοῦ Ἔθνους ἔναντι τῆς δραστηριότητός των καὶ τὴν προώθησιν τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων των εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς.

Δὲν κατηγοροῦμεν τοὺς ἡγέτας τῆς ΕΚ, οἱ ὁποῖοι εἶναι δημοκρατικοὶ καὶ ἐθνικόφρονες ἄνδρες πιστεύοντες εἰς τὴν ἀστικὴν δημοκρατίαν. Δὲν ὑποτιμῶμεν τὰ πολλὰ θετικὰ στοιχεῖα τῆς πραγματοποιουμένης ἀλλαγῆς. Δὲν παραγνωρίζομεν τὰ σφάλματα καὶ τὰς ἀτελείας τοῦ παρελθόντος. Ἐπισημαίνομεν ὅμως τὰ ἀρνητικὰ σημεῖα τῆς καταστάσεως διότι αὐτὰ ἐγκυμονοῦν σοβαροὺς κινδύνους καὶ διὰ τὸ Κέντρον καὶ διὰ τὴν Δεξιὰν καὶ διὰ τὴν Δημοκρατίαν καὶ διὰ τὸ Ἔθνος. Ἡ ἀνησυχία μας δὲν εἶναι οὔτε κομματικὴ οὔτε παραταξιακή. Εἶναι ἐθνική. Οἱ ἀνησυχοῦντες ἀνήκουν εἰς ὅλα τὰ ἀστικὰ κόμματα. Ἄλλοι πάλιν δὲν ἀνήκουν εἰς οὐδέν. Ἀλλὰ εἶναι πολλοί. Καὶ εὑρίσκονται εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς μας ζωῆς. Καὶ διερωτῶνται. Πρὸς τὰ ποῦ βαδίζομεν; Μήπως ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς Κούβας καὶ τῆς Ζανζιβάρης; Ἢ μήπως θὰ γίνωμεν Ἰρὰκ εἴτε Βραζιλία;

Διὰ τοῦτο ζητοῦμεν τὴν ἐπέμβασίν Σας, τὴν ἐπείγουσαν ἐπέμβασιν ὅλων τῶν ἁρμοδίων καὶ ἐνδιαφερομένων παραγόντων, ὥστε νὰ ἀσκηθῇ ἐπιρροὴ πρὸς τὰς ἑξῆς κατευθύνσεις:

1. Νὰ σταματήσῃ ἡ ἀναμόχλευσις τοῦ παρελθόντος καὶ νὰ ἀποκατασταθοῦν ὁμαλαὶ σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων ἐθνικοφρόνων κομμάτων πρὸς ὄφελος ἀμφοτέρων καὶ ὁλοκλήρου τοῦ ἀστικοῦ κόσμου

2. Νὰ ληφθοῦν ἄμεσα καὶ ἀπόλυτα μέτρα διὰ τὴν παρεμπόδισιν τῆς διαβρώσεως τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ ἀπὸ κομμουνιστάς, συνοδοιπόρους καὶ ἄλλα ὕποπτα στοιχεῖα.

3. Νὰ παραμείνουν ἢ νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰς θέσεις των οἱ εἰδικοὶ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς.
(Προεδρία Κυβερνήσεως, Γενικὴ Ἀσφάλεια, ΓΕΣ κλπ.).

4. Νὰ ὀργανωθῇ ἡ ἐντὸς τῶν δημοκρατικῶν πλαισίων ἄμυνα τοῦ Ἔθνους κατὰ τῆς κομμουνιστικῆς ἐπιθέσεως. (Ὑπηρεσίαι διαφωτίσεως, παρακολουθήσεως τῆς κομμουνιστικῆς δραστηριότητος κλπ.).

5. Νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἡ τακτικὴ τῆς συνεχοῦς ἱκανοποιήσεως τῶν κομμουνιστῶν καὶ τῆς ἀντιστοίχου φθορᾶς τῶν ἐκτὸς τῆς ἐξουσίας ἐθνικοφρόνων δυνάμεων καὶ τῶν θεσμῶν τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος.

Ταῦτα διὰ νὰ ἀνακοπῇ τὸ «γλύστρημα πρὸς τὰ ἀριστερά» καὶ νὰ ἀποφύγῃ ἡ χώρα μας τραγικὰ διλήμματα καὶ ἔτι τραγικωτέρας περιπετείας.

Ἀθῆναι τῇ 11 Ἀπριλίου 1964

Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ
ΓΕΩΡΓΑΛΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Σοβιετολόγος

ΑΡΘΡΑ

ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΑΙ Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

Ὑπὸ Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ

«Τὰ ἀστικὰ κόμματα εἶναι ἐκλογικοὶ μηχανισμοί, ἐνῷ τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα εἶναι ἐπαναστατικὸς στρατός».

Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Κανεὶς δὲν ἐτόλμησε ἀκόμη νὰ ἀμφισβητήσῃ ἐπίσημα καὶ φανερά, τουλάχιστον θεωρητικῶς, ὅτι εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη — θέμα ὑπάρξεως — γιὰ τὴν χώρα μας ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ κομμουνισμοῦ. Ἐκεῖνο ποὺ στὸ παρὸν στάδιο τῶν ἑλληνικῶν ἐξελίξεων ἔχει τεθῆ ὑπὸ συζήτησιν ἀπὸ ὑπευθύνους φορεῖς τῆς ἐπίσημης πολιτικῆς μας, εἶναι ὁ τρόπος ἀντιμετωπίσεως τοῦ κομμουνισμοῦ.

Ὡς τώρα, μᾶς λένε, ὁ κομμουνισμὸς ἀντεμετωπίζετο «ἀστυνομικῶς». Ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἐμπρός, θὰ ἀντιμετωπίζεται «δημοκρατικῶς». Διευκρινίζουν ὅμως οἱ ἴδιοι οἱ θεωρητικοὶ τοῦ «δημοκρατικοῦ τρόπου ἀντιμετωπίσεως τοῦ κομμουνισμοῦ» ὅτι ὅταν ἀναφέρονται σ' αὐτὸν τὸν τρόπο, ἐννοοῦν οὐσιαστικά, ἕνα καὶ μόνο πρᾶγμα : τὴν ἐφαρμογὴ μιᾶς προοδευτικῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς ποὺ μὲ μία σειρὰ θετικῶν μέτρων θὰ ἀνακουφίση τὰ ἐργαζόμενα στρώματα, θὰ βελτιώση τὴν ζωὴ τῶν μεγάλων λαϊκῶν μαζῶν καὶ ἔτσι ἐξαλείφοντας τὰ κοινωνικὰ αἴτια τοῦ κομμουνισμοῦ, θὰ ἐξαλείψη αὐτόματα καὶ τὸν ἴδιον. Πρόκειται μὲ ἄλλα λόγια ὄχι γιὰ κάποια νέα, δημοκρατικὴ μεθοδολογία στὴν καταπολέμησι τοῦ κομμουνισμοῦ, ἀλλὰ γιὰ ἀναζωπύρωσι καὶ βελτιωμένη παρουσίασι τῆς παλαιοτάτης ἀντιλήψεως ὅτι «ὁ κομμουνισμὸς εἶναι ζήτημα στομαχιοῦ» καὶ ὅτι θὰ σβύσῃ μόνος του «ὅταν δώσουμε στὸν κόσμο νὰ φάῃ».

Ἂς ἐξετάσουμε νὰ δοῦμε κατὰ πόσον εὐσταθεῖ αὐτὴ ἡ ἄποψις γιὰ νὰ φθάσουμε καὶ σὲ κάποιο συμπέρασμα σχετικὰ μὲ τὸν καλύτερο τρόπο καταπολεμήσεως τοῦ κομμουνισμοῦ.

***

Ὁ κομμουνισμὸς εἶναι βέβαια μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα καὶ μία κοινωνικὴ νόσος. Παρουσιάζεται σὰν κοινωνικὸ κίνημα καὶ ὑποστηρίζει ἕνα ὁρι-

σμένο τύπο κοινωνικῆς ὀργανώσεως μὲ τὸν ὁποῖο κατὰ τὴν ἄποψί του λύνονται κατὰ τὸν καλύτερο τρόπο ὅλα τὰ κοινωνικὰ προβλήματα. Τὰ αἴτια ποὺ ὠθοῦν πολλοὺς ἀνθρώπους στὸν κομμουνισμό, συχνὰ εἶναι κοινωνικά: φτώχεια, ἀνεργία, κοινωνικὲς ἀντιθέσεις, ἄγρια ἐκμετάλλευσις, ταξικὴ καταπίεσις, κοινωνικὲς ἀδικίες, ἐλαττώματα ὑφῆς ἢ λειτουργίας τοῦ κοινωνικοῦ μας συστήματος. Μέχρις ἑνὸς σημείου λοιπόν, ὁ κομμουνισμὸς ἔχει πράγματι κοινωνικὰ αἴτια. Ἀλλὰ μόνον μέχρις ἑνὸς σημείου.

Οἱ ρίζες τοῦ κομμουνισμοῦ εἶναι πολλές. Μιὰ ἀπὸ αὐτὲς εἶναι ἡ κοινωνική. Καὶ οἱ μορφὲς μὲ τὶς ὁποῖες ἐκδηλώνεται ὁ κομμουνισμός, εἶναι ἐπίσης πολλές. Καὶ πάλιν μία ἀπὸ αὐτές, εἶναι ἡ κοινωνική.

Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ ἁπλοποιοῦμε ὡς τὴν παραμόρφωσι τὰ διάφορα φαινόμενα καὶ προβλήματα. Γι' αὐτό, ὅταν ἔχουμε στοιχειωδῶς συνθετικὴ σκέψι, ὅταν ἐφαρμόζουμε, ὄχι τὴν κομμουνιστική, ἀλλὰ τὴν ὀρθὴ διαλεκτικὴ μέθοδο, τότε, δὲν μποροῦμε νὰ ἰσχυρισθοῦμε ὅτι κοινωνικὰ ζητήματα καὶ κομμουνισμὸς συνδέονται μεταξύ τους κατὰ τὸν ἀπόλυτο τρόπο ποὺ συνδέει δύο ποσὰ ἀνάλογα. Ἡ σχέσις αὐτὴ δὲν εἶναι οὔτε ἀπόλυτη, οὔτε αὐτόματη, οὔτε ἡ μοναδικὰ καθοριστική. Ἂς τὸ ἀποδείξουμε:

Ἡ Φινλανδία παρουσιάζει ποσοστὸ κομμουνισμοῦ 26%. Ἡ Ἑλλὰς μόνο 12%. Ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ σπμπεράνουμε ὅτι στὴν Ἑλλάδα τὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο εἶναι ἀνώτερο ἀπὸ ἐκεῖνο τῆς Φινλανδίας ἢ ὅτι ἐμεῖς ἔχουμε προωθήσει τὴν ἐπίλυσι τῶν κοινωνικῶν μας προβλημάτων περισσότερο ἀπὸ τὴν βορεινὴ χώρα; Θὰ ἦταν ἀστεῖο.

Ἡ Γαλλία ἔχει ἕνα ἀπὸ τὰ ἰσχυρότερα κομμουνιστικὰ κόμματα τοῦ κόσμου. Ἡ Αἴγυπτος ἕνα ἀπὸ τὰ ἀσθενέστερα. Μήπως αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ αἰγύπτιος ζεῖ πιὸ ἄνετα ἢ ἔχει καλύτερη κοινωνικὴ θέσι ἀπὸ τὸν γάλλο;

Ἡ βόρεια Ἰταλία εὐημερεῖ. Ἡ νότια ὑποφέρει. Καὶ ὅμως: στὴν πρώτη ὁ κομμουνισμὸς εἶναι ἐξαιρετικὰ ἰσχυρὸς ἐνῶ στὴν δεύτερη εἶναι σχεδὸν ἀνύπαρκτος.

Ἀλλὰ καὶ στὴν χώρα μας. Στὰ ἀστικὰ κέντρα ὁ κόσμος ζεῖ καλύτερα ἀπὸ ὅτι στὰ χωριά. Καὶ ὅμως, ψηφίζει κομμουνισμὸ σὲ πολὺ μεγαλύτερο ποσοστό. Ἢ μήπως δὲν ξέρουμε ὅλοι μας πλουσίους κομμουνιστὰς καὶ φτωχοὺς ἀντικομμουνιστάς; Μήπως ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν ἡγετῶν καὶ τῶν στελεχῶν τῆς ΕΔΑ δὲν εἶναι εὐημεροῦντες ἐπαγγελματίαι, εὔποροι ἐπιχειρηματίαι, δημιουργημένοι ἐπιστήμονες, διανοούμενοι καὶ καλλιτέχνες; Ὁ κομμουνισμὸς στὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι τόσο ἐργατικὸ κίνημα, ὅσο εἶναι κίνημα μικροαστῶν καὶ διανοουμένων ποὺ φυσικὰ ζοῦν καλύτερα ἀπὸ τοὺς ἐργάτες καὶ τοὺς ἀγρότες.

Ἄλλωστε μήπως ὁ Σαίν - Σιμὸν δὲν ἦταν κόμης, ὁ Μάρξ δικηγόρος, ὁ Ἔγκελς καπιταλιστής, ὁ Λένιν δικηγόρος καὶ ὁ Στάλιν παπαδοπαίδι;

Κανεὶς ἀπὸ τοὺς δημιουργοὺς ἢ τοὺς μεγάλους ἡγέτες τοῦ κομμουνισμοῦ δὲν ἦταν ἐξαθλιωμένος προλετάριος. Ὅλοι, ἢ σχεδὸν ὅλοι, βγῆκαν ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς ἀριστοκρατίας, ἢ τῆς ἀστικῆς τάξεως.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν αὐτόματη, ἄμεση συνάρτησι μεταξὺ κοινωνικῆς πραγματικότητος καὶ κομμουνισμοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ πρόβλημα κομμουνισμὸς δὲν λύνεται ἀποκλειστικὰ καὶ μόνον μὲ τὴν ἐπίλυσι τῶν κοινωνικῶν ζητημάτων. Ἡ μείωσις τῆς ἰσχύος τοῦ κομμουνισμοῦ δὲν ἐξαρ-

ται πάντοτε ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴ κοινωνικῶν μέτρων.

Τὸ 1958, ἡ ΕΔΑ, πῆρε τὸ 25% τῶν ψήφων. Τὸ 1961 ἔπεσε στὸ 15%. Ἔγινε μέσα σὲ μιὰ τριετία τόση μεγάλη μεταβολὴ στὶς κοινωνικὲς μας συνθῆκες; Καὶ ἀπὸ τὸν Νοέμβριο τοῦ 1963 ὡς τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1964 μειώθηκε στὸ 12% (ἄλλο θέμα ἂν ἡ μείωσι εἶναι πραγματικὴ καὶ ὡς ποιὸ βαθμό). Μήπως λύθηκαν σ' αὐτὸ τὸ διάστημα τὰ κοινωνικά μας προβλήματα;

Τὸ συμπέρασμά μας εἶναι ὅτι οἱ κοινωνικὲς συνθῆκες παίζουν βέβαια σοβαρὸ ρόλο στὴν ὕπαρξι, στὴν αὔξησι ἢ στὴν μείωσι τῆς κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς, ἀλλὰ δὲν καθορίζουν μόνες τους οὔτε τὴν φύσι, οὔτε τὴν ἔκτασι αὐτῆς τῆς ἀπειλῆς.

⁂

Ἀναφέραμε ἤδη, ὅτι ὁ κομμουνισμὸς δὲν εἶναι μόνο κοινωνικὸ φαινόμενο. Τί ἄλλο εἶναι λοιπόν; Ὁ κομμουνισμὸς εἶναι καὶ ἀνατρεπτικὴ δρᾶσις. Εἶναι καὶ συνωμοσία. Ἐμφανίζεται καὶ σὰν κοσμοθεωρία, σὰν μιὰ εἰδικὴ φιλοσοφία καὶ μιὰ ἰδιαίτερη ἀντίληψι, γιὰ τὴν ζωή. Παρουσιάζεται καὶ σὰν ἰδεολογικὸ κίνημα. Εἶναι ἀκόμη προσφορὰ δράσεως γιὰ τοὺς νέους, σταδιοδρομίας γιὰ τοὺς ἀδίστακτους φιλόδοξους κέρδους γιὰ τοὺς κερδοσκόπους, ἐπωφελοῦς καιροσκοπίας γιὰ τοὺς μικροπολιτικούς. Εἶναι προπαγάνδα, κατασκοπεία, ἔνοπλη δύναμις. Εἶναι τὸ ἰδεολογικὸ κάλυμμα τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ μεγάλων αὐτοκρατοριῶν καὶ δικαιολόγησις τοῦ ἐπεκτασμοῦ των. Εἶναι καὶ ξενοκίνητη 5η φάλαγξ.

Δὲν γίνονται ὅλοι κομμουνισταὶ ἐπειδὴ εἶναι φτωχοὶ ἢ ἄνεργοι. Γίνονται καὶ γιὰ νὰ ἀναδειχθοῦν, νὰ προβληθοῦν καὶ νὰ σταδιοδρομήσουν. Γίνονται καὶ γιατὶ διψοῦν γιὰ δρᾶσι, γιὰ πλούτη ἢ γιὰ ἀξιώματα. Γίνονται γιατὶ ἔτσι καλύπτουν ἄλλους σκοπούς. Καὶ γίνονται ἐπίσης γιατὶ πέφτουν θύματα τῆς προπαγάνδας ἀπὸ ρομαντισμό, ἀπὸ ἰδεαλισμό, ἀπὸ ἀνθρωπισμὸ ἢ καὶ ἁπλὰ ἀπὸ ἐπαναστατικὴ ἢ ἀρνητικὴ διάθεσι.

Ὁ κομμουνισμὸς δὲν εἶναι μόνο κοινωνικὸ φαινόμενο μὲ τὴν στενὴ ἔννοια αὐτοῦ τοῦ ὅρου. Εἶναι καὶ ἰδεολογικό, ψυχολογικὸ καὶ πολιτικὸ φαινόμενο. Δὲν εἶναι μόνο μαζικὴ τάσις. Εἶναι καὶ ἀτομική. Δὲν εἶναι μόνο κοινωνικὴ δρᾶσις εἶναι καὶ ὑπονομευτική, διαβρωτικὴ καὶ διεισδυτική.

Πρέπει νὰ καταλάβουμε τὴν σύνθετη ὑπόστασι τοῦ φαινομένου κομμουνισμός, ἂν θέλουμε νὰ τὸ ἀντιμετωπίσουμε σωστά. Κάποτε ὁ κομμουνιστὴς εἶναι ἕνας πεινασμένος ἐργάτης ἢ ἕνα ἀδικημένο ἄτομο. Ἄλλοτε ὅμως εἶναι μία νευρωτικὴ γεροντοκόρη, ἕνας παραπλανημένος νέος, ἕνας σνόμπ καλλιτέχνης, ἕνας κακοφτιαγμένος μοχθηρός, ἕνας ἀφελὴς διανοούμενος, ἕνας ξεμωρασμένοςἀπόστρατος στρατηγός, ἕνας παγιδευμένος ἐπιστήμονας, ἕνας κατὰ φαντασίαν ἀδικηθείς, ἕνας ἀποτυχημένος μισάνθρωπος. Ἄλλοτε πάλι εἶναι ἕνας ἀδίστακτος καρριερίστας, ἕνας ἐκβιαζόμενος κρατικὸς λειτουργός, ἕνας συνειδητὸς κατάσκοπος ἢ ἕνας «ἐπαγγελματίας ἐπαναστάτης». Παύουν ὅλοι αὐτοὶ νὰ εἶναι κομμουνισταὶ ἂν ληφθοῦν θετικὰ κοινωνικὰ μέτρα;

Τὸ συμπέρασμά μας εἶναι λοιπὸν ὅτι ὁ κομμουνισμὸς εἶναι ἕνα φαινόμενο πολύπλοκο καὶ πολυεδρικό. Καὶ σὰν τέτοιο πρέπει νὰ τὸν ἀντιμετωπίζουμε.

Γιὰ τὴν εὐκολία μας, οἱ ἄνθρωποι, ἁπλοποιοῦμε τὰ διάφορα φαινόμενα. Ἡ ἁπλοποίησις αὐτὴ εἶναι ἀναπόφευκτη καὶ ἀναγκαία, ἀλλὰ πρέπει νὰ μὴ ξεπερνᾶ τὰ ὅρια ποὺ ὁδηγοῦν πιὰ στὴν παραμορφωτικὴ παρουσίασι τοῦ κόσμου. Ἁπλοποιώντας λοιπὸν στὸν βαθμὸ τοῦ ἀντικειμενικῶς ἐπιτρεπτοῦ τὸ φαινόμενο τοῦ κομμουνισμοῦ, μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι αὐτὸς παρουσιάζει τρεῖς κύριες πλευρές, τρεῖς βασικοὺς τομεῖς: εἶναι: κοινωνικὸ κίνημα, ἰδεολογικοπροπαγανδιστικὴ δραστηριότης καὶ ἀνατρεπτικὴ — συνωμοτικὴ — δυναμικὴ δρᾶσις.

Ἔχουμε λοιπὸν ἕνα τρίπτυχο: κοινωνικὸ — ἰδεολογικὸ — δυναμικό.

Ἂν συνεπῶς θέλουμε νὰ ἀντιμετωπίσουμε πλήρως τὴν κομμουνιστικὴ ἐπίθεσι καὶ νὰ μὴ ἀφίσουμε κανένα βασικὸ μέτωπο ἀκάλυπτο, ὀφείλουμε νὰ συνδυάσουμε τὴν δραστηριότητά μας σ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς τομεῖς: χρειάζεται μία ὀρθὴ κοινωνικὴ πολιτική· χρειάζεται μία καλὰ ὀργανωμένη ἐθνικὴ — ἀντικομμουνιστικὴ διαφώτισις· καὶ χρειάζεται ἐπίσης ἡ προσεκτικὴ ἀστυνόμευσις, ὁ συνεχὴς ἔλεγχος τῆς κομμουνιστικῆς δραστηριότητος, ἡ μόνιμη ἐπαγρύπνησις, ὁ πλήρης νομικός, ὀργανωτικὸς καὶ πραγματικὸς ἐξοπλισμὸς τοῦ Κράτους κατὰ τῆς κομμουνιστικῆς ἀνατρεπτικῆς δράσεως καὶ ἡ ἑτοιμότης του νὰ συντρίψη κάθε ἀπόπειρα τῶν κομμουνιστῶν γιὰ δυναμικὲς ἐξορμήσεις.

Μόνον ὅταν συνδυάζονται αὐτὰ τὰ τρία, μόνον τότε, ὑπάρχει σὲ ἕνα Κράτος, πραγματικὴ ἀντιμετώπισις τοῦ κομμουνισμοῦ.

*
**

Ἡ προοδευτικὴ κοινωνικὴ πολιτικὴ εἶναι ἀναγκαία καὶ χωρὶς νὰ ὑπάρχη θέμα κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς. Εἶναι μία ἀπὸ τὶς θεμελιώδεις πλευρὲς τῆς σύγχρονης Δημοκρατίας. Εἶναι ἐπιταγὴ τῆς ἐποχῆς μας, ἀκατανίκητη τάσις, κατάκτησις καὶ ἔμβλημα τοῦ ἐλεύθερου κόσμου ὅπου καὶ μόνον ὑπάρχει πραγματικὴ πρόοδος, γιατὶ μόνον σὲ συνθῆκες ἐλευθερίας μπορεῖ νὰ νοηθῆ ἐξέλιξις πρὸς τὸ ἀληθινὰ καλύτερο.

Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὰ παραπάνω, ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς τῆς πολιτικῆς, ἡ πραγματοποίησις τολμηρῶν ἀλλὰ πάντοτε δημοκρατικῶν κοινωνικῶν μεταρρυθμίσεων, ἡ ἐκτέλεσις ἑνὸς προγράμματος θετικῶν κοινωνικῶν μέτρων, συμβάλλει σοβαρὰ καὶ στὴν ἀποτελεσματικώτερη ἀντιμετώπισι τοῦ κομμουνισμοῦ, ἐξαλείφοντας ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ ἀπὸ τὰ αἴτια ποὺ τὸν προκαλοῦν

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὅσα ἀστυνομικὰ μέτρα κι' ἂν ἐφαρμόσης, ὅση προπαγάνδα καὶ ἂν κάνης, ἂν δὲν λύσης καὶ τὰ φλέγοντα κοινωνικὰ προβλήματα, ἂν δὲν ἱκανοποιήσης τὰ πιὸ ἐπείγοντα αἰτήματα τῶν μαζῶν ,ἂν δὲν φροντίσης νὰ δημιουργήσης τὶς προϋποθέσεις καλῆς λειτουργίας τοῦ κοινωνικοῦ μηχανισμοῦ καὶ ἂν δὲν ἔχης ἕνα πραγματικὰ ὑγιῆ κοινωνικὸ ὀργανισμό, δὲν μπορεῖς νὰ ἐξαλείψης ἀπὸ τὶς ρίζες της τὴν κομμουνιστικὴ ἀπειλή.

Τὸ συμπέρασμά μας εἶναι ἡ ἀπόλυτη ἀναγκαιότης μιᾶς ὀρθῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς.

*
**

Ἀλλά καὶ ἡ ἰδεωδέστερη κοινωνικὴ πολιτικὴ ἀργεῖ νὰ ἀποδώση τοὺς καρπούς της. Κανένα καθεστώς, καμμία κυβέρνησις, κανένας ἡ-

γέτης, δὲν μποροῦν νὰ πατήσουν ἕνα κουμπὶ καὶ νὰ λύσουν τὰ κοινωνικὰ προβλήματα. Ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ὅλες οἱ ἀναγκαῖες πολιτικές, οἰκονομικές, τεχνικὲς καὶ ἄλλες προϋποθέσεις καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχη καὶ ἡ σωστὴ κοινωνικὴ ἀντίληψις, τότε, θὰ μπορέσουν σιγὰ - σιγά, μὲ σκληρὴ πειθαρχημένη ἐργασία, μὲ ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονή, νὰ δημιουργηθοῦν καὶ οἱ ἀντικειμενικὲς δυνατότητες γιὰ τὴν ἄσκησι τῆς θετικῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς, γιὰ τὴν ἐπίλυσι τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων. Αὐτὸ ὅμως θὰ γίνεται βαθμιαῖα, καθὼς θὰ δημιουργοῦνται βῆμα μὲ βῆμα οἱ ἀπαραίτητες ὑλικὲς δυνατότητες γιὰ τὴν ἐπίλυσι κάθε προβλήματος. Καὶ φυσικὰ δὲν θὰ λυθοῦν ὅλα τὰ προβλήματα μαζί. Κάθε φορὰ θὰ λύνεται ἐκεῖνο τὸ πρόβλημα γιὰ τὸ ὁποῖο ὡρίμασαν οἱ παράγοντες ποὺ ἐπιτρέπουν τὴν λύσι του. Γιὰ νὰ φθάση μία κοινωνία ἀπὸ τὴν κατάστασι τῆς ὑπαναπτύξεως στὸ ἐπίπεδο τῆς γενικῆς εὐημερίας, πρέπει νὰ περάση ἀπὸ μία ὁλόκληρη μεταβατικὴ περίοδο, ἀπὸ μία ἐποχὴ ἐργασίας, θυσιῶν καὶ δυσχερειῶν. Ἀσφαλῶς δὲν εἶναι ὀρθὸ νὰ περιμένουμε νὰ φθάσουμε στὴν ἀνώτερη βαθμίδα τῆς οἰκονομικοτεχνικῆς ἀναπτύξεως γιὰ νὰ ἀρχίσουμε μόνον τότε τὴν ἐφαρμογὴ θετικῶν κοινωνικῶν μέτρων. Κάτι τέτοιο ἔγινε ὡς ἕνα σημεῖο στὴν χώρα μας κατὰ τὴν τελευταία δεκαετία καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν πολιτικῶς καὶ κοινωνικῶς ἀρνητικό. Μόλις εἶναι ἀντικειμενικὰ δυνατὸ νὰ ληφθῆ ἕνα κοινωνικὸ μέτρο, πρέπει νὰ λαμβάνεται. Ἀλλὰ πάντως, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποφύγουμε τὴν δύσκολη μεταβατικὴ περίοδο. Ὅλοι οἱ δρόμοι ποὺ ὁδηγοῦν στὴν ἀνάπτυξι, περνοῦν ἀναγκαστικὰ ἀπὸ αὐτὴν τὴν γέφυρα — τὰ διόδια εἶναι ὑποχρεωτικά. Δὲν γίνεται διαφορετικά.

Τί θὰ γίνη ὅμως στὸ μεταξύ; Τί θὰ γίνη ὡς ποὺ νὰ φθάσουμε στὴν τελειότερη κοινωνικὴ συγκρότησι, ὡς ποὺ νὰ κατακτήσουμε τὴν κοινωνία τῆς εὐημερίας ἐν ἐλευθερίᾳ; Θὰ ἀφίσουμε τὸν κομμουνισμὸ νὰ ἐργάζεται μονομερῶς; Δὲν θὰ τὸν ἀντιπαλεύουμε καὶ μὲ ἄλλα μέτρα ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κατ' ἀνάγκην περιορισμένα κοινωνικὰ μέτρα ποὺ θὰ παίρνουμε; Ἂν δὲν τὸν πολεμήσουμε, τότε εἶναι πολὺ πιθανὸν ὅτι δὲν φθάσουμε ποτὲ στὴν εὐημερία καὶ ἐπὶ πλέον θὰ χάσουμε καὶ τὴν ἐλευθερία μας. Γι' αὐτό, τὸ συμπέρασμά μας εἶναι ὅτι στὴν μεταβατικὴ ἰδιαίτερα περίοδο, χρειάζονται περισσότερο ἀπὸ ὅσο στὶς ἄλλες φάσεις τῆς κοινωνικῆς ἐξελίξεως τὰ πολιτικά, ἰδεολογικά, προπαγανδιστικὰ καὶ ἀστυνομικὰ μέτρα κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ. Μόνον ἔτσι ἐξασφαλίζεται καὶ ἡ ἴδια ἡ κοινωνικὴ πρόοδος.

Καὶ δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀντικειμενικὴ ἀδυναμία γιὰ τὴν ἄσκησι μιᾶς εὐρύτατης κοινωνικῆς πολιτικῆς κατὰ τὸ μεταβατικὸ στάδιο τῶν ὑπὸ ἀνάπτυξιν κοινωνιῶν σὰν τὴν δική μας. Εἶναι καὶ κάτι ἄλλο. Τὰ κοινωνικὰ μέτρα, αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ εἶναι ἀρκετὰ γιὰ νὰ ἀλλάξουν τὴν πολιτικὴ τοποθέτησι τῶν ἀνθρώπων;

Ἡ ἀπάντησις εἶναι ὅτι αὐτὸ δὲν γίνεται πάντοτε. Καὶ προκειμένου γιὰ τοὺς κομμουνιστάς, ὁ κανόνας εἶναι ὅτι ὅσο καὶ ἂν εὐεργετηθοῦν ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ πολιτικὴ τοῦ ἀστικοῦ κράτους, παραμένουν κομμουνισταί. Πράγματι: ἕνας ἄνεργος κομμουνιστὴς παύει νὰ εἶναι τέτοιος ἂν βρῆ δουλειά; Δὲν ἔχουμε ἄπειρα παραδείγματα ἀστέγων ποὺ πῆραν σπίτια ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ παρέμειναν ἢ ἔγιναν ἀριστεροί; Δὲν ὑπάρχουν ἰατροὶ διορισμένοι ὄχι σὲ μία ἀλλὰ σὲ δύο δημόσιες θέσεις ποὺ εἶναι ἐδαῖτες;

Τὰ κοινωνικὰ μέτρα, γιὰ νὰ ἀποδώσουν καὶ πολιτικῶς, πρέπει νὰ

συνδυάζονται μὲ τὴν διαφώτισι. Πρέπει ὁ ἄνεργος νὰ κατανοήση ποιὲς ἦσαν οἱ ἀντικειμενικὲς συνθῆκες ποὺ προκαλοῦσαν τὴν ἀνεργία του καὶ πῶς ἀγωνίσθηκε τὸ Κράτος γιὰ νὰ δημιουργήση τὶς προϋποθέσεις ποὺ τοῦ ἐξασφάλισαν ἐργασία. Αὐτὸ θὰ γίνη μὲ τὴν διαφώτισι.

Πρέπει νὰ μάθη ὁ ἰατρὸς τί ὑποφέρουν οἱ συνάδελφοί του στὸν κομμουνιστικὸ κόσμο, πόσο τραγικὴ εἶναι ἐκεῖ ἡ θέσι τους καὶ νὰ τὴν συγκρίνη μὲ τὴν δική του ποὺ τὴν ὀφείλει καὶ στὸ δημοκρατικό μας καθεστώς. Αὐτὸ θὰ γίνη μὲ τὴν διαφώτισι.

Τὸ συμπέρασμά μας εἶναι ὅτι ἀκόμη καὶ ἡ καλύτερη κοινωνικὴ πολιτικὴ τοῦ κόσμου, γιὰ νὰ καρποφορήση πολιτικῶς, πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ συνδυάζεται μὲ τὴν σωστὴ διαφώτισι.

***

Ἡ τεράστια σημασία τῆς προπαγάνδας στὴν ἐποχή μας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποτιμηθῆ ἀπὸ κανέναν. Ὁ σύγχρονος κομμουνισμὸς ἔχει ἀναδείξη τὴν προπαγάνδα στὸ κυριώτερο ὅπλο του. Τὴν ἔχει μετατρέψει σὲ ἀληθινὴ ἐπιστήμη, ἢ ἔστω σὲ ἐπιστημονικὴ τεχνική. Μὲ αὐτὴν πολεμᾷ νὰ κατακτήση τὰ μυαλά καὶ τὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων καὶ δι' αὐτῶν νὰ κυριεύση τὸν κόσμο. Μὲ τὰ ἀσύλληπτα μέσα ποὺ ἔχει στὴν διάθεσί της, μὲ τὸν τερατώδη μηχανισμό της, ἡ σύγχρονη κομμουνιστικὴ προπαγάνδα ἔχει γίνη ἕνα φοβερὸ ὅπλο ποὺ χρησιμοποιεῖται ἔντεχνα γιὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ δημοκρατικοῦ οὑμανιστικοῦ πολιτισμοῦ μας.

Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπίσουμε αὐτὸν τὸν τρομερὸ πόλεμο τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν συναισθημάτων μὲ κοινωνικὰ μόνο μέτρα; Ἂν περιορισθοῦμε σ' αὐτά, ἀντὶ νὰ χτυπήσουμε τὸν κομμουνισμό, θὰ τὸν βοηθήσουμε:

Ἂν ἱδρύσουμε ἕνα Πανεπιστήμιο, αὐτὸ εἶναι ἕνα θετικὸ μέτρο. Ἀλλά, ἂν δὲν τὸ ἐπανδρώσουμε κατάλληλα ἂν ἀφίσουμε νὰ καταλάβουν τὶς ἕδρες του οἱ συνοδοιπόροι, ἂν ἀφίσουμε τοὺς φοιτητὰς στὸ ἔλεος τῶν κομμουνιστικῶν ὀργανώσεων καὶ ἐκδόσεων χωρὶς καμμιὰ δική μας ἀντίδρασι, τότε ποιὸ θὰ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα; Τὸ Πανεπιστήμιο θὰ δουλεύη γιὰ τὸν κομμουνισμό, θὰ γίνη δικό του ὀχυρὸ ἀντὶ γιὰ φρούριο τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Δημοκρατίας.

Ἂν χτίσουμε ἕνα ἐργοστάσιο καὶ ἀφίσουμε τοὺς κομμουνιστὰς νὰ διεισδύσουν καὶ νὰ καταλάβουν τὸ σωματεῖο τῶν ἐργατῶν του, τότε αὐτὸ τὸ ἐργοστάσιο, ἀντὶ νὰ συμβάλη στὴν σταθεροποίησι τῆς κοινωνίας μας, θὰ γίνη μέσο γιὰ τὴν διάβρωσί της.

Τὸ ἴδιο ἰσχύει ἂν ἱδρύσουμε ἕνα σύγχρονο τπογραφεῖο καὶ τυπώνουν σ' αὐτὸ οἱ κομμουνισταὶ τὰ βιβλία τους κλπ. κλπ.

Γι' αὐτό, σήμερα, κανένα Κράτος δὲν μπορεῖ νὰ ζήση χωρὶς τὴν προπαγάνδα. Αὐτὸ ἀφορᾷ καὶ τὰ δημοκρατικὰ κράτη. Καὶ ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἡ μόνη χώρα τῆς γῆς ποὺ διαλύοντας τὴν Ὑπηρεσία Διαφωτίσεως τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ γραφεῖο διαφωτίσεως τοῦ ΓΕΣ μένει σήμερα χωρὶς προπαγάνδα. Καὶ φυσικὰ αὐτὸ θὰ τὸ πληρώση.

***

Ὁ κομμουνισμός, τὸ τονίσαμε ἤδη, εἶναι καὶ ἀνατρεπτικὴ δρᾶσις, συνωμοσία, κατασκοπεία, ὑποκίνησις ταραχῶν καὶ ἔνοπλη ἀπειλή. Γιὰ

πετύχη τοὺς σκοπούς του χρησιμοποιεῖ ἀδίστακτα τὰ πιὸ παράνομα μέσα καθὼς καὶ τὴν βία σὲ ὅλες τὶς μορφές της ἀπὸ τὴν σύγκρουσι μὲ τὴν ἀστυνομία ὡς τὸ σαμποτὰζ καὶ ἀπὸ τὸν ἐμφύλιο πόλεμο ὡς τὴν στρατιωτικὴ εἰσβολή.

Δὲν εἶναι λοιπὸν δυνατὸν ἕνα Κράτος, ὅσο δημοκρατικὸ καὶ φιλειρηνικὸ καὶ ἂν εἶναι, νὰ ἀγνοήση αὐτὴν τὴν πραγματικότητα. Ἂν θέλη νὰ ζήση, πρέπει νὰ ἐπαγρυπνῇ συνεχῶς ἀπέναντι στὴν κομμουνιστικὴ ἀπειλή, νὰ παρακολουθῇ τὴν κομμουνιστικὴ δραστηριότητα καὶ νὰ τὴν ἐλέγχη, νὰ παίρνη προληπτικὰ ἢ κατασταλτικὰ μέτρα ἐναντίον τῆς ἔκνομης ἢ δυναμικῆς δράσεως τῶν κομμουνιστῶν καὶ νὰ εἶναι πανέτοιμο νὰ συντρίψη τὴν κομμουνιστικὴ ἐπίθεσι ἀντιτάσσοντας τὴν βία στὴν βία, γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Δημοκρατίας.

Γι' αὐτὸ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραιτηθῇ τὸ Κράτος ἅπαξ διὰ παντός, ρητῶς καὶ ἀπολύτως ἀπὸ τὰ ἀστυνομικὰ μέτρα κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ, ἀφοπλιζόμενο ἔτσι μονομερῶς στὸν δυναμικὸ τομέα

Πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψι μας ἕνα πρᾶγμα: τὴν μάχη τὴν δίνει κανεὶς στὸν τομέα ὅπου εἶναι ἰσχυρότερος. Ἂν λοιπὸν ὁ κομμουνισμὸς αἰσθανθῇ ἰσχυρότερος στὸν δυναμικὸ τομέα, θὰ μᾶς κτυπήση ἐκεῖ. Καὶ φυσικὰ ἂν αὐτὸν τὸν τομέα τὸν ἔχουμε ἀφίσει ἀκάλυπτον καμμιὰ κοινωνικὴ πολιτικὴ δὲν πρόκειται νὰ μᾶς σώση. Γιατὶ ὅπως εἶναι ἄσκοπο καὶ ἐπικίνδυνο νὰ ὁπλίζουμε τὰ χέρια τῶν στρατιωτῶν μας καὶ νὰ ἀφίνουμε τὸν κομμουνισμὸ νὰ ἀφοπλίζη τὰ μυαλὰ καὶ τὶς ψυχές των, τὸ ἴδιο ἄσκοπο καὶ ἐπικίνδυνοι εἶναι νὰ ἐξοπλίζουμε τὰ μυαλὰ καὶ τὶς ψυχές των ἀλλὰ νὰ ἀφίνουμε ἄδεια τὰ χέρια τους .

⁂

Ὁ κομμουνισμὸς λοιπόν, αὐτὸ εἶναι τὸ γενικό μας συμπέρασμα, ἀντιμετωπίζεται σωστὰ ὅταν συνδυάζουμε καὶ συντονίζουμε τὴν ἐναντίον του δρᾶσι μας σὲ τρία μέτωπα: κοινωνικό, ἰδεολογικό, δυναμικὸ (ἀστυνομικοστρατιωτικό).

Χρειάζονται ὁπωσδήποτε τὰ κοινωνικὰ μέτρα. Ἡ κοινωνικὴ δημοκρατία εἶναι πιὰ ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἐπιβίωσι καὶ τῆς πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς δημοκρατίας.

Χρειάζεται ὅμως πλάϊ σ' αὐτὰ καὶ ἡ προπαγάνδα, ἡ συστηματικὴ ἐπίμονη, ὑπεύθυνη διαφώτισις τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἡγετῶν του μὲ τὰ πιὸ σύγχρονα μέσα προσανατολισμοῦ τῆς κοινῆς γνώμης, ὥστε νὰ μειώσουμε στὸ ἐλάχιστο δυνατὸ ὅριο τὸν ἀριθμὸ ἐκείνων ποὺ παραπλανᾶ ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα τοῦ ψεύδους.

Καὶ πλάϊ στὴν κοινωνικὴ πολιτικὴ καὶ στὴν ὀργανωμένη σύγχρονη προπαγάνδα, πρέπει νὰ ἔχουμε καὶ τὴν δύναμι τοῦ Νόμου, ἐνήμερη πάντοτε γιὰ τὶς κινήσεις τῶν ἐχθρῶν τῆς δημοκρατικῆς τάξεως καὶ ἱκανὴ νὰ δράση ὁποιαδήποτε στιγμὴ γιὰ τὴν ὑπεράσπισί της.

Ὅταν συνδυάζονται αὐτὲς οἱ τρεῖς δραστηριότητες καὶ συντονίζονται σὲ ἀνώτερο ἐπίπεδο ὥστε νὰ ὑπάρχη μία συνέχεια καὶ μία συνέπεια στὴν ἀκολουθούμενη γραμμή, τότε, μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι πραγματικὰ ἀντιμετωπίζεται ὁ κομμουνισμός. Γιατὶ φυσικὰ τώρα, δὲν ἀντιμετωπίζεται.



ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΣΤΟΝ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟ ΑΓΩΝΑ

1. Ἡ κομμουνιστική ἀπειλή

Ἡ μείωσις τῆς φανερᾶς ἐκλογικῆς δυνάμεως τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὴν χώραν μας δημιουργεῖ μίαν ἐπικίνδυνον ἐφησυχαστικὴν αὐταπάτην, τὴν ἐντύπωσιν ὅτι δῆθεν ἐμειώθη ἀντιστοίχως καὶ ἡ κομμουνιστικὴ ἀπειλή. Δι᾽ ὅσους ὅμως γνωρίζουν κάπως τὸ θέμα τοῦ κομμουνισμοῦ, εἶναι ἀξίωμα ὅτι τὸ μέγεθος τῆς κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς δὲν μετρᾶται μὲ τὴν ἐκλογικήν της ἔκφρασιν. Τὰ ΚΚ δὲν εἶναι κανονικὰ κοινοβουλευτικὰ κόμματα, δὲν εἶναι «ἐκλογικοὶ μηχανισμοί». Εἶναι ἰδιότυποι στρατιωτικοπολιτικοὶ ὀργανισμοί, «στρατοὶ τῆς ἐπαναστάσεως». Συνεπῶς, δὲν ἰσχύουν δι᾽ αὐτά, τὰ κριτήρια τὰ ὁποῖα ἰσχύουν διὰ τὰ ἄλλα πολιτικὰ κόμματα. Καὶ ἡ πιθανότης νὰ καταλάβουν τὴν ἐξουσίαν, μικρὰν μόνον σχέσιν ἔχει μὲ τὴν ἐκλογικήν των δύναμιν. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἄλλωστε καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς καμμίαν ἐκ τῶν 14 χωρῶν τὰς ὁποίας κυβερνοῦν σήμερον δὲν ἀπετέλουν τὴν ἀπόλυτον ἢ ἔστω τὴν σχετικὴν πλειψηφίαν, εἰς οὐδεμίαν ὑπερέβησαν τὸ

24% τῶν ψήφων καὶ εἰς οὐδεμίαν κατέλαβον τὴν ἐξουσίαν δι' ὁμαλῶν κοινοβουλευτικῶν μεθόδων. Ἡ ἀλήθεια δὲ αὐτὴ δὲν ἀφορᾷ μόνον τὴν Ρωσίαν τοῦ 1917 ἢ τὴν ἀνατ. Εὐρώπην τοῦ 1948-49, ἀλλὰ καὶ τὴν Κούβαν τοῦ 1961.

Μία χώρα κινδυνεύει ἀπὸ τὸν κομμουνισμὸν ὅταν αὐτός, ἀνεξαρτήτως ἐκλογικοῦ δυναμικοῦ, εἶναι καλῶς ὀργανωμένος, ἔχει ἰδεολογικὴν ἀκτινοβολίαν, διεισδύει εἰς τὴν ἐθνικὴν ζωήν, διαβρώνει τὸν κρατικὸν μηχανισμὸν καὶ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐξουδετερώνει τὰς ἐνόπλους δυνάμεις καὶ τὰ σώματα ἀσφαλείας.

Ἐπίσης, μία χώρα κινδυνεύει ἀπὸ τὸν κομμουνισμὸν ὅταν τὸ ἀστικὸν κράτος δὲν ἔχει ἐπίγνωσιν τῆς ἀπειλῆς, οὔτε θέλησιν καὶ ἱκανότητα νὰ τὴν καταπολεμήσῃ. Μία χώρα κινδυνεύει ὅταν ἀντιμετωπίζει σοβαρὰ κοινωνικὰ προβλήματα, διέρχεται κρίσιμον φάσιν τῆς οἰκονομικῆς της ἀναπτύξεως, ὑποφέρει ἀπὸ πολιτικὴν ἀστάθειαν, ὁ ἀστικὸς πολιτικὸς κόσμος της νοσεῖ καὶ ἐνῷ δὲν κυβερνᾷ πλέον ἡ ἄλλοτε κυβερνῶσα παράταξις, χρεωκοποῦν αἱ ἐνδιάμεσοι λύσεις.

Ὅταν ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἀνωτέρω παράγοντες, ἡ χώρα εἶναι καταδικασμένη. Ὅταν ὑπάρχουν μερικοί, κινδυνεύει. Εἰς τὴν χώραν μας ὑπάρχουν ἀρκετοί. Συνεπῶς ἡ κομμουνιστικὴ ἀπειλὴ ὑπάρχει. Καὶ ἐπιδεινώνεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ἀκριβῶς ὅτι ἀκόμη καὶ ἐπισήμως ἀμφισβητεῖται τώρα ἡ ὕπαρξίς της. Διότι δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι μία χώρα κινδυνεύει πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποὺ ἀρχίζει νὰ νομίζῃ ὅτι δὲν κινδυνεύει, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν ψυχικὸν καὶ ὑλικὸν ἀφοπλισμόν της.

2. Τὰ νέα δεδομένα

Εἰς τὴν πολιτικήν μας κατάστασιν ὑπάρχουν τὰ ἑξῆς νέα δεδομένα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ληφθοῦν σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν:

α) Ὁ κομμουνισμὸς ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν προηγουμένην ἀπομόνωσίν του καὶ ἁπλώνεται ἀπροσκόπτως εἰς εὐρεῖς χώρους τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς.

β) Ταυτοχρόνως, ὁ ἀντικομμουνισμὸς ἀποκηρύσσεται ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, καταδικάζεται ὡς «ἀντίδρασις» καὶ καταργεῖται θεωρούμενος περίπου ὡς κολάσιμος πρᾶξις. Οἱ ἀντικομμουνισταί, ἀνεξαρτήτως τῆς προσωπικῆς κομματικῆς τοποθετήσεώς των, δυσφημοῦνται, συκοφαντοῦνται, ἐκκαθαρίζονται ἀπὸ τὸν κρατικὸν μηχανισμὸν καὶ διώκονται. Ἡ Δημοκρατία προβαίνει εἰς τὸν μονομερῆ ἀφοπλισμόν της ἔναντι τοῦ διαρκῶς ἐντείνοντος τὴν δραστηριότητά του κομμουνισμοῦ.

γ) Μία ἐπικίνδυνος σύγχυσις ἰδεῶν εἰς τὰ θέματα τῆς Δημοκρατίας, τοῦ κομμουνισμοῦ, τῶν συμμαχιῶν κλπ. ἁπλώνεται εἰς τὰς μάζας.

δ) Μὲ τὸν «ἐκδημοκρατισμόν», ὁ κομμουνισμὸς ἀποκτᾷ ἀπόλυτον πλέον ἐλευθερίαν δράσεως καὶ νέας, κυριολεκτικῶς ἀπεριορίστους δυνατότητας διεισδύσεως, διαβρώσεως, ἐπεκτάσεως καὶ ὑπονομεύσεως εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς, ἐνῷ οἱ ἀντίπαλοί του ἐκκαθαρίζονται πανταχόθεν.

ε) Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ἀρχίζει νὰ διέπεται ἀπὸ ἀφοπλιστικὰς ἢ παγιδευτικὰς καὶ λίαν ἐπικινδύνους αὐταπάτας ὅπως λ.χ. ὅτι ὁ κομμουνισμὸς καταπολεμᾶται μόνον μὲ κοινωνικὰ μέτρα, ὅτι Δημοκρατία σημαίνει κατάργησιν τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἱκανοποιηθοῦν καὶ νὰ ἀπορροφηθοῦν οἱ κομμουνισταὶ κ.λ.π.

Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι πίσω ἀπὸ τὰ ἀπατηλῶς καθησυχαστικὰ φαινόμενα, ἡ ἀπειλὴ μεγαλώνει μὲ γεωμετρικὴν πρόοδον. Ἄνευ ὑπερβολῆς, ἡ κομμουνιστικὴ ἀπειλὴ δὲν ἦτο ποτέ, μετὰ τὰ δεκεμβριανά, τόσον μεγάλη ὅσον εἶναι σήμερον.

3. Ἡ τακτικὴ τοῦ κομμουνισμοῦ

Οἱ κομμουνισταὶ ἐφαρμόζουν τώρα τὴν μέθοδον τῆς συστηματικῆς διεισδύσεως καὶ βαθμιαίας διαβρώσεως.

Προσπαθοῦν νὰ ἀποκτήσουν ἐπαφὴν μὲ τὰς κεντρώας μάζας, νὰ σταθεροποιήσουν αὐτὴν τὴν ἐπαφὴν καὶ τελικῶς νὰ τὰς θέσουν ὑπὸ τὴν ἐπιρροήν των, συγκροτοῦντες τὸ «ἑνιαῖον μέτωπον» ἐκ τῶν κάτω.

Προσπαθοῦν νὰ κατακτήσουν τὴν κυβερνῶσαν παράταξιν ἐκ τῶν ἔνδον καὶ ἤδη διαθέτουν μίαν «φράξιαν» καὶ μίαν συνοδοιπορίαν ποὺ δροῦν ὑπούλως εἰς τοὺς κόλπους της.

Προσπαθοῦν νὰ ἐξαπολύσουν ἕνα τεράστιον κίνημα μαζικῶν ἀγώνων τὸ ὁποῖον νὰ θέσουν ἐντέχνως ὑπὸ τὸν ἔλεγχόν των καὶ νὰ τὸ χρησιμοποιήσουν διὰ νὰ πιέζουν σταθερῶς καὶ νὰ ἐκβιάζουν τὴν Κυβέρνησιν.

Σκοπὸς ὅλων αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν εἶναι ἡ ἄσκησις μιᾶς συνεχοῦς καὶ ὁλονὲν ἐντεινομένης πιέσεως ἐπὶ τῆς ἡγεσίας τῆς ΕΚ καὶ τῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ ἀναγκασθοῦν νὰ προχωροῦν «ὁλοένα καὶ πιὸ ἀριστερά».

Οἱ κομμουνισταὶ προσπαθοῦν δυσφημοῦντες τὴν Δεξιὰν καὶ τὸν ἀντικομμουνισμὸν καὶ συντηροῦντες τεχνητῶς τὴν ὀξύτητα εἰς τὸν πολιτικὸν βίον, νὰ διαιωνίζουν τὸν «ἐμφύλιον πόλεμον» μεταξὺ τῶν ἐθνικοφρόνων κομμάτων πρὸς ἀμοιβαίαν φθορὰν καὶ πρὸς ἴδιόν των ὄφελος, νὰ ἐξωθοῦν τὴν ΕΚ εἰς ἕνα μονομερῆ ἀγῶνα πρὸς τὰ δεξιὰ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ σύνθημα «δὲν ὑπάρχουν ἐχθροὶ πρὸς τὰ ἀριστερά», νὰ καταστήσουν ἀδύνατον πάσης μορφῆς καὶ οἱασδήποτε ἐκτάσεως συνεργασίαν μεταξὺ ΕΚ καὶ Δεξιᾶς καὶ νὰ θέσουν τὴν χώραν εἰς μίαν ἀνεπαίσθητον ἀρχικῶς, ἀλλὰ σταθερὰν καὶ διαρκῶς ἐπιταχυνομένην πορείαν πρὸς τὰ ἀριστερά.

Ἤδη αὐτὸ τὸ κατηφορικὸν «γλύστρημα πρὸς τὰ ἀριστερά» ἔχει ἀρχίσει. Κομμουνισταὶ καὶ φίλοι των διεισδύουν παντοῦ καὶ καταλαμβάνουν ἐπικαίρους θέσεις. Τὸ σύστημα ἀμύνης τοῦ Κρατους κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ ἐξηρθρώθη. Ἰδέαι, ἄνθρωποι καὶ συνθήματα τοῦ κομμουνισμοῦ «διοχετεύονται» πρὸς τὸν αστιπὸν πολιτικὸν κόσμον.

Ποῦ ὁδηγεῖ αὐτὴ ἡ κατάστασις; Μοιραίως ἐὰν δὲν μεταβληθῆ, θὰ μᾶς φέρη πρὸς τὸ τραγικὸν δίλημμα: κομμουνισμὸς ἢ δικτατορία, ὅπως συνέβη προσφάτως εἰς τὴν Βραζιλίαν τοῦ Γκουλάρ.

Μόνον ἕνας τρόπος ὑπάρχει διὰ νὰ μὴ φθάσωμεν εἰς αὐτὸ τὸ τραγικὸν δίλημα. Νὰ εὑρεθῆ τρόπος νὰ διαφωτίσωμεν καὶ τὸν λαόν, ἀλλὰ καὶ τὸν πολιτικόν μας κόσμον, τὴν κοινὴν γνώμην ἀλλὰ καὶ τοὺς κυβερνῶντας, τοὺς ἁπλοῦς πολίτας ἀλλὰ καὶ τὸν κρατικὸν μηχανισμόν, ἐπὶ τῆς ἀντικειμενικῶς ὑφισταμένης πραγματικότητος. Πρέπει νὰ δημιουργηθῆ ὅμως μία φωνὴ ἀρκετὰ ἰσχυρὰ ὥστε νὰ ἀκουσθῆ. Διὰ τοῦτο ὑπὸ τὰς παρούσας δυσχερεῖς περιστάσεις πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθοῦν αἱ μεμονωμέναι ἀτομικαὶ προσπάθειαι καὶ νὰ συνενωθοῦν ὥστε νὰ ἀποκτήσουν ἀρκετὸν κῦρος καὶ πρὸ πάντων ἀρκετὰ μέσα, διὰ νὰ ἀκουσθοῦν πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις. Ἰδοὺ διατὶ χρειάζεται ἕνας μεγάλος ὀργανισμὸς ὁ ὁποῖος θὰ ἀναλάβη τὴν διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τῶν ἰθυνόντων.

4. Αἱ μέχρι τοῦδε προσπάθειαι

Τὸ 1949, ὁ κομμουνισμὸς ἀνέστειλεν τὴν προσπάθειάν του πρὸς κατάκτησιν τῆς χώρας μας διὰ τῶν ὅπλων. Καὶ μετέτρεψεν τὸν πόλεμόν του ἀπὸ στρατιωτικόν, εἰς κοινωνικόν, πολιτικὸν καὶ ἰδεολογικόν. Ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῶν μεθόδων του ὁδήγησεν εἰς τὴν ἀνασύνταξιν τῶν δυνάμεών του, εἰς τὴν ἵδρυσιν τοῦ νομιμοφανοῦς ὑποκαταστάτου του, τῆς ΕΔΑ, εἰς τὴν συγκρότησιν ἑνὸς πρωτοφανοῦς εἰς ἔκτασιν προπαγανδιστικοῦ μηχανισμοῦ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας μας καὶ ἀντιστάσεως μὴ οὔσης, ἡ νέα τακτικὴ ἤρχισεν νὰ ἀποδίδη τοὺς καρπούς της ὡς ἀπεδείχθη μὲ τὸ ἑνιαῖον μέτωπον τοῦ 1956 καὶ τὴν ἀνάδειξιν τῆς ΕΔΑ εἰς ἀξιωματικὴν ἀντιπολίτευσιν τὸ 1958.

Μόνον τότε οἱ ἁρμόδιοι ἤρχισαν νὰ ἀντιλαμβάνωνται ὅτι ἡ ὑπόθεσις τοῦ κομμουνισμοῦ δὲν εἶχεν λήξει μὲ τὴν στρατιωτικήν του ἧτταν καὶ ὅτι ὁ ἀγὼν ἐσυνεχίζετο ἐκ μέρους του μὲ ἄλλα μέσα, χωρὶς τὸ Ἔθνος νὰ ὀργανώνη τὴν ἄμυνάν του εἰς τὰ νέα μέτωπα τῆς μάχης — ἰδεολογικοπροπαγανδιστικόν, κοινωνικοσυνδικαλιστικόν, πολιτικόν, κ.λ.π.

Ἤρχισεν λοιπὸν μία προσπάθεια ἀντιμετωπίσεως τῆς κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς μὲ τὰς νέας μορφάς της. Ἡ προσπάθεια

ὅμως δὲν ἀπέδωσεν ὅσον θὰ ἔπρεπε. Ὁ συγχρονισμένος δημοκρατικὸς ἀντικομμουνισμὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀναπτυχθῇ ἱκανοποιητικῶς. Ἐπιδιώσεις τῶν δυναμικῶν ἐνόπλων ἀναμετρήσεων μαζί του ἐβάρυναν καταθλιπτικῶς ἐπὶ τῆς νέας προπροσπαθείας. Ἐξηκολούθησεν νὰ ἐπικρατῇ δυστυχῶς ἡ ἀστυνομικοστρατιωτικὴ νοοτροπία εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ κομμουνισμοῦ. Χαρακτηριστικὸν ἄλλωστε ἐν προκειμένῳ εἶναι ὅτι τὸ ἔργον ἀνετέθη εἰς στρατιωτικὰς ἢ ἀστυνομικὰς ὑπηρεσίας καὶ μόνον τὸ 1960 συνεστήθη μία πολιτικὴ τοιαύτη (ἡ Ὑπηρ. Πληροφοριῶν τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως) ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἀφ᾽ ἑνὸς μὲν ἐπηνδρώθη κυρίως μὲ σρατιωτικοὺς ἀφ᾽ ἑτέρου δέ, δὲν περιεβλήθη μὲ τὴν ἀναγκαίαν ἐξουσίαν ὥστε νὰ καταστῇ ὁ συντονιστὴς ὅλων τῶν ἁρμοδίων ὑπηρεσιῶν. Προσετέθη ἁπλῶς εἰς τὰς ἤδη ὑφισταμένας. Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ὑπηρεσίας ἐχρησιμοποιήθησαν ἐλάχιστοι εἰδικοὶ ἐπὶ τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ πάντοτε ὡς ἁπλοῖ «συνεργάται» χωρὶς πουθενὰ νὰ τοὺς δοθῇ ἀποφασιστικὴ ἁρμοδιότης καὶ δυνατότης καθορισμοῦ ἢ καὶ οὐσιαστικοῦ ἐπηρεασμοῦ τῶν βασικῶν κατευθύνσεων καὶ μεθόδων τοῦ ἀγῶνος. Ἡ στρατιωτικὴ καὶ ἀστυνομικὴ ἀντίληψις περὶ κομμουνισμοῦ παρέμεινεν ἡ ἐπικρατοῦσα. Ἡ ἄγνοια, ἡ ἀδιαφορία τῶν ἰθυνόντων, ἡ κακόπιστος στενοκεφαλιὰ τοῦ πολιτικοῦ μας κόσμου, ὁ καιροσκοπισμὸς τῶν περισσοτέρων πολιτικῶν μας, ἡ πολιτικὴ ἀνωριμότης τῆς πλειοψηφίας τῶν διανοουμένων μας, ὁ ἀπαράδεκτος ἀνταγωνισμὸς τῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, ἡ ἐμμονὴ τῶν ἁρμοδίων καὶ τῶν εἰδικῶν εἰς προσωπικὰς ἀντιλήψεις ἢ ἐπιδιώξεις, ἡ κεροδοσκοπικῶς ἰδιοτελὴς στάσις τοῦ λεγομένου ἀστικοῦ τύπου, ὅλοι αὐτοὶ οἱ δυσμενεῖς παράγοντες, δὲν ἐπέτρεψαν τὴν ἀνάπτυξιν ἑνὸς συγχρονισμένου δημοκρατικοῦ ἀντικομμουνισμοῦ, δὲν τὸν ἄφισαν νὰ πάρῃ τὴν συγχρονισμένην μορφὴν καὶ τὴν μεγάλην ἔκτασιν τὰς ὁποίας ἀπαιτοῦν αἱ σύγχρονοι περιστάσεις.

Μερικὰ βασικὰ σφάλματα τοῦ παρελθόντος ὑπῆρξαν : α) Ἡ ἀντίληψις ὅτι κάθε ὅρος ποὺ χρησιμοποιεῖ ὁ κομμουνισμὸς εἶναι «μολυσμένος» (Εἰρήνη, δημοκρατία κ.λ.π.) καὶ ἡ υἱοθέτησις μιᾶς στείρας ἀρνητικῆς καὶ κάποτε πραγματικῶς ἀντιδραστικῆς στάσεως.

β) Ὁ χαρακτηρισμὸς παντὸς ἀδιακρίτως αἰτήματος ὡς κομμουνιστικοῦ. Ἡ ἀρνητικὴ στάσις ἔναντι τῶν κοινωνικῶν αἰτημάτων καὶ ἀγώνων.

γ) Ἡ ταύτισις κάθε ἀριστερισμοῦ (λ.χ. τοῦ σοσιαλισμοῦ) μὲ τὸν κομμουνισμόν, ὀφειλομένη εἰς ἔλλειψιν καταρτίσεως καὶ εἰδικῆς μορφώσεως.

δ) Ἡ προσπάθεια μονοπωλήσεως τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ ἀπὸ διάφορα κόμματα, ὁμάδας ἢ παρατάξεις ἐνῷ πρόκειται περὶ πανεθνικῆς, πανδημοκρατικῆς, ὑπερκομματικῆς καὶ διαταξικῆς ὑποθέσεως ὅλων τῶν ἑλλήνων.

ε) Ἡ κρατικοποίησις τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ. Τὸ Κράτος ἠρνήθη σχεδὸν κάθε πραγματικὴν ὑποστήριξιν καὶ κάθε ἀνεξάρτητον ρόλον εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, ἐνῷ ἀκριβῶς δι᾽ αὐτῆς, ὡς πλέον ἀδεσμεύτου καὶ ὀλιγώτερον διαβλητῆς πρέπει νὰ διεξάγεται κατὰ μέγα μέρος ὁ ἀντικομμουνιστικὸς ἀγών. (παράδειγμα αἱ Η.Π.Α., ἡ Γαλλία, ἡ Δυτ. Γερμανία, ἡ Ἰταλία).

στ᾽) Ἡ ἔλλειψις συντονισμοῦ εἰς τὴν ἀντικομμουνιστικὴν δραστηριότητα ἡ ὁποία διηξήγετο ἀπὸ πολλὰς κατευθύνσεις καὶ συχνὰ μὲ ἀλληλοσυγκρουομένας μεθόδους, ἀντιλήψεις καὶ ἁρμοδιότητας.

5. Προτάσεις.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, θεωρεῖται ἀπολύτως ἀναγκαῖον, ὅπως ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ἀντικαταστήσῃ τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον σήμερον ἀποκηρύττει καὶ ἐγκαταλείπει καὶ ὅτι θετικὸν ὑπῆρχεν ἄλλοτε εἰς τὸν τομέα τῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ κομμουνισμοῦ. Πρὸς τοῦτο θὰ πρέπει ὅλοι οἱ κατὰ τὸν ἕνα ἢ κατὰ τὸν ἄλλον τρόπον ἀσχολούμενοι μὲ θέματα κομμουνισμοῦ καὶ γενικώτερον ἐθνικῆς διαφωτίσεως, ὅλοι οἱ ἱκανοὶ νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν μελέτην τῶν διεθνῶν καὶ ἑλληνικῶν πολιτικῶν προβλημάτων, ζητημάτων καὶ ἐξελίξεων καὶ νὰ ἐνημερώνουν ἐπ᾽ αὐτῶν

τὴν ἑλληνικὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὸν ἑλληνικὸν πολιτικὸν κόσμον, νὰ συνενωθοῦν εἰς ἕνα ἑνιαῖον ὀργανισμὸν ὥστε νὰ συντονίσουν τὰς προσπαθείας των, νὰ συνδυάσουν τὰς γνώσεις καὶ τὰ μέσα των καὶ πολλαπλασιάζοντες τὰ τελευταῖα, νὰ δυνηθοῦν νὰ ἀναλάβουν μίαν μεγάλης κλίμακος δραστηριότητα.

Προτείνεται λοιπὸν ἡ ἵδρυσις ἑνὸς ἑνιαίου ὀργανισμοῦ, τοῦ ὁποίου μέλη θὰ εἶναι δημοσιολόγοι, κοινωνιολόγοι, ἐπιστήμονες, δημοσιογράφοι καὶ εἰδικοὶ τῶν διαφόρων τομέων τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς διαφωτίσεως.

Σκοπὸς τοῦ ὀργανισμοῦ θὰ εἶναι ἡ διεξαγωγὴ ἐρευνῶν καὶ ἡ ἐπεξεργασία μελετῶν ἐπὶ τῶν μεγάλων πολιτικῶν ζητημάτων τῆς ἐποχῆς μας καὶ τῆς χώρας μας καὶ ἡ τακτικὴ ἐνημέρωσις τῆς κοινῆς γνώμης ἐπ᾽ αὐτῶν. Βεβαίως διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ θὰ χρειασθοῦν προσωπικαὶ θυσίαι καὶ ὑποχωρήσεις ἀλλὰ ἡ ἐπιτυχία τῆς προσπαθείας θὰ εἶναι ἡ καλυτέρα ἀνταπόδοσις. Πάντως πρέπει νὰ παραμερισθοῦν αἱ διαφοραὶ ἀντιλήψεων καὶ προσώπων καὶ νὰ πραγματοποιηθῇ ἕνας ἀληθὴς συντονισμὸς ὅλων τῶν προσπαθειῶν καὶ δυνάμεων. Μόνον κατ᾽ αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ ὀργανισμὸς θὰ δυνηθῇ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ζωτικῆς σημασίας ἔργον τὸ ὁποῖον ἐκ τῶν ἀντικειμενικῶν ἱστορικῶν περιστάσεων ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἐπωμισθῇ.

6. Δεδομένα τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ᾽ ὄψιν του ὁ ὀργανισμός.

Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς συγχρονισμένης διαφωτιστικῆς δραστηριότητος πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ᾽ ὄψιν ὡρισμένα νέα διεθνῆ καὶ ἐσωτερικὰ δεδομένα τὰ ὁποῖα καὶ πρέπει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ μελετηθοῦν δεόντως διὰ νὰ χαραχθῇ μία σαφὴς γραμμὴ ἀπέναντί των. Τέτοια δεδομένα εἶναι :

I. Διεθνῆ

α) Ὁ ἀποσταλινισμὸς καὶ ὁ χρουστσωφισμός.

β) Ἡ σοβιετοκινεζικὴ διαμάχη καὶ αἱ ἐπιπτώσεις της.

γ) Ἡ σοβιετογιουγκοσλαβικὴ προσέγγισις.

δ) Ἡ βαθμιαία προσέγγισις ΗΠΑ — ἀν. Εὐρώπης.

ε) Ἡ τάσις ἀμερικανοσοβιετικῆς προσεγγίσεως.

στ΄) Αἱ ἐνδοδυτικαὶ διαφοραί.

ζ) Ἡ ὕφεσις καὶ αἱ προοπτικαί της.

II. Ἑλληνικὰ

α) Ἡ νέα ἐσωτερική μας κατάστασις καὶ αἱ προοπτικαί της.

β) Ἡ νέα γραμμὴ τοῦ ἐσωτερικοῦ κομμουνισμοῦ.

γ) Ἡ νέα βαλκανικὴ πολιτικὴ τῆς Μόσχας.

δ) Ἡ σύγχρονος κατάστασις τῆς Βαλκανικῆς (ἀλβανοσοβιετικὴ διένεξις, σοβιετογιουγκοσλαβικὴ προσέγγισις, σοβιετορουμανικαὶ σχέσεις, σχέσεις μας μὲ Βουλγαρίαν κ.λ.π.).

ε) Ἡ σύνδεσίς μας μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ.

στ΄) Τὸ κυπριακόν.

ζ) Αἱ ἑλληνοτουρκικαὶ σχέσεις καὶ τὸ μέλλον των.

η) Ἡ ὕπαρξις μιᾶς νέας Μέσης Ἀνατολῆς (ἀραβικὸς σοσιαλισμὸς κ.λ.π.).

θ) Οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις καὶ κοινωνικὴ πολιτική.

ι) Δημοκρατία καὶ κομμουνισμός.

7. Σκοποὶ τοῦ ὀργανισμοῦ

α) Ἡ διερεύνησις τῶν συγχρόνων προβλημάτων μὲ σκοπὸν τὴν ὑπεύθυνον ἐνημέρωσιν τοῦ λαοῦ μας καὶ τῶν ἰθυνόντων.

β) Ἡ τόνωσις τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως.

γ) Ἡ κινητοποίησις τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν στρατηγικῶν ἐπιδιώξεων τοῦ Ἔθνους.

δ) Ἡ συμβολὴ εἰς τὴν διαμόρφωσιν μιᾶς συγχρόνου πολιτικῆς συνειδήσεως εἰς τοὺς ἕλληνας.

ε) Ἡ ἐπὶ ἰδεολογικοῦ καὶ διαφωτιστικοῦ ἐπιπέδου καταπολέμησις τοῦ κομμουνισμοῦ,

8. Περιεχόμενον καὶ βάσεις τῆς προσπαθείας

Τὸ περιεχόμενον τῆς ἐνημερωτικῆς δραστηριότητος τοῦ ὀργανισμοῦ καθορίζεται ἀπὸ τὰ ἰδεώδη : Ἔθνος — Δημοκρατία — Χριστιανισμὸς — Πρόοδος — Δύσις — Ἀντικομμουνισμός.

Ἡ ὅλη δὲ προσπάθεια, θὰ στηριχθῇ εἰς τὰς ἐθνικὰς μας παραδόσεις, τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν, τὰς ἐθνικὰς ἐπιδιώξεις, τὰς συγχρόνους δημοκρατικὰς ἀντιλήψεις, τὴν ἠθικὴν διδασκαλίαν τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τὸν ἑνιαῖον δυτικὸν πολιτισμόν.

Κοινὸν πρὸς τὸ ὁποῖον ἀπευθύνεται ἡ προσπάθεια θὰ εἶναι κυρίως οἱ ἕλληνες τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἰδίως ἡ νεολαία. Δευτερευόντως, οἱ ἕλληνες τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ δυνατοῦ ἡ διεθνὴς κοινὴ γνώμη (ἐπὶ ἑλληνικῶν ζητημάτων).

9. Τρόποι δράσεως

Πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν του, ὁ ὀργανισμός :

α) Θὰ ἐκδίδῃ μηνιαῖον περιοδικὸν πολιτικῶν μελετῶν.

β) Θὰ κυκλοφορῇ ἑβδομαδιαῖον ἐνημερωτικὸν δελτίον.

γ) Θὰ ἐκδίδῃ μηνιαίαν ἐφημερίδα τοίχου.

δ) Θὰ ἐκτυπώνῃ μονογραφίας καὶ βιβλία.

ε) Θὰ ὀργανώνῃ διαλέξεις.

στ΄) Θὰ δίδῃ συνεντεύξεις πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου.

ζ) Θὰ ἐκδίδῃ ἀνακοινώσεις.

η) Θὰ συγκαλῇ διασκέψεις, συνέδρια καὶ ἐλευθέρας συζητήσεις.

θ) Θὰ ἀποκαταστήσῃ ἐπαφὴν μὲ παρεμφερεῖς διεθνεῖς ὀργανισμούς.

ι) Θὰ κυκλοφορῇ μηνιαῖον ξενόγλωσσον δελτίον ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων.

Ἀργότερον, δύναται, ἐφ' ὅσον ὑπάρξουν τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τοῦτο ὑλικὰ μέσα :

α) Νὰ ἱδρύσῃ σχολὴν καὶ σεμινάρια.

β) Νὰ στείλῃ μὲ ὑποτροφίας νέους πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς ἀνάλογα ἱδρύματα τοῦ ἐξωτερικοῦ.

γ) Νὰ ὀργανώσῃ μεγάλην δημοσίαν βιβλιοθήκην.

δ) Νὰ συγκροτήσῃ πλῆρες ἀρχεῖον.

ε) Νὰ ἱδρύσῃ βιβλιοπωλεῖον καὶ ἐκδοτικὸν οἶκον.

στ΄) Νὰ προκηρύσσῃ διαγωνισμοὺς διὰ τὴν συγγραφὴν πολιτικῶν μελετῶν.

ζ) Νὰ ὀργανώσῃ περιοδείας ἐκπροσώπων του εἰς τὰς ἐπαρχίας.

η) Νὰ ἱδρύσῃ παραρτήματα εἰς διαφόρους πόλεις τοῦ ἐσωτερικοῦ.

10. Λειτουργία τοῦ ὀργανισμοῦ

Ἡ γενικὴ συνέλευσις τῶν μελῶν, συνερχομένη ἀνὰ διετίαν, θὰ ἐκλέγῃ δεκαμελὲς συμβούλιον τὸ ὁποῖον θὰ διοικῇ τὸν ὀργανισμὸν καὶ θὰ ἐκλέγῃ τὸν πρόεδρον, τὸν γραμματέα καὶ τὸν ταμίαν του.

Μέλη τοῦ ὀργανισμοῦ θὰ γίνονται οἱ ἔχοντες νὰ παρουσιάσουν ἀνάλογον ἐργασίαν, προτεινόμενοι ἀπὸ τρία ἱδρυτικὰ μέλη καὶ κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Συμβουλίου.

Τὸ Συμβούλιον θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ διαγράφῃ μέλη μὴ προσφέροντα εἰς τὸ ἔργον τοῦ ὀργανισμοῦ ἢ ἐνεργοῦντα κατὰ τρόπον ἀντίθετον πρὸς τὰς ἀρχὰς του.

Ὁ ὀργανισμὸς δύναται νὰ ἔχῃ 4 βασικὰ τμήματα : μελετῶν, ἐκδόσεων, βιβλιοθήκης — ἀρχείου καὶ δημοσίων σχέσεων — ἐκπαιδεύσεως.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀναγκαίων πόρων τὰ μέλη θὰ καταβάλλουν 50 δρχ. ὡς δικαίωμα ἐγγραφῆς, 10 δρχ. ὡς μηνιαίαν συνδρομὴν καὶ θὰ εἶναι ὑποχρεωτικῶς συνδρομηταὶ τῶν ἐκδόσεων τοῦ ὀργανισμοῦ.

Ἐπίσης θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ διάθεσις τῶν ἐκδόσεων, ἡ ἐξασφάλισις εἰσφορῶν ἀτόμων ἢ ὀργανισμῶν καὶ ἡ ἐπιχορήγησις ἀπὸ κρατικὰς πηγὰς ἐφ' ὅσον δὲν συνδέονται μὲ ὅρους ἀντιθέτους πρὸς τὸν προορισμὸν τοῦ ὀργανισμοῦ.

11. Προτεινόμενοι τίτλοι

α) Ἑταιρία Πολιτικῶν Μελετῶν.

β) Ἑταιρία Πολιτικῶν Ἐρευνῶν.

γ) Ἰνστιτοῦτον διὰ τὴν προάσπισιν τῆς

Δημοκρατίας.

δ) Ἰνστιτοῦτον Δημοκρατικῆς Ἰδεολογίας.

ε) Ὀργανισμὸς Διαφωτίσεως.

στ) Ἵδρυμα Ἐθνικοῦ Προσανατολισμοῦ.

ζ) Ἐπιτροπὴ Ἀμύνης Δημοκρατίας.

η) Ἐπιτροπὴ Ἐθνικῆς Σωτηρίας.

θ) Ὀργανισμὸς Ἐνημερώσεως Κοινοῦ.

ι) Ἕνωσις Προασπίσεως Ἑλληνικῆς Κληρονομίας.

Ὅλα αὐτὰ θὰ διατυπωθοῦν βεβαίως εἰς καταστατικὸν ἐγκρινόμενον ἀπὸ συνέλευσιν τῶν ἱδρυτικῶν μελῶν.

12. Ἔκκλησις

Ὅσοι ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν ἵδρυσιν ἑνὸς τέτοιου ὀργανισμοῦ καλοῦνται νὰ ἐπικοινωνήσουν ταχυδρομικῶς μὲ τὴν «Σοβιετολογίαν», νὰ ἐκθέσουν τὰς ἀπόψεις των, νὰ ὑποβάλουν τὰς προτάσεις των καὶ νὰ καθορίσουν τὸ εἶδος τῆς συμβολῆς των.

Πρέπει νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅλοι, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, ἡ ὥρα τῶν ἀτόμων ποὺ ἀνεξάρτητα καὶ ἀδέσμευτα, χωρὶς σκοπιμότητας καὶ χωρὶς φόβον, μὲ πλήρη ἐπίγνωσιν τῆς κρισιμότητος τῆς ἑλληνικῆς πραγματικότητος, ἔχουν τὴν διάθεσιν νὰ ἀγωνισθοῦν διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ διὰ τὴν Δημοκρατίαν.

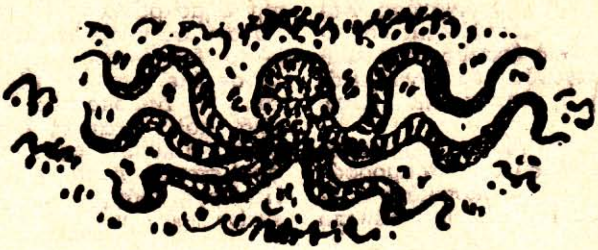
Ἡ «Σοβιετολογία», ἀντιμετωπίζοντας πολλαπλὲς ἀντιδράσεις καὶ τεράστιες οἰκονομικὲς δυσχέρειες, δίνει τὴν μάχη τῆς ἐπιβιώσεώς της.

Βοηθῆστε νὰ διασωθῆ ἡ μοναδικὴ ἀντικομμουνιστικὴ ἔκδοσις στὴν χώρα μας.

Ἐξοφλῆτε ἐγκαίρως τὰς συνδρομάς σας.

Ἐγγράφετε συνδρομητάς.

Διαδίδετέ την.



ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

«Δημοκρατία ὑπάρχει μόνον ἐκεῖ ὅπου ὁ κόσμος ἐνημερώνεται»

A. SAUVY

Τελευταῖα, στὴ χώρα μας, ἐπίσημα καὶ ἀνεπίσημα, καλλιεργεῖται μία τρομερὰ ἐπικίνδυνη ἄποψις: ὅτι δῆθεν ἡ Προπαγάνδα καὶ ἡ Δημοκρατία εἶναι πράγματα ἀσυμβίβαστα.

Τὴν ἄποψι αὐτὴν ἔθεσαν σὲ κυκλοφορία οἱ κομμουνισταὶ καὶ πέτυχαν νὰ παρασύρουν στὴν υἱοθέτησί της πολλοὺς συνοδοιπόρους, ἀρκετοὺς ἀνόητους, ἀφελεῖς ἡμιμαθεῖς «δημοκρατικούς», τοὺς δημαγωγοὺς δημοσιογράφους καὶ τοὺς στενοκέφαλους πολιτικούς. Ἔτσι, σιγά - σιγὰ ἡ ἄποψίς των ἐπεβλήθη. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι σήμερα, ἐν ὀνόματι τῆς Δημοκρατίας, ἀφοπλίζονται ἰδεολογικῶς καὶ ψυχολογικῶς τόσο τὸ Ἔθνος ὅσο καὶ ἡ ἴδια ἡ Δημοκρατία.

Γιατὶ ἀφοπλισμὸς εἶναι βέβαια ἡ διάλυσις τῶν ὑπηρεσιῶν διαφωτίσεως ποὺ πραγματοποιήθηκε κατὰ τὸ τελευταῖο δίμηνο στὴν χώρα μας.

Ἡ Διεύθυνσις Διαφωτίσεως τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ἀχρηστεύθηκε, βρίσκεται σὲ ἀδράνεια καὶ εἶναι ὑπὸ διάλυσιν.

Τὸ γραφεῖο τοῦ ΓΕΣ ποὺ ἦταν ἁρμόδιο γιὰ τὴν ἐθνικὴ διαφώτισι στὸν Στρατὸ καὶ τὴν παρεμπόδισι τῆς κομμουνιστικῆς ἰδεολογικῆς διεισδύσεως σ' αὐτόν, οὐσιαστικὰ καταργήθηκε μὲ τὴν ἀπομάκρυνσι ὅλων τῶν εἰδικῶν γι' αὐτὰ τὰ θέματα, ποὺ ὑπηρετοῦσαν ἐκεῖ.

Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἀξιωματικῶν τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων στὰ θέματα τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τοῦ ἰδεολογικο - ψυχολογικοῦ πολέμου του ἐναντίον τῆς χώρας μας, διακόπτεται.

Οἱ ραδιοσταθμοί μας, τόσο τοῦ ΕΙΡ ὅσο καὶ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἔπαυσαν νὰ παίζουν ρόλο διαφωτιστικό, ρόλο διαμορφωτῶν τῆς ἐθνικῆς καὶ δημοκρατικῆς κοινῆς γνώμης.

Οἱ διάφορες ἐκδόσεις ἐθνικοῦ ἢ ἁπλῶς ἀντικομμουνιστικοῦ περιεχομένου ἀνεστάλησαν.

Καὶ οἱ εἰδικοὶ στὰ θέματα τῆς προπαγάνδας καὶ τοῦ κομμουνισμοῦ ἐκηρύχθησαν ἐχθροὶ ποὺ πρέπει νὰ ἐξοντωθοῦν καὶ ἤδη ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς «ἀπαλλάχθηκε» ἀπὸ τὴν παρουσία τους, ὅπως ἀκριβῶς ζητοῦσε μὲ τόσο χαρακτηριστικὴ ἐπιμονή, ἡ ΕΔΑ.

Ὅλα αὐτά, στὸ ὄνομα τῆς Δημοκρα-

τίας ἡ ὁποία τάχα εἶναι ἀντίθετη πρὸς τὴν ὕπαρξι ἐπίσημης προπαγάνδας. Καὶ ἔτσι, ἡ Δημοκρατία ἀφοπλίζεται καὶ ἀφίνει πανελεύθερο τὸ ἔδαφος στὴν κομμουνιστικὴ προπαγάνδα ποὺ ὀργιάζει ἀσύδοτη. Δηλαδή, ἡ Δημοκρατία, αὐτοκτονεῖ.

Ἀλλὰ βέβαια, δὲν φταίει ἡ Δημοκρατία. Φταῖνε ἐκεῖνοι ποὺ τὴν παραμορφώνουν ἀπὸ ἄγνοια ἢ ἀπὸ σκοπιμότητα, ἐκεῖνοι ποὺ υἱοθετοῦν τὶς ἀπόψεις τῶν πιὸ θανασίμων ἐχθρῶν τῆς Δημοκρατίας, τῶν κομμουνιστῶν, περὶ Δημοκρατίας!

Γιατὶ εἶναι κωμικοτραγικὴ ἡ ἀντίληψις ὅτι «ἐκδημοκρατισμὸς» σημαίνει κατάργησι τῆς ἐθνικῆς διαφωτίσεως καὶ παράδοσι τῆς κοινῆς γνώμης στὸ ἔλεος τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας ποὺ ἐξυπηρετεῖ ἀντεθνικὲς καὶ ἀντιδημοκρατικὲς ἐπιδιώξεις.

Ποιὸς εἶπε ὅτι ἡ Δημοκρατία δὲν ἔχει τὴν ὑποχρέωσι νὰ προστατεύῃ τοὺς πολίτας της ἀπὸ τὶς ξένες ἢ ξενοκίνητες προπαγάνδες;

Ποιὸς εἶπε ὅτι ἡ Δημοκρατία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ αὐτοκτονῇ ἀφοπλιζομένη ἰδεολογικῶς καὶ ψυχολογικῶς;

Ποιὸς εἶπε ὅτι Δημοκρατία σημαίνει νὰ δροῦν οἱ ἐχθροί της καὶ νὰ μὴ δρᾷ ἡ ἴδια;

***

Ὁ διάσημος γάλλος ψυχοπολιτικὸς καὶ γνωστότατος δημοκρατικός, J. Domenach, στὸ περίφημο ἔργο του «Ἡ πολιτικὴ προπαγάνδα», γράφει ἀνάμεσα στὰ ἄλλα καὶ τὰ ἀκόλουθα:

«Ἡ ἐλευθερία, ὅπως ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πράγματα, δὲν λειτουργεῖ ἀποδοτικὸ παρὰ μόνο ὅταν στηρίζεται ἐπάνω σὲ ἕνα βάθρο ἀποκτημένων συνηθειῶν... Ἡ ἀσθένεια τοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ δὲν εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Βρίσκεται μέσο του καὶ ἐκεῖ πρέπει νὰ τὴν θεραπεύσουμε προετοιμάζοντας ὄχι αὐτόματα, ἀλλὰ ὑπεύθυνους πολῖτες. Αὐτοῦ ἀκριβῶς ἡ προπαγάνδα μπορεῖ νὰ βοηθήσῃ. «Μία προπαγάνδα στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἰδεώδους τῆς ἐλευθερίας, ἔγραφε ὁ F. Gay μπορεῖ νὰ συμβάλῃ σημαντικὰ στὸ νὰ μᾶς δώσῃ τὸ συναίσθημα τῆς ἀναγκαίας πειθαρχίας καὶ ταυτόχρονα νὰ μᾶς δώσῃ τὰ μέσα γιὰ νὰ ἀντισταθοῦμε στὶς δυνάμεις τοῦ σκότους». Δυστυχῶς, οἱ δημοκρατίες δὲν μπόρεσαν νὰ δημιουργήσουν ἐγκαίρως αὐτὴν τὴν προπαγάνδα καὶ ἔτσι δὲν πρόβαλαν καμμιὰ ὀργανωμένη ἀντίστασι στὴν κατακτητικὴ ἰδεολογία τοῦ φασισμοῦ, ἕως ὅτου ὁ πόλεμος τὶς ἀνάγκασε νὰ κινητοποιήσουν μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες καὶ τὴν ψυχική τους ἐνέργεια.

Αὐτοὶ ποὺ ἰσχυρίζονται ὅτι ὑπηρετοῦν τὴν Δημοκρατία καὶ ἀρνοῦνται νὰ προσφύγουν στὴν προπαγάνδα, ἀντιφάσκουν μὲ τὸν ἑαυτό τους. «Δημοκρατία ὑπάρχει μόνον ἐκεῖ ὅπου ὁ κόσμος ἐνημερώνεται... Ἡ Δημοκρατία ἀπαιτεῖ μιὰ πλατειά, πολὺ πλατειά, διάδοσι τῶν γνώσεων. Ὁ κυρίαρχος λαὸς πρέπει νὰ διαφωτίζεται...». Αὐτὰ γράφει ὁ A. Sauvy Περίεργη πράγματι εἶναι ἡ Δημοκρατία ἐκείνη ποὺ δὲν ἐξηγεῖ στὸν λαὸ τὰ προβλήματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξαρτᾶται ἡ ζωή του... Ὁ J. Lacroix γράφει ὅτι «θὰ ἐπιζήσουν μόνον οἱ πολιτικὰ ὁμοφωνοῦσες χῶρες», ἐννοώντας βέβαια τὴν βαθύτερη ὁμοφωνία πέρα ἀπὸ τὶς πολιτικὲς διαμάχες, σὲ ἕνα ἐπίπεδο ὅπου ὅλοι οἱ πολῖτες ἐπικοινωνοῦν μεταξύ τους σὰν μέλη τοῦ ἴδιου ἔθνους. Αὐτὴ ἡ ἑνότης μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθῇ μὲ τὴν δημοκρατικὴ προπαγάνδα».

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν βαθύτερη ἑνότητα, αὐτὴν τὴν βαθύτερη «ἐθνικὴ ὁμοφωνία» χρειάζεται ἐπειγόντως ἡ χώρα μας. Γι' αὐτὸ καὶ χρειάζεται, σὰν ζωτικὴ ἀνάγκη, τὴν δημοκρατικὴ προπαγάνδα, τὴν ἐθνικὴ διαφώτισι. Ἕνας ἄλλος γνωστὸς γάλλος δημοσιολόγος, ὁ J. Driencourt γράφει:

«Οἱ δημοκρατίες κατέφυγαν καὶ αὐτὲς σιγὰ-σιγὰ στὴν μεθοδικὴ προπαγάνδα γιὰ νὰ ἐκθέτουν τὶς ἀπόψεις των. Δημιούργησαν ὀργανισμοὺς γιὰ τὴν ἐπεξεργασία σχεδίων ἰδεολογικῶν ἐκστρατειῶν καὶ τὴν κινητοποίησι τῶν μέσων ἐκφράσεως τῆς σκέψεως γιὰ νὰ τὴν κατευθύνουν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πολιτικῆς των.

Μετὰ τὸν β'. παγκόσμιο πόλεμο ὁδηγηθήκαμε στὴν βασιλεία τῆς προπαγάνδας σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο καὶ ἡ βασιλεία αὐτὴ ἐπεβλήθη ἀπὸ τὰ πράγματα καὶ στὰ φιλελεύθερα Κράτη.

Τὸ φιλελεύθερο κράτος, ἀπειλεῖται ἀπὸ μία δρᾶσι ποὺ καθοδηγεῖται ἔξωθεν ἐναντίον του. Δὲν ἔχει παρὰ ἕνα μόνο τρόπο νὰ διασωθῇ: νὰ καταπολεμήσῃ τὴν ἀπειλὴ καταγγέλλοντάς την καὶ δείχνοντας στὸν λαό του τὴν ὑπεροχὴ τοῦ δημοκρατικοῦ συστήματος. Ἡ προπαγάνδα εἶναι ἕνα μέσο ἀμύνης ἀρνητικῶς καὶ δυναμικῶς. Τὸ φιλελεύθερο Κράτος εἶναι φορεὺς ἑνὸς ἰδεώδους ποὺ ὀφείλει νὰ τὸ διακηρύσσῃ. Ὀφείλει νὰ διαδόσῃ τὴν πίστι του... Τὸ φιλελεύθερο Κράτος δὲν μπορεῖ νὰ ἀφίσῃ χωρὶς ἀντίδρασι τὶς ἐπιθέσεις τῶν ἐχθρῶν του. Ἔτσι ἡ προπαγάνδα καθίσταται γι' αὐτὸ τὸ Κράτος, μία ἀπόλυτη ἀνάγκη, μία προϋπόθεσις τῆς ἐπιβιώσεώς του. Ἡ δημοκρατικὴ προπαγάνδα ἔχει γιὰ ἀποστολή της νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴν δρᾶσι τῶν

διαβρωτικῶν δυνάμεων, νὰ καταγγείλη τοὺς ἑλιγμοὺς τῶν ἀντιπάλων, νὰ διατηρήση τὴν ἀφοσίωσι τοῦ λαοῦ».

Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη σωστὴ τοποθέτησις τοῦ ζητήματος τῆς σχέσεως μεταξὺ δημοκρατικοῦ κράτους καὶ Προπαγάνδας. Τοποθέτησις ἀπὸ πραγματικοὺς καὶ ὄχι κατὰ φαντασίαν δημοκρατικούς, ἀπὸ συνειδητοὺς καὶ ὄχι «ἀφελεῖς» ὀπαδοὺς τῆς ἀληθινῆς Δημοκρατίας.

⁂

Ἐφ' ὅσον ἐξετάζουμε τὸ θέμα Δημοκρατία καὶ Προπαγάνδα, καλὸ εἶναι νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν μας τί γίνεται σχετικά, στὶς δημοκρατικὲς χῶρες. Ἀναφέρουμε λοιπὸν μερικὰ παραδείγματα ποὺ ἀσφαλῶς τὰ ἀγνοοῦν ὄχι μόνον οἱ ἔχοντες μεσάνυκτα περὶ τὰ τοιαῦτα ἀρθρογράφοι, χρονογράφοι καὶ σχολιασταὶ ποὺ παριστάνουν τὰ πρωτοπαλλήκαρα τῆς δημοκρατίας ἀλλὰ καὶ οἱ πολιτικοὶ ἡγέται ὅλων τῶν παρατάξεων τῆς χώρας μας, ἀφοῦ σχεδὸν ὅλοι τους, μὲ ἐλάχιστες ἐξαιρέσεις, ἀσκοῦν ὄχι τὴν ἐπιστημονικὴ πολιτικὴ τοῦ συγχρόνου κράτους ἀλλὰ τὴν γνωστὴ παλαιὰ μικροπολιτική.

1. Η.Π.Α.

Τὸ 1948, μὲ τὸν νόμο Smith - Mundt, ἱδρύθηκε στὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν τῶν ΗΠΑ μιὰ ὑπηρεσία προπαγάνδας μὲ τὸν τίτλο USI Ἀπὸ τὸ 1950, μὲ τὸν πόλεμο τῆς Κορέας, ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ πῆρε ἔντονα ἀντικομμουνιστικὸ χαρακτῆρα.

Τὸ 1952, ἡ ὑπηρεσία προπαγάνδας ἔπαυσε οὐσιαστικὰ νὰ ὑπάγεται στὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν καὶ ἔγινε αὐτόνομη.

Τὴν 1η Αὐγούστου 1953, ἡ USI μετονομάσθηκε σὲ USIA, ἡ ὁποία ἀπετέλεσε καὶ τυπικὰ ἀνεξάρτητη ὑπηρεσία προπαγάνδας ποὺ ὁ διευθυντής της ὑπάγεται ἄμεσα στὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας, διὰ τοῦ Συμβουλίου Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας τοῦ ὁποίου καὶ εἶναι μέλος.

Ἡ USIA ἔχει σήμερα 12.000 συνεργάτας καὶ τὸ τμῆμα της γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ (USIS) διαθέτει 111 περιφερειακὰς ἀποστολὰς μὲ 230 κέντρα πληροφοριῶν σὲ 94 χῶρες. Ἀπὸ τὸ 1960 ὡς τὸ 1963 ὁ προϋπολογισμος τῆς USIA ἀνέβηκε κατὰ 50% καὶ ἔφθασε τὰ 150 ἑκ. δολλάρια τὸν χρόνο.

Ἡ USIA ἐκδίδει 56 περιοδικὰ καὶ 22 ἐφημερίδες σὲ 21 γλῶσσες. Ἀνάμεσα στὰ περιοδικὰ εἶναι καὶ τὸ «Προβλήματα Κομμουνισμοῦ», διμηνιαῖο ὄργανο σοβιετολογικῶν μελετῶν.

Ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα ὄργανα τῆς κρατικῆς προπαγάνδας τῶν ΗΠΑ εἶναι ὁ ραδιοφωνικὸς ὀργανισμὸς «Φωνὴ τῆς Ἀμερικῆς». Ὁ ὀργανισμὸς διαθέτει 30 ραδιοσταθμοὺς ποὺ λειτουργοῦν στὸ ἔδαφος τῶν ΗΠΑ καὶ 57 ραδιοσταθμοὺς ποὺ ἑδρεύουν σὲ ἄλλες χῶρες. Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἀμερικῆς» πραγματοποιεῖ 80 ὧρες ἐκπομπῶν ἡμερησίως. Ἀπὸ αὐτές, **οἱ 56 ἀπευθύνονται πρὸς τοὺς λαοὺς τῶν** κομμουνιστικῶν κρατῶν. Οἱ ἐκπομπὲς αὐτὲς γίνονται σὲ 37 γλῶσσες.

Μία ἄλλη κρατικὴ ὑπηρεσία προπαγάνδας στὶς ΗΠΑ εἶναι καὶ τὸ «Κέντρο Πληροφοριῶν» γιὰ τοὺς ἀμερικανοὺς ποὺ σκοπεύουν ἢ πρόκειται, νὰ ταξιδέψουν σὲ κομμουνιστικὲς χῶρες. Τὸ Κέντρο αὐτὸ ἱδρύθηκε τὸ 1953. Παρόμοια ὑπηρεσία λειτουργεῖ καὶ στὴν Ἀγγλία.

Τὸ ἀμερικανικὸ κράτος διαθέτει καὶ ἄλλες ἐπίσημες ὑπηρεσίες προπαγάνδας ἀπὸ τὶς ὁποῖες οἱ κυριώτερες εἶναι δύο: α) Ἡ Ἐπιτροπὴ Ψυχολογικῆς Στρατηγικῆς (Psychological Strategy Board ἢ PSB) μὲ στρατιωτικὸ μᾶλλον χαρακτῆρα καὶ μὲ κύριο πεδίο ἐνδιαφέροντός του τὶς Ἔνοπλες Δυνάμεις. Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῆ ὅτι οἱ ἀμερικανικὲς Ἔνοπλες Δυνάμεις ἐνδιαφέρονται ἄμεσα γιὰ τὴν διαφώτισι ὄχι μόνον τῶν μελῶν τους ἀλλὰ καὶ τοῦ ὑπολοίπου λαοῦ. Μία μέθοδος ποὺ χρησιμοποιοῦν λ.χ. εἶναι τὰ εἰδικὰ συνεργεῖα ἀξιωματικῶν καὶ εἰδικῶν ποὺ περιοδεύουν σ' ὅλη τὴν χώρα καὶ μὲ ἐκθέσεις, κινηματογραφικὲς προβολές, διαλέξεις, μαθήματα καὶ διανομὴ ἐντύπων, ἐνημερώνουν τὸ κοινὸ ἐπάνω σὲ θέματα συνδεόμενα μὲ τὴν ἐθνικὴ ἀσφάλεια. Ὁ ὅρος «ἐθνικὴ ἀσφάλεια» χρησιμοποιεῖται μὲ τὴν εὐρεία του ἔννοια καὶ ἔτσι οἱ κύκλοι μαθημάτων ἀφοροῦν τὸν κομμουνισμό, τὴν καταπολέμησι τῶν ξένων προπαγανδῶν, τὴν γνῶσι τῶν νόμων, τὴν σωστὴ χρῆσι τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάγκη ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεών τους, θέματα ἐθνικῆς οἰκονομίας, ἱστορίας κλπ. Στὸν ἀμερικανικὸ στρατὸ γίνονται καὶ εἰδικὰ μαθήματα γιὰ τὸν κομμουνισμὸ ἐπὶ τῇ βάσει, εἰδικῶν ἐγχειριδίων. Γιὰ τὰ ἔργα αὐτὰ χρησιμοποιοῦνται ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς μονίμους καὶ ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ καθὼς καὶ εἰδικευμένοι ἰδιῶται ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀρκετοὶ γίνονται ἀξιωματικοὶ μὲ βαθμοὺς ἐξ ἀπονομῆς.

β) Ἐπιτροπὴ Ὁμοσπονδιακῶν Ἐπικοινωνιῶν (Federal Communications Commission) τῆς ὁποίας κατὰ τὸν σχετικὸ νόμο, ἀποστολὴ εἶναι «ὁ συντονισμὸς τῆς ραδιοφωνίας πρὸς τὸ ἐθνικὸ συμφέρον». Ἔτσι ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἐπίσημο κρατικὸ

ραδιοσταθμὸ («Φωνὴ τῆς 'Αμερικῆς») καὶ οἱ ἰδιωτικοὶ ραδιοσταθμοὶ τῶν ΗΠΑ, συντονίζονται καὶ ἐλέγχονται ἀπὸ τὶς κρατικὲς ὑπηρεσίες προπαγάνδας ὥστε νὰ ἐξυπηρετεῖται πάντοτε τὸ ἐθνικὸ συμφέρον.

Πλάϊ σ' αὐτὲς τὶς κρατικὲς ὑπηρεσίες προπαγάνδας ὑπάρχουν καὶ ἰδιωτικοὶ ὀργανισμοὶ ποὺ σὲ ἀντίθεσι πρὸς ὅτι συμβαίνει στὴν χώρα μας ἐνισχύονται σταθερὰ ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς ἀπὸ τὸ Κράτος, ἀνεξαρτήτως κυβερνητικῶν μεταβολῶν.

Οἱ κυριώτεροι ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ὀργανισμοὺς εἶναι:

α) Ὁ Ραδιοσταθμὸς τῆς 'Ελεύθερης Εὐρώπης (Radio Free Europe ἢ RFE) ποὺ ἱδρύθηκε τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1949 καὶ μὲ ἕδρα τὸ Μόναχο, πραγματοποιεῖ ἐκπομπὲς στὶς γλῶσσες τῶν λαῶν τῆς ἀνατ. Εὐρώπης. Ὁ ραδιοσταθμὸς αὐτὸς χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὴν Σταυροφορία γιὰ τὴν 'Ελευθερία (Crusade for Freedom), ποὺ εἶναι τμῆμα τοῦ Ταμείου 'Αμερικανικῆς Κληρονομίας (American Heritage Foundation) τὸ ὁποῖο ἐνισχύεται ἀπὸ τὸ Κράτος.

β) Ὁ ραδιοσταθμὸς τῆς 'Ελευθερίας (Radio Liberty) ποὺ μὲ ἕδρα τὸ Μόναχο καὶ τὴν Ταϊβὰν πραγματοποιεῖ ἐκπομπὲς πρὸς τὴν ΕΣΣΔ, στὶς γλῶσσες τῶν διαφόρων λαῶν της. Χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὴν 'Επιτροπὴ Ραδιοσταθμοῦ 'Ελευθερίας (Radio Liberty Committe) ἡ ὁποία συντηρεῖ ἐπίσης τὸ μεγαλύτερο 'Ινστιτοῦτο σοβιετολογικῶν μελετῶν στὸν κόσμο, τὸ «'Ινστιτοῦτο γιὰ τὴν μελέτη τῆς ΕΣΣΔ» μὲ ἕδρα τὸ Μόναχο.

Γιὰ τὴν διεξαγωγὴ προπαγάνδας τόσο στὸ ἐσωτερικὸ ὅσο καὶ στὸ ἐξωτερικό, οἱ ἀμερικανικὲς κρατικὲς καὶ ἰδιωτικὲς ὑπηρεσίες χρησιμοποιοῦν: τὸν τουρισμὸ (ἀποστολὴ ἀμερικανῶν στὸ ἐξωτερικό, πρόσκλησις ξένων στὶς ΗΠΑ, χρησιμοποίησις ἀμερικανῶν ποὺ μεταβαίνουν στὸ ἐξωτερικό)· τὶς ἐκθέσεις ποὺ παρουσιάζουν τὰ ἀμερικανικὰ ἐπιτεύγματα ἢ τὸν ἀμερικανικὸ τρόπο ζωῆς· τὶς κινηματογραφικὲς ταινίες μὲ φιλοαμερικανικὸ ἢ ἀντικομμουνιστικὸ περιεχόμενο (ἡ USIS διαθέτει 7.000 κινηματογραφικὰ συνεργεῖα)· τὴν τηλεόρασι (ἡ USIS μεταδίδει προγράμματα τηλεοράσεως σὲ 21 χῶρες)· τὶς πνευματικὲς σχέσεις (λ.χ. ἡ USIS διατηρεῖ σχολεῖα ἀγγλικῆς σὲ 52 χῶρες)· τὶς ραδιοφωνικὲς ἐκπομπές, τὶς διεθνεῖς συναντήσεις, τὶς πρεσβεῖες, τὴν ναυτιλία, τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνες κλπ.

'Αλλαγὲς προέδρων, κυβερνήσεων καὶ πολιτικῆς ἔγιναν ἀρκετὲς στὶς ΗΠΑ κατὰ τὴν μεταπολεμικὴ εἰκοσαετία. Ποτὲ ὅμως, κανεὶς ἀμερικανός, δὲν διανοήθηκε νὰ δυσφημήση καὶ νὰ διαλύση αὐτὸν τὸν τεράστιο προπαγανδιστικὸ μηχανισμὸ ποὺ ἐφαρμόζοντας τὴν γραμμὴ τῆς ἑκάστοτε ὑπευθύνου κυβερνήσεως, ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντα τῆς χώρας του καὶ τοῦ ἐλευθέρου κόσμου.

2. 'Αγγλία

Τὸ 1933, τὸ 'Υπουργεῖο 'Εξωτερικῶν, ἵδρυσε τὸ Βρεττανικὸ Συμβούλιο (British Council), ἕνα εἶδος ἡμικρατικοῦ ὀργανισμοῦ μὲ ἀποστολὴ τὴν φιλοαγγλικὴ προπαγάνδα στὸ ἐξωτερικό.

'Αργότερα, δημιουργήθηκε τὸ Κεντρικὸ Γραφεῖο Πληροφοριῶν (Central Information Office) μὲ σκοπὸ τὴν προπαγάνδισι τῆς ἑκάστοτε ἀγγλικῆς πολιτικῆς καὶ τοῦ ἀγγλικοῦ τρόπου ζωῆς. Ἡ ὑπηρεσία αὐτὴ δρᾷ κυρίως διὰ τῶν «τμημάτων δημοσίων σχέσεων» ποὺ λειτουργοῦν στὶς διάφορες ἀγγλικὲς κρατικὲς ὑπηρεσίες καὶ ὑπάγονται σ' αὐτὴν.

Ἕνας γιγαντιαῖος ὀργανισμὸς τῆς ἀγγλικῆς προπαγάνδας εἶναι καὶ ἡ ραδιοφωνία, τὸ Β.Β.C. ποὺ λειτουργεῖ μὲν σὰν αὐτόνομος ὀργανισμός, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὸν νόμο εἶναι «φερέφωνο τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων» καὶ ὑποχρεοῦται νὰ μεταδίδη τὰ προγράμματα ποὺ διοχετεύει ἡ ἑκάστοτε Κυβέρνησις. Ὁ ὑπουργὸς τηλεπικοινωνιῶν, ἔχει τὸ βέτο γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα τοῦ Β.Β. C.

Μία πατροπαράδοτη μέθοδος διαφωτίσεως τῆς ἀγγλικῆς κοινῆς γνώμης ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων, εἶναι ἡ ἔκδοσις «λευκῶν βίβλων» ἀπὸ τὴν ὑπεύθυνη Κυβέρνησι.

3. Γαλλία

Πραγματικὸ ὑπουργεῖο προπαγάνδας, μὲ τὸν τίτλο «ὑπουργεῖο πληροφοριῶν» δημιουργήθηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1943, ἀπὸ τὴν ἐλεύθερη γαλλικὴ κυβέρνησι ποὺ εἶχε ἕδρα της τὸ 'Αλγέρι.

'Απὸ τότε ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ τοῦ ὑπουργείου ἔγινε μόνιμος θεσμὸς καὶ κατὰ τὸν J. Driencourt τοῦτο «εἶναι ἐκπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ κύριο ἔργο του συνίσταται στὴν σύνταξι καὶ διοχέτευσι ντοκουμενταρισμένων ἄρθρων καὶ ἀναλύσεων τοῦ τύπου».

'Εκτὸς ὅμως ἀπὸ αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖο, καὶ τὰ ἄλλα ὑπουργεῖα διαθέτουν εἰδικὲς ὑπηρεσίες τύπου καὶ γραφεῖα πληροφοριῶν.

Στὸν γαλλικὸ στρατὸ ὑπάρχει ὁ θεσμὸς τῶν ἀξιωματικῶν — διαφωτιστῶν ποὺ ἔχουν γιὰ ἀποκλειστικὸ ἔργο τους τὴν συντήρησι σὲ ὑψηλὸ ἐπίπεδο τοῦ ἠ-

θικοῦ τοῦ στρατεύματος καὶ τὴν διαπαιδαγώγησί του σύμφωνα μὲ τὶς ἐντολὲς τῆς Κυβερνήσεως γιὰ τὴν καλύτερη ἐξυπηρέτησι τῆς ἑκάστοτε γαλλικῆς πολιτικῆς. Οἱ ἀξιωματικοὶ αὐτοὶ ἔπαιξαν λ.χ. ἀποφασιστικὸ ρόλο στὴν ἐπίτευξι τῆς γαλλογερμανικῆς συμφιλιώσεως καὶ στὴν καλλιέργεια κλίματος συνεργασίας μεταξὺ τῶν δύο λαῶν.

4. Σουηδία

Ἡ πανίσχυρη ὑπηρεσία διαφωτίσεως ἱδρύθηκε τὸ 1940 καὶ λέγεται Κρατικὸ Πρακτορεῖο Πληροφοριῶν (Statens Informations Styrelse).

Πρόκειται γιὰ ἕνα αὐτόνομο ὀργανισμὸ ὑπὸ τὸν ἔλεγχο καὶ τὴν καθοδήγησι τῆς Κυβερνήσεως.

Διευθύνεται ἀπὸ ἑπταμελῆ ἐπιτροπὴ ποὺ τὴν ἀποτελοῦν ἀνὰ ἕνας ἐκπρόσωπος τοῦ Στρατοῦ, τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν καὶ τῆς Ραδιοφωνίας καὶ τέσσερις εἰδικοὶ στὰ θέματα τῆς προπαγάνδας.

Ἡ ὑπηρεσία ἔχει δύο μεγάλα τμήματα: τὸ «γενικὸ» καὶ τὸ πληροφοριῶν καὶ προπαγάνδας. Τὸ πρῶτο ἀσχολεῖται μὲ οἰκονομικά, διοικητικὰ καὶ ἄλλα θέματα ρουτίνας ἐνῶ τὸ δεύτερο διεξάγει τὸ κυρίως ἔργο, δηλ. τὴν προπαγάνδα στὸ ἐσωτερικὸ καὶ δευτερευόντως στὸ ἐξωτερικό.

Σύμφωνα μὲ τὸν ὀργανισμό του, τὸ Κρατικὸ Πρακτορεῖο Πληροφοριῶν «ὀργανώνει καμπάνιες, συντονίζει τὴν δραστηριότητα τῶν πατριωτικῶν, συνδικαλιστικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν ὀργανώσεων» καὶ διαθέτει «ἐπιτροπὲς πληροφοριῶν καὶ προπαγάνδας σὲ κάθε κοινότητα» (ἴδε στὸ βιβλίο τοῦ Driencourt).

Ἔτσι ἡ δημοκρατικὴ καὶ σοσιαλιστικὴ (μὲ τὴν πραγματικὴ ἔννοια τοῦ ὅρου, τὴν ἀντίθετη ἀπὸ ἐκείνην ποὺ δίνουν οἱ κομμουνισταὶ) Σουηδία, ἔχει τὸ τελειότερο δίκτυο ἐσωτερικῆς προπαγάνδας σ' ὁλόκληρο τὸν μὴ κομμουνιστικὸ κόσμο!

***

Μὲ τὶς κομμουνιστικὲς χῶρες δὲν ἀσχολούμεθα γιατὶ θὰ ξεφεύγαμε ἀπὸ τὸ θέμα μας ποὺ ἀφορᾷ τὴν σχέσι Δημοκρατίας καὶ Προπαγάνδας. Εἶναι ἐξ ἄλλου πασίγνωστο ὅτι σ' αὐτές, οἱ περιβόητες ὑπηρεσίες Προπαγάνδας — Ἀγκιτασίας (Agit - Prop) εἶναι γιγαντιαῖοι καὶ πανίσχυροι ὀργανισμοὶ ποὺ ὑπάγονται ἀπευθείας στὴν ἀνωτάτη κομματικὴ ἡγεσία καὶ ἔτσι βρίσκονται ὑψηλότερα ἀπὸ τὴν Κυβέρνησι καὶ τὸν κρατικὸ μηχανισμό. Τὸ περιοδικό μας ἔχει δώσει πολλὲς φορὲς στοιχεῖα γιὰ τὴν ἀσύλληπτη σὲ ἔκτασι, βάθος καὶ μέσα, δραστηριότητα αὐτῶν τῶν ὑπηρεσιῶν.

Πανίσχυρες ὑπηρεσίες προπαγάνδας ὑπάρχουν σήμερα καὶ σὲ ὅλες τὶς μὴ κομμουνιστικὲς ἀλλὰ καὶ μὴ δημοκρατικὲς χῶρες ὅπως λ.χ. στὴν Αἴγυπτο, ὅπου τὸ Ὑπουργεῖο Ἐθνικοῦ Προσανατολισμοῦ ἔχει ἀναδειχθῆ σὲ βασικὸ παράγοντα τῆς ἐθνικῆς ζωῆς σὲ ὅλες της τὶς ἐκδηλώσεις.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι μόνον ἄνθρωποι ἀσυγχρόνιστοι, ἀμόρφωτοι ἢ ἐκτὸς τόπου καὶ χρόνου εὑρισκόμενοι εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρνοῦνται καλοπίστως, σήμερα, τὴν καθοριστικὴ σημασία τῆς Προπαγάνδας καὶ νὰ ἀμφισβητοῦν τὴν ἀνάγκη, τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωσι χρησιμοποιήσεώς της καὶ ἀπὸ τὶς Δημοκρατίες.

ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

«Ὁ εἰρηνισμὸς εἶναι ὄργανο τῶν ἰμπεριαλιστῶν ποὺ κρύβουν τοὺς σκοπούς των μὲ φαρισαϊσμοὺς γιὰ τὴν εἰρήνη»

Ι. Β. ΣΤΑΛΙΝ

Τὴν 17ην Μαΐου, ὁ ἐγχώριος κομμουνισμὸς ἐπραγματοποίησεν τὴν ἀπὸ μακροῦ καὶ μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ καὶ τῆς συνοδοιπορίας του παρασκευαζομένην «μαραθώνειον πορείαν εἰρήνης» ἀπὸ τοῦ Τύμβου τοῦ Μαραθῶνος εἰς τὸ Πεδίον τοῦ Ἄρεως εἰς Ἀθήνας.

Ἡ πορεία αὐτὴ ἐπετράπη καὶ ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ συνθήκας ἀπολύτου ἐλευθερίας. Ταυτοχρόνως ὅμως κατηγγέλθη ὑπευθύνως, ὡς ἐκδήλωσις εὑρισκομένη ἐκτὸς τόπου καὶ χρόνου, ἐντελῶς ἄσχετος πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς εἰρήνης καὶ ἐξυπηρετοῦσα ἁπλῶς καὶ μόνον τοὺς καθαρῶς κομματικοὺς σκοποὺς τῆς ΕΔΑ, ἤτοι τοῦ ἐγχωρίου κομμουνισμοῦ μετὰ τῶν συνοδοιπόρων καὶ τῶν παραφυάδων του.

Πράγματι ἡ διενέργεια αὐτῆς τῆς «πορείας» εἰς μίαν μικρὰν χώραν ὡς ἡ ἰδική μας, ἡ ὁποία οὔτε πυρηνικὰ ὅπλα οὔτε βάσεις τοιούτων ὅπλων διαθέτει, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ εἰρηνόφιλον πολιτικὴν καὶ τῆς ὁποίας ὅλος ὁ λαὸς ἐπιθυμεῖ τὴν εἰρήνην, ἐμφανίζεται ὡς πρᾶξις ἐντελῶς ἄσκοπος. Ἐπὶ πλέον, ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ Μαραθῶνος, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι σύμβολον εἰρήνης ἀλλὰ πολέμου διὰ τὴν ἐλευθερίαν καθὼς καὶ τοῦ κυπριακοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπίσης δὲν εἶναι ὑπόθεσις εἰρήνης ἀλλὰ Ἐλευθερίας, προσέδωσαν εἰς τὴν ἄσκοπον αὐτὴ ἐνέργειαν καὶ ἕνα χαρακτῆρα ἀνοησίας. Τέλος, πρέπει νὰ παρατηρηθῇ ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῆς εἰρήνης δὲν διαφυλάσσεται μὲ θεαματικὰς πορείας ὑπὸ τὴν αἰγίδα ἑνὸς πολιτικοῦ κόμματος, ἀλλὰ μὲ τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν ἐπαγρύπνησιν τῶν ἐλευθέρων ἐθνῶν.

Ὁ πραγματικὸς λοιπὸν χαρακτὴρ τῆς «πορείας» εὑρίσκεται εἰς τὸν ὁρισμόν της ὡς μιᾶς κομμουνιστικῆς ἐκδηλώσεως. Σκοπὸς τῶν κομμουνιστῶν, ὅταν ὀργανώνουν τέτοιου εἴδους ἐκδηλώσεις δὲν εἶναι ἡ προάσπισις τῆς εἰρήνης (ἐναντίον ποίου ἄλλωστε;) ἀλλά:

α) Ἡ κινητοποίησις τοῦ μηχανισμοῦ των καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἑνὸς εἴδους «ἀσκήσεως» καὶ «ἐκγυμνάσεως» διὰ τοὺς μαζικοὺς ἀγῶνας τοὺς ὁποίους ὀνειρεύεται καὶ σχεδιάζει νὰ ἐξαπολύσῃ εἰς τὴν χώραν μας ἡ ἄκρα ἀριστερά.

β). Ἡ διὰ μιᾶς ἐπιδείξεως δυνάμεως ἀνάκτησις τοῦ ἀπωλεσθέντος ἐδάφους διὰ τοῦ «ἐπαναπατρισμοῦ» ὅλων τῶν πρώην ἐαμιτῶν, ἀριστερῶν καὶ ψηφοφόρων τῆς ΕΔΑ εἰς τὰς τάξεις τοῦ κόμματος.

γ) Ἡ πραγματοποίησις τοῦ «ἑνιαίου μετώπου» ἐκ τῶν κάτω, εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν μαζῶν, μὲ σκοπὸν τὴν διείσδυσιν τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὴν λαϊκὴν βάσιν τοῦ Κέντρου καὶ τὴν ἄσκησιν πιέσεως ἐπὶ τῆς ἡγεσίας του.

Πάντως, ὁ ἀπίθανος αὐτὸς «μαραθώνειος», μᾶς παρέχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξετάσωμεν γενικώτερον τὸ ζήτημα τοῦ ὑπὸ κομμουνιστικὸν ἔλεγχον «κινήματος εἰρήνης».

⁂

Οἱ κομμουνισταὶ βλέπουν τὸ «κίνημα εἰρήνης» ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια μέσα διεξαγωγῆς τῆς ἐπαναστάσεώς των.

Συγκεκριμένως, διὰ τοῦ ὑπὸ τὸν ἔλεγχόν των δῆθεν «κινήματος εἰρήνης», ἐπιδιώκουν:

α) Νὰ προσελκύσουν εὐρυτέρας λαϊκὰ μάζας εἰς τὸ ἑνιαῖον μέτωπον διὰ τοῦ ὁποίου ἀποβλέπουν νὰ φθάσουν εἰς τὴν ἐξουσίαν.

β) Νὰ ἀνατρέψουν τὴν ἀντικομμουνιστικὴν διαφώτισιν ἐμφανιζόμενοι οἱ ἴδιοι ὡς «εἰρηνισταί» διὰ νὰ κερδίσουν συμπαθείας καὶ παρουσιάζοντες τὸν ἀντικομμουνισμὸν ὡς δῆθεν φιλοπόλεμον τάσιν.

γ) Νὰ καλλιεργήσουν ἀντιδυτικὰ καὶ εἰδικώτερον ἀντιαμερικανικὰ αἰσθήματα κατηγοροῦντες τοὺς δυτικοὺς ὡς δῆθεν φιλοπόλεμους καὶ τοὺς ἀμερικανοὺς ὡς «ἐμπρηστὰς τοῦ πολέμου»

δ) Νὰ καλλιεργήσουν ἀντιθέτως τὸν φιλοσοβιετισμὸν ἐμφανίζοντες τὴν ΕΣΣΔ ὡς πρόμαχον τῆς παγκοσμίου εἰρήνης.

ε) Νὰ ἐπιτύχουν τὸν μονομερῆ ψυχολογικὸν καὶ ἐν συνεχείᾳ καὶ ὑλικὸν ἀφοπλισμὸν τῶν δυτικῶν (καὶ προκειμένου περὶ ἡμῶν, τῆς Ἑλλάδος) ὥστε νὰ τοὺς καταστήσουν ἀνικάνους νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν κομμουνιστικὴν ἀπειλήν. Διὰ τοῦτο ὁ ὑπὸ κομμουνιστικὸν ἔλεγχον «ἀγώνας γιὰ τὴν εἰρήνη» ἐκφράζεται διὰ συνθημάτων στρεφομένων κατὰ τῆς διατηρήσεως τῆς ἀμυντικῆς ἱκανότητος τῆς χώρας μας (ἀποχώρησις ἀπὸ τὰς συμμαχίας, μείωσις ἀμυντικῶν δαπανῶν, μονομερὴς ἀφοπλισμὸς ἄνευ ἐγγυήσεων κλπ.). Ἐν ὀνόματι τῆς εἰρήνης οἱ κομμουνισταὶ προσπαθοῦν νὰ ματαιώσουν κάθε ἐνέργειαν τῶν δυτικῶν πρὸς ἀπόκρουσιν ἐπιθετικῶν ἐξορμήσεων τοῦ διεθνοῦς

κομμουνισμοῦ (λ.χ. Οὐγγαρία, Λάος, Θιβέτ, Βερολῖνον, Κούβα κλπ.)

Οἱ κομμουνισταὶ λοιπόν, ἀντιλαμβάνονται τὴν εἰρήνην ὡς μίαν μορφὴν τῆς ἀνατρεπτικῆς των δραστηριότητος, ὡς μίαν μέθοδον δράσεως εἰς τὴν ἐπαναστατικήν των προσπάθειαν, ὡς μίαν εἰδικὴν κατάστασιν μεταξὺ πραγματικῆς εἰρήνης καὶ πολέμου, κατάστασιν ἡ ὁποία τοὺς ἐπιτρέπει νὰ διεξάγουν ἕνα ἰδιότυπον πόλεμον κατὰ τῶν δυτικῶν κοινωνιῶν, τὴν καταστροφὴν τῶν ὁποίων δὲν παύουν οὐδὲ πρὸς στιγμὴν νὰ ἐπιδιώκουν.

*
**

Ἡ «εἰρηνικὴ συνύπαρξις», μὲ τὴν ἔννοιαν ὑπὸ τὴν ὁποίαν χρησιμοποιοῦν αὐτὸν τὸν ὅρον οἱ κομμουνισταί, εἶναι δι' αὐτοὺς μία ἁπλῆ ἀναπροσαρμογὴ τῆς τεχνικῆς τοῦ «ταξικοῦ» πολέμου των εἰς τὰς συγχρόνους συνθήκας. Καὶ αἱ διάφοροι «ἐπιτροπαί» καὶ τὰ «κινήματα εἰρήνης» ποὺ ἐλέγχονται ἀπὸ κομμουνιστὰς δὲν εἶναι παρὰ ὄργανα τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως. Τοῦτο συνάγεται καὶ ἀπὸ ἐπίσημα καθοδηγητικὰ κείμενα προερχόμενα ἀπὸ «αὐθεντίας» τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων παραθέτομεν ἐλάχιστα δείγματα.

«Ἡ συνύπαρξις δὲν εἶναι παρὰ συνέχισις τοῦ ἀγῶνος, ἀλλὰ μὲ εἰρηνικὰ μέσα. Εἶναι μία μορφὴ τῆς ταξικῆς πάλης εἰς τὴν ἐποχήν μας... Ὅποιος νομίζει ὅτι ἡ ὕφεσις καὶ ἡ συνύπαρξις ἀποκλείουν τὴν πάλην, δὲν κατανοεῖ τοὺς νόμους τῆς κοινωνικῆς ἐξελίξεως. Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξη ἰδεολογικὴ συνύπαρξις. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπαρνηθῶμεν τὸν ταξικὸν ἀγῶνα».

Λ. Ἰλίτσεφ, «ἡ εἰρηνικὴ συνύπαρξις καὶ ὁ ἀγὼν τῶν δύο ἰδεολογνῶν».

«Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἰσχυριζόμενοι ὅτι εἰρηνικὴ συνύπαρξις, σημαίνει δῆθεν ταξικὴν εἰρήνην. Ἔχουν λάθος. Ἡ εἰρηνικὴ συνύπαρξις δὲν ἀφορᾶ τὰς ταξικὰς σχέσεις καὶ δὲν σημαίνει καθόλου ἀναστολὴν τῆς πάλης μεταξὺ τῶν δύο συστημάτων ἢ κάποιον συμβιβασμὸν μεταξὺ σοσιαλισμοῦ καὶ καπιταλισμοῦ. Αἱ ἀντιθέσεις καὶ ἡ ταξικὴ πάλη εἰς τὸν διεθνῆ στῖβον, παραμένουν.

Α. Μπελιακώφ - Φ. Μπουρλάτσκι : «ἡ λενιστικὴ θεωρία τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἡ σύγχρονη ἐποχή»

«Οἱ ἀστοὶ νομίζουν ὅτι ἡ ὕφεσις σημαίνει τὴν προσέγγισιν καὶ ἐξομοίωσιν τῶν δύο συστημάτων ἐνῶ ἁπλῶς εἶναι ἡ συνέχισις καὶ περαιτέρω ἀνάπτυξις τοῦ ἀγῶνος μεταξὺ σοσιαλισμοῦ καὶ καπιταλισμοῦ ὑπὸ τὰς νέας συνθήκας καὶ μὲ νέας μορφάς. Ἂς μὴ ἔχουν ψευδαισθήσεις οἱ ὀπαδοὶ τοῦ καπιταλισμοῦ.

Τιμοφέγιεφ: «ἀντιδραστικὲς ψευδαισθήσεις».

«Ἡ σημερινὴ ὕφεσις δὲν εἶναι παρὰ μιὰ ἀνακωχὴ τὴν ὁποίαν ὑπαγορεύουν λόγοι τακτικῆς».

Σ. Μπολτσακὼφ «Νέοι Καιροί»

Ὕφεσις σημαίνει ὅτι θὰ συνεχισθῆ ὁ ἀγὼν μεταξὺ τῶν δύο συστημάτων, ἀλλὰ μὲ εἰρηνικὰ μέσα. Ὁ ἀγὼν θὰ εἶναι οἰκονομικός, πολιτικὸς καὶ ἰδεολογικός».

Χρουστσώφ, 10) 10) 1959

«Δὲν πρόκειται χάριν τῆς εἰρήνης νὰ σταματήσωμεν τὸν ἀγῶνα διὰ τὸν θρίαμβον τῶν κομμουνιστικῶν ἰδεῶν».

Χρουστσώφ 1) 12) 1959

«Ἡ κόκκινη σημαία θὰ ἀνεμίση εἰς ὁλόκληρον τὴν ὑδρόγειον»

Χρουστσώφ 18) 5) 1962

«Τὸ ΚΚΣΕ θὰ πράξη πᾶν τὸ δυνατὸν διὰ νὰ διατηρῆ τὴν στρατιωτικὴν ἰσχὺν τῆς χώρας εἰς τὰ ἀναγκαῖα ἐπίπεδα»

Ἀπόφασις τοῦ ΚΚΣΕ, Ἰαν. 1960

«Ἡ ἐπανάστασις εἶναι ὁ μοναδικὸς δρόμος διὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ σοσιαλιστικοῦ καθεστῶτος»

«Κομμουνίστ» ἀρ. 13) 1960

«Δι᾽ ἡμᾶς, τοὺς σοβιετικούς, εἶναι ἀξίωμα ἡ ἀνάγκη ἐπαναστατικοῦ μετασχηματισμοῦ τῆς καπιταλιστικῆς κοινωνίας. Καὶ ὁ δρόμος πρὸς τὸν σοσιαλισμὸν διέρχεται ἀπὸ τὴν ἐπανάστασιν καὶ τὴν δικτατορίαν τοῦ προλεταριάτου».

Χρουστσὼφ Ἰανουάριος 1962

«Ἡ ἐπανάστασις εἶναι δυνατὴ ὄχι μόνον εἰς καιρὸν πολέμου, ἀλλὰ καὶ εἰς καιρὸν εἰρήνης»

«Κομμουνίστ», Ὀκτ. 1960

«Εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἔχωμεν ὑπ᾽ ὄψιν μας ὅτι ἡ ἐπανάστασίς μας εἶναι δυνατὸν νὰ νικήσῃ καὶ μὲ μὴ εἰρηνικὰ μέσα»

Δήλωσις τῆς παγκομμουνιστικῆς διασκέψεως Βουκουρεστίου, Ἰούνιος 1960

«Εἰς συνθήκας ὀξύνσεως τῶν ταξικῶν ἀντιθέσεων, ἡ ταξικὴ πάλη δύναται νὰ λάβῃ τὴν μορφὴν ἐπαναστατικῶν πολέμων. Οἱ πόλεμοι αὐτοὶ δὲν ἀντιφάσκουν πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς εἰρηνικῆς συνυπάρξεως».

Α. Μπελιακώφ, Φ. Μπουρλάτσκι

*
**

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται σαφῶς ὅτι οἱ κομμουνισταὶ οὐδέποτε ἐγκατέλειψαν τὴν ἐπιδίωξιν τῆς κοσμοκρατορίας καὶ ὅτι εἰς τὸν ἀγώνα των πρὸς ἐπίτευξίν της, χρησιμοποιοῦν μεταξὺ ἄλλων μέσων καὶ τὸ δῆθεν ἀγώνα διὰ τὴν εἰρήνην τὸν θεωροῦν ὡς μίαν ἐκ τῶν μορφῶν τῆς ἐπαναστατικῆς των τακτικῆς εἰς τὴν σύγχρονον ἐποχήν.

Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς, καὶ οἱ πλέον ὑπεύθυνοι ἐκ τῶν ἡγετῶν τοῦ ἐλευθέρου κόσμου δὲν ἔπαυσαν νὰ στιγματζουν τὰ ὑπὸ κομμουνιστικὸν ἔλεγχον «κινήματα εἰρήνης» καὶ νὰ καλοῦν τοὺς λαοὺς εἰς συνεχῆ ἐπαγρύπνησιν ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ βαρὺ ἀντίτιμον ἀλλὰ καὶ τὴν μοναδικὴν πραγματικὴν ἐγγύησιν τῆς εἰρήνης. Καὶ ὅταν λέγωμεν εἰρήνην, ἐννοοῦμεν τὴν δικαίαν εἰρήνη ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ ἰσοτιμίᾳ, τὴν συνοδευομένην ἀπὸ θετικὰς ἐγγυήσεις καὶ διαφυλασσομένην διὰ τῆς ἐπαγρυπνήσεως καὶ τῆς ἰσχύος τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων.

Η ΤΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΑΛΑΜΙΟΥ

Ὑπὸ Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ

«Θέσαμε σὲ ἐφαρμογὴ τὴν μέθοδο ποὺ ἐφαρμόζει ὁ μπακάλης ὅταν κόβει φέτα—φέτα τὸ σαλάμι... Ἔτσι ἐγκαθιδρύσαμε τὴν δικτατορία τοῦ προλεταριάτου στὴ χώρα μας».

Μ. ΡΑΚΟΣΙ

Ἡ σύγχρονη μορφὴ τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως

Ἡ κομμουνιστικὴ ἐπανάστασις ἔχει ἀναπροσαρμόσει τὶς μορφὲς καὶ τὶς μεθόδους της στὶς σύγχρονες συνθῆκες. Ἔχει γίνει πιὸ ὕπουλη, πιὸ εὐέλικτη, πιὸ πονηρή. Κύρια μορφή της σήμερα δὲν εἶναι πιὰ ἡ ἔνοπλη ἐξέγερσις ἢ ἡ στρατιωτικὴ ἐπίθεσις.

Εἶναι ἡ βαθμιαία διείσδυσις, ἡ συνεχὴς διάβρωσις, ἡ συστηματικὴ ὑπονόμευσις. Σήμερα οἱ κομμουνισταὶ δὲν ἐπιχειροῦν, συνήθως, νὰ ἁρπάξουν βίαια τὴν ἐξουσία μὲ μία καὶ μόνη ἔφοδο. Προτιμοῦν νὰ σπρώχνουν σιγὰ - σιγά, ἁπαλά, ἔντεχνα, τὴν χώρα ὅπου δροῦν σὲ ἕνα «γλύστρημα πρὸς τὰ ἀριστερὰ» ποὺ ἀρχίζει σχεδὸν ἀνεπαίσθητα γιὰ νὰ μὴ προκαλέση ἀντιδράσεις καὶ ἐπιταχύνεται ὁλοένα,γιὰ νὰ καταλήξη στὸ μοιραῖο τέρμα - τὴν κομμουνιστικὴ δικτατορία.

Δὲν ἀπορρίπτουν βέβαια ἐξ ἀρχῆς οἱ κομμουνισταὶ κανένα μέσο γιὰ τὴν ἐπιβολή τους. Δὲν ἀποκλείουν καθόλου τὴν χρῆσι τῆς ἔνοπλης βίας ἂν χρειασθῆ κι' ἂν μποροῦν νὰ τὴν ἀσκήσουν. Ἀλλὰ στὶς περισσότερες περιπτώσεις, προτιμοῦν πιὰ σὰν μέθοδο ἐπικρατήσεώς των, τὴν λεγομένη «τακτικὴ τοῦ σαλαμιοῦ».

Τί εἶναι αὐτὴ ἡ τακτικὴ τοῦ σαλαμιοῦ; Ἐκεῖνος ποὺ τὴν βάφτισε ἔτσι εἶναι ὁ Μ. Ράκοσι, κομμουνιστὴς δικτάτωρ τῆς Οὐγγαρίας ὡς τὸ 1956, ποὺ πέθανε πέρυσι στὴν Μόσχα. Λέγοντας «τακτικὴ τοῦ σαλαμιοῦ» ὁ Ράκοσι ἐννοεῖ ὅτι, ὅπως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταπιῆ ὁλόκληρο τὸ μπαστοῦνι τοῦ σαλαμιοῦ, ἔτσι ἀκριβῶς δὲν εἶναι δυνατὸν καὶ νὰ ἐξοντώση κανεὶς μεμιᾶς ὅλους μαζὶ τοὺς ἐχθρούς του καὶ νὰ πετύχη μὲ μιὰ καὶ μόνη ἐξόρμησι ὅλους τοὺς σκοπούς του.

Τί κάνουν μὲ τὸ σαλάμι; λέγει ὁ Ράκοσι. Τὸ κόβουν λεπτὲς — λεπτὲς φέτες τὴν μία μετὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ ἔτσι φέτα - φέτα, τρῶνε στὸ τέλος ὁλόκληρο, τὸ μπαστοῦνι. Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς, συμπεραίνει, πρέπει νὰ κάνουμε καὶ ἐμεῖς. Ἂν κάνουμε μία γενική, φανερή, κατὰ μέτωπον ἐπίθεσι γιὰ νὰ ἐξοντώσουμε ὅλους τοὺς ἀντιπάλους μας καὶ νὰ πετύχουμε ὅλους τοὺς στόχους μας τί θὰ γίνη; Ἁπλούστατα, οἱ ἐχθροί μας θὰ συνενωθοῦν παραμερίζοντας τὶς διαφορές τους, θὰ σημάνουν συναγερμὸ καὶ θὰ κινητοποιθῆ τὸ σύνολο τοῦ «ἀστικοῦ» κόσμου ἐναντίον μας. Ἔτσι στὴ μάχη ποὺ θὰ γίνη, θὰ βρεθοῦμε σὲ μειονεκτικὴ θέσι.

Ποιὰ εἶναι λοιπὸν ἡ καλύτερη τακτική; Νὰ ἀποφύγουμε τὴν γενικὴ κατὰ μέτωπον ἐπίθεσι καὶ νὰ ἀρχίσουμε τὴν βαθμιαία ἐξουδετέρωσι τῶν ἀντιπάλων μας, μεμονωμένων. Θὰ τοὺς χτυπήσουμε ὅλους, ἀλλὰ ὄχι ὅλους μαζί. Θὰ τοὺς φᾶμε στὸ τέλος ὅλους, ἀλλὰ ἕναν-ἕναν, τὸν ἕνα ὕστερα ἀπὸ τὸν ἄλλον. Θὰ ἐπιβάλουμε τὴν δικτατορία μας, ἀλλὰ σιγά-σιγά, κατακτώντας τὸ ἔδαφος βῆμα πρὸς βῆμα, μὲ μιὰ ὄχι ἐντυπωσιακή, ἀλλὰ σοφὰ σχεδιασμένη καὶ σταθερὴ πορεία. Θὰ καταλύσουμε ὁλότελα τὸ ἀστικὸ κράτος, ἀλλὰ ὄχι ὁλόκληρο μὲ ἕνα μοναδικὸ πλῆγμα ποὺ μπορεῖ νὰ ἀποτύχη. Θὰ τὸ καταστρέψουμε θεσμὸ πρὸς θεσμό, κυριεύοντας πρῶτα τὸ ἕνα φρούριό του καὶ μετὰ τὸ ἄλλο, φθείροντας κάθε φορὰ καὶ ἀπὸ μιὰ πλευρά του, ἐξοντώνοντας κάθε φορὰ ἕναν ὑπερασπιστή του, συγκεντρώνοντας κάθε φορὰ ὅλα τὰ πυρά μας ἐναντίον μόνον ἑνὸς στόχου. Ἔτσι, φέτα - φέτα, θὰ φθάσουμε ἴσως πιὸ ἀργά, ἀλλὰ ὁπωσδήποε πιὸ σίγουρα στὸ τέρμα .Τὸ μπαστούνι τοῦ σαλαμιοῦ θὰ φαγωθῆ χωρὶς νὰ μᾶς σταθῆ στὸ λαιμό.

Τὴν τακτικὴ αὐτήν, ἐφήρμοσαν καὶ ἄλλοι κομμουνισταὶ ἡγέται, πρὶν ἀπὸ τὸ Ράκοσι ἢ συγχρόνως, καθὼς καὶ μετὰ ἀπὸ αὐτόν. Ἡ «τακτικὴ τοῦ σαλαμιοῦ» δὲν ἀποτελεῖ δική του ἐφεύρεσι. Αὐτὸς ὅμως τὴν ἐφήρμοσε κατὰ τὸν πιὸ ὑποδειγματικὸ τρόπο. Ταυτόχρονα, αὐτὸς ὑπῆρξε καὶ ὁ θεωρητικός της, ἀφοῦ ἐπεξεργάσθηκε τὶς ἀρχές της καὶ τὶς διατύπωσε μὲ ἀφάνταστο κυνισμὸ στὸ πολύκροτο ἔργο του «ὁ δρόμος τῆς λαϊκῆς μας δημοκρατίας». Τὸ ἔργο αὐτό, κυκλοφόρησε στὴν Οὐγγαρία τὸ 1952 καὶ μετὰ ἐκδόθηκε ἀπὸ τὴν Κόμινφορμ σὲ δεκάδες γλῶσσες γιὰ νὰ χρησιμεύση σὰν βασικὸ διδακτικὸ βιβλίο σὲ ὅλες τὶς σχολὲς στελεχῶν τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων ὅλης τῆς γῆς. Ἔτσι ὁ ὅρος ποὺ χρησιμοποίησε ὁ Ράκοσι, «τακτικὴ τοῦ σαλαμιοῦ», καθιερώθηκε παγκοσμίως καὶ πέρασε στὸ διεθνὲς λεξιλόγιο τοῦ κομμουνισμοῦ.

Α'. ΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

1. Ἡ κυβέρνησις συνασπισμοῦ

Ὅταν στὰ τέλη τοῦ 1944 τὰ ρωσικὰ στρατεύματα μπῆκαν στὴν Οὐγγαρία (σύμμαχο τοῦ Ἄξονος), ὁ κομμουνισμός, σὰν πολιτικὴ δύναμις, ἦταν ἀνύπαρκτος σ' αὐτὴ τὴ χώρα. Τὸ ΚΚ εἶχε ὅλα-ὅλα 2.000 μέλη ποὺ τὰ περισσό-

τερά τους ἦσαν φυγάδες στὴν ΕΣΣΔ ἀπὸ δεκαετίες. Τότε, στὶς 20 Δεκεμβρίου 1944, σχηματίσθηκε μία «προσωρινὴ κυβέρνησις ἐθνικοῦ συνασπισμοῦ». Στὴν κυβέρνησι αὐτὴ μετέσχαν ὅλα τὰ δημοκρατικὰ κόμματα (μικροϊδιοκτητῶν, σοσιαλδημοκρατικὸ καὶ ἀγροτικὸ) τὰ ὁποῖα κάτω ἀπὸ τὴν πίεσι τῶν ρώσων, ἀλλὰ καὶ μὴ βλέποντας κανένα κίνδυνο ἀπὸ τὰ ἀριστερά, δέχθηκαν τὴν συμμετοχὴ καὶ τοῦ ἀσήμαντου ΚΚ. Ἄλλωστε οἱ κομμουνισταὶ δὲν ζήτησαν οὔτε τὴν πρωθυπουργία, οὔτε τὰ ἐπίζηλα ὑπουργεῖα. Μετριοπαθέστατοι, ἀρκέσθηκαν σὲ τρία δευτερεύοντα ὑπουργεῖα ἐπὶ συνόλου δεκαπέντε. Ἡ πρώτη φέτα ἦταν νὰ μποῦν στὴν κυβέρνησι. Καὶ ἡ πρώτη φέτα, κόπηκε.

2. Ἡ ἐξόντωσις τῆς Δεξιᾶς

Μετὰ ἀπὸ αὐτό, οἱ κομμουνισταὶ στρώθηκαν στὴ δουλειά. Βασικὸς ἐχθρός, ὁρίσθηκε ἡ Δεξιά, ἡ ὁποία θεωρουμένη ὑπεύθυνη γιὰ τὸ προηγούμενο καθεστὼς τοῦ Χόρτυ εἶχε μείνει ἔξω ἀπὸ τὴν κυβέρνησι συνασπισμοῦ. Πρότειναν λοιπὸν οἱ κομμουνισταὶ σὲ ὅλα τὰ δημοκρατικὰ κόμματα, τὴ σύμπηξι ἑνὸς κοινοῦ μετώπου ἐναντίον της. Αὐτὰ δέχθηκαν γιατὶ ἤθελαν ἐπίσης τὸν ἀφανισμό της γιὰ λόγους κομματικοῦ συμφέροντος. Ἔτσι συγκροτήθηκε τὸ «Μέτωπο τῆς Οὐγγρικῆς Ἀνεξαρτησίας» στὸ ὁποῖο μετεῖχαν ὅλα τὸ κόμματα τοῦ κυβερνητικοῦ συνασπισμοῦ. Τὸ μέτωπο, κάτω ἀπὸ τὴν συνεχῆ πίεσι τῶν κομμουνιστῶν, τῶν συνοδοιπόρων τους καὶ τῶν ρώσων, ἐκκαθαρίζει τὸν κρατικὸ μηχανισμό, τὸν στρατὸ καὶ τὰ σώματα ἀσφαλείας ἀπὸ ὅλα τὰ συνειδητὰ ἀντικομμουνιστικὰ στοιχεῖα ποὺ μὲ τὸ πρόσχημα τῆς «ἀποναζικοποιήσεως» τίθενται ὑπὸ διωγμόν. Παντοῦ διεισδύουν κομμουνισταὶ πράκτορες καὶ συνοδοιπόροι τους ἢ ἄνθρωποι ποὺ συμβιβάζονται μαζί τους. Τὰ κόμματα, οἱ ὀργανώσεις, τὰ στελέχη καὶ ὁ τύπος τῆς Δεξιᾶς διώκονται. Ὁ πρῶτος στόχος ἐπετεύχθη. Ἡ δεύτερη φέτα κόπηκε.

3. Ἡ ἔξοδος τῶν κομμουνιστῶν ἀπὸ τὴν ἀπομόνωσι.

Οἱ κομμουνισταὶ φροντίζουν, παράλληλα μὲ τὴν ἐξόντωσι τῶν μαχητικωτέρων ἀντιπάλων τους καὶ τὴν διείσδυσί τους στὸν κρατικὸ μηχανισμό, νὰ ἀποκτήσουν καὶ μαζικὴ βάσι. Μιὰ μέθοδός των εἶναι νὰ βρίσκονται πανταχοῦ παρόντες, ἐργαζόμενοι ὑποδειγματικά: στὴν ἐκκαθάρισι τῶν ἐρειπίων, στὴν μεταφορὰ τῶν τραυματιῶν, στὴν ἀποκατάστασι τῶν συγκοινωνιῶν κλπ. Γιὰ νὰ διακρίνονται, φοροῦν στὰ πέτα τους κόκκινες σημαιοῦλες. Καὶ ὁ λαὸς ἀρχίζει νὰ τοὺς γνωρίζη καὶ νὰ τοὺς ἐκτιμᾶ.

Μία ἄλλη μέθοδός των εἶναι νὰ παρουσιάζουν σὰν ὀφειλόμενα στὴν δική τους δῆθεν πρωτοβουλία, ὅλα τὰ θετικὰ μέτρα τῆς κυβερνήσεως συνασπισμοῦ. Αὐτὸ ἔγινε λ.χ. μὲ τὸν νόμο τῆς 18ης Μαρτίου 1945 γιὰ τὴν ἀγροτικὴ μεταρρύθμισι. Ἡ μεταρρύθμισις αὐτή, ζωτικὴ ἀνάγκη γιὰ τὴν χώρα καὶ παλαιὸ ἀλλὰ πάντοτε φλέγον αἴτημα τῶν ἀγροτῶν της, ἦταν ἀνέκαθεν μέσα στὸ πρόγραμμα τοῦ κόμματος τῶν μικροϊδιοκτητῶν ποὺ στηριζόταν στὴν ἀγροτιὰ καὶ στὰ μεσαῖα στρώματα τῶν πόλεων. Οἱ κομμουνισταὶ φρόντισαν ὅμως νὰ πάρουν τὴν πρωτοβουλία στὴν ἐπεξεργασία τοῦ σχετικοῦ διατάγματος καὶ μετά, βγῆκαν στὰ χωριὰ νὰ ποῦν στοὺς ἀγρότες ὅτι χάρις σ' αὐτοὺς ἀποκτοῦν δική τους γῆ.

4. Ἡ ὑπονόμευσις καὶ φθορὰ τοῦ Κέντρου.

Στὶς 4 Νοεμβρίου 1945 γίνονται βουλευτικὲς ἐκλογές. Τὸ κόμμα τῶν μικροϊδιοκτητῶν παίρνει τὸ 56% τῶν ψήφων καὶ 245 ἕδρες ἐπὶ συνόλου 409. Οἱ κομμουνισταὶ παίρνουν 17% τῶν ψήφων καὶ 70ἕδρες, οἱ σοσιαλδημοκράται 17% καὶ 69, οἱ ἀγροτικοὶ 8% καὶ 23, οἱ δημοκρατικοὶ 1% καὶ 2 ἕδρες. Τὸ κεντρῷο κόμμα τῶν μικροϊδιοκτητῶν ἔχει λοιπὸν τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία καὶ σὲ ψήφους καὶ σὲ ἕδρες. Μολαταῦτα διατηρεῖ τὴν κυβέρνησι συνασπισμοῦ.

Στόχος ὑπ' ἀριθμὸν 2, ἀφηγεῖται ὁ Ράκοσι, ὁρίζεται τώρα τὸ κόμμα τῶν μικροϊδιοκτητῶν. Μετὰ τὴν Δεξιά, ἔχει σειρὰ τὸ Κέντρο. Γιὰ νὰ χτυπήσουμε ὅμως τὸν ἐχθρό, εἴχαμε ἀνάγκη συμμάχων. Γι' αὐτό, προτείναμε στὸ σοσιαλδημοκρατικὸ καὶ στὸ ἐθνικὸ ἀγροτικὸ κόμμα καθὼς καὶ στὰ συνδικᾶτα, νὰ δημιουργήσουμε μία «Ἀριστερὴ Συμμαχία», μὲ σκοπὸ νὰ ἀσκοῦμε κοινὴ πίεσι ἐπὶ τῶν μικροϊδιοκτητῶν ὥστε νὰ τοὺς ἀναγκάζουμε νὰ προχωροῦν ὅλο καὶ πιὸ πολὺ στὴν ἐξόντωσι τῆς Δεξιᾶς καὶ νὰ πραγματοποιοῦν ὅλο καὶ μεγαλύτερο «ἄνοιγμα πρὸς τὰ ἀριστερά». Οἱ σοσιαλισταὶ καὶ οἱ ἀγροτικοὶ δέχθηκαν γιατὶ γιὰ λόγους κομματικοῦ συμφέροντος ἤθελαν καὶ αὐτοὶ τὸν ὁλοκληρωτικὸ ἀφανισμὸ τῆς Δεξιᾶς καὶ τὴν βαθμιαία ἐκτόπισι τοῦ Κέντρου. Ἔτσι

οἱ κομμουνισταὶ ἐξασφάλισαν καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ τοὺς συμμάχους ποὺ ἤθελαν.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν, ἀποκαλύπτει ὁ Ράκοσι, δὲν ἦταν σκόπιμο νὰ τὰ βάλουμε μὲ τὸ κόμμα τῶν μικροϊδιοκτητῶν στὸ σύνολό του. Αὐτὸ θὰ ἦταν σὰν νὰ ἀρχίζαμε μάχη ἐναντίον τῆς λαϊκῆς καὶ κοινοβουλευτικῆς πλειοψηφίας καὶ ἐπὶ πλέον θὰ εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ συνενώση τοὺς ἀντιπάλους μας. Γι' αὐτό, «ἐφαρμόσαμε καὶ πάλι τὴν μέθοδο τοῦ μπακάλη ποὺ κόβει φέτα-φέτα τὸ σαλάμι». Ἐπισημάναμε τὰ δυναμικὰ στοιχεῖα καὶ στελέχη τοῦ κόμματος τῶν μικροϊδιοκτητῶν καὶ κάναμε ἕνα κατάλογο μὲ τὰ ὀνόματα ἐκείνων ποὺ ἔπρεπε νὰ ἐξοντωθοῦν. Ὅταν συντρίβαμε αὐτὰ τὰ ἄτομα, θὰ ἦταν σὰ νὰ σπάζαμε τὴν σπονδυλικὴ στήλη τῶν μικροϊδιοκτητῶν. Τὸ κόμμα τους θὰ παρέλυε καὶ θὰ κατέρρεε. Καὶ ἀρχίσαμε τὴν ἐξόντωσι τῶν ἀνθρώπων ποὺ εἴχαμε καταγράψει στὸν μαῦρο πίνακα.

Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ, οἱ κομμουνισταί, ἐφήρμοσαν τὴν τακτικὴ τοῦ σαλαμιοῦ. Δὲν ἐπετέθησαν ταυτόχρονα ἐναντίον ὅλων τῶν ὑπὸ ἐξόντωσιν στελεχῶν τοῦ κόμματος τῶν μικροϊδιοκτητῶν. Ἄρχισαν νὰ τὰ ἐξοντώνουν σιγά-σιγά, ἕνα πρὸς ἕνα. Πολλὲς φορὲς μάλιστα ἐξεμεταλλεύοντο καὶ τὶς προσωπικὲς ἀντιζηλίες, τὶς ἀντιθέσεις συμφερόντων καὶ ἄλλες διαφορὲς μέσα στὸ ἴδιο τὸ κόμμα τῶν μικροϊδιοκτητῶν γιὰ νὰ βρίσκουν στηρίγματα καὶ συμμάχους ἐναντίον τοῦ στελέχους ποὺ εἶχε σειρὰ ἐξοντώσεως. Καὶ μετὰ ἐρχόταν ἡ σειρὰ τοῦ ἄλλου κ.ο.κ.

«Στὴν νέα κυβέρνησι συνασπισμοῦ», γράφει ὁ Ράκοσι, τὸ κόμμα τῶν μικροϊδιοκτητῶν διόρισε τὸν πρωθυπουργὸ καὶ κράτησε τὰ μισὰ ὑπουργεῖα. Τὸ κόμμα μας ὅμως πῆρε λίγα, ἀλλὰ σημαντικὰ ὑπουργεῖα καὶ ὑφυπουργεῖα - κλειδιὰ ἀπὸ ὅπου ἐλέγχαμε ζωτικοὺς τομεῖς τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ».

Κυρίως, οἱ κομμουνισταὶ πῆραν τὸ ὑπουργεῖο ἐσωτερικῶν καὶ ἀμέσως ἄρχισαν τὴν κομμουνιστικοποίησι τῶν σωμάτων ἀσφαλείας μὲ ἀρχηγὸ τῆς πολιτικῆς ἀστυνομίας τὸν κομμουνιστὴ ἡγέτη Πήτερ Γκάμπορ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐξελέγη ὁ μικροϊδιοκτήτης Ζόλταν Τίλντυ. Πρωθυπουργὸς ἦταν ὁ μικροϊδιοκτήτης Φέρεντς Νάγκυ. Καὶ πρόεδρος τῆς Βουλῆς ὁ ἐπίσης μικροϊδιοκτήτης Μπίλα Βάργκα. Μέσα ὅμως στὸ κόμμα τῶν μικροϊδιοκτητῶν δροῦσε ἤδη μία «ἀριστερὰ πτέρυξ» μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν πράκτορα τῶν κομμουνιστῶν Ἴστβαν Ντόμπυ καὶ τὸν συνοδοιπόρο ἀρριβίστα Μ. Ντίνιγιες. Ἡ διάβρωσις τοῦ Κέντρου εἶχε ἀρχίσει.

Γιὰ τὴν ἐξόντωσι τῶν δυναμικῶν στελεχῶν τοῦ κόμματος τῶν μικροϊδιοκτητῶν, οἱ κομμουνισταὶ χρησιμοποίησαν μεγάλη ποικιλία μεθόδων: ἀποκαλύψεις «σκανδάλων», συστηματικὴ δυσφήμησι, ἐκτόξευσι κατηγοριῶν, ὑποβολὴ μηνύσεων, ἐκβιασμούς, δολοφονίες, συλλήψεις, σκευωρίες.

Ἡ πιὸ συνηθισμένη μέθοδος πάντως ἦταν νὰ διατυπώνουν μία κατηγορία λ.χ. περὶ συνεργασίας μὲ τοὺς γερμανοὺς ἐπὶ κατοχῆς ἢ περὶ οἰκονομικῶν σκανδάλων ἢ περὶ συμμετοχῆς σὲ «φασιστικὲς» ὀργανώσεις καὶ συνωμοσίες, καὶ νὰ ξεσηκώνουν ἕνα φοβερὸ θόρυβο γύρω ἀπὸ τὸν «κατηγορούμενο». Βοηθούμενοι ἀπὸ τοὺς σοσιαλιστάς, τοὺς ἀγροτικοὺς καὶ τὰ συνδικᾶτα ποὺ εἶχαν διαβρώσει, ἄρχιζαν τὶς κινητοποιήσεις ζητώντας τὴν κεφαλὴ τοῦ συκοφαντουμένου ἐπὶ πίνακι. Μὲ ψηφίσματα, διαβήματα, δημοσιεύματα καὶ συγκεντρώσεις ζητοῦσαν τὴν ἄμεση ἀπομάκρυνσί του ἀπὸ τὴν κυβέρνησι ἢ ἀπὸ τὸν κρατικὸ μηχανισμό, τὴν παραίτησί του ἀπὸ τὸ βουλευτικὸ ἀξίωμα «ἕως ὅτου ξεκαθαρίση δικαστικῶς τὸ θέμα» ἢ τὴν διαγραφή του ἀπὸ τὸ κόμμα ὡς «ἀντιδραστικοῦ». Τὸν θόρυβο αὐτόν, μετέφερε μέσα στὸ κόμμα τῶν μικροϊδιοκτητῶν ἡ ἀριστερή του πτέρυγα. Καὶ κατὰ κανόνα τὸ Κέντρο ὑπέκυπτε, ἐλπίζοντας ὅτι κάποτε θὰ ἱκανοποιοῦσε ἐπὶ τέλους τοὺς ἀριστερους καὶ θὰ τοὺς ἀφόπλιζε! Τὸ θῦμα ἐθυσιάζετο καὶ συνήθως, τὴν θέσι του τὴν ἔπαιρνε ἕνας πράκτορας ἢ συνοδοιπόρος τῶν κομμουνιστῶν, ἄνθρωπος τῆς «ἀριστερᾶς πτέρυγος» ποὺ προωθοῦσε συνεχῶς τὶς θέσεις της καὶ ἀποσποῦσε ὅλο καὶ νέο ἔδαφος.

«Ζητήσαμε τότε, γράφει ὁ Ράκοσι, τὴν ἐκκαθάρισι τῶν ἀντιδραστικῶν στοιχείων ἀπὸ τὸ κόμμα τῶν μικροϊδιοκτητῶν... Ἀρχίσαμε δηλαδή, νὰ κόβουμε τὴ δύναμί του, φέτα - φέτα».

Ὁ πρωθυπουργὸς Φ. Νάγκυ ἀκολουθοῦσε μία πολιτικὴ συμβιβασμοῦ, προσπαθώντας νὰ ἐξευμενίση καὶ νὰ ἱκανοποιήση τοὺς κομμουνιστάς. Γι' αὐτὸ δέχθηκε ἀκόμη καὶ νὰ ἐκκαθαρίση τὸ κόμμα του ἀπὸ τὰ «δεξιά» στοιχεῖα, διαγράφοντας τὸν Μάρτιο τοῦ 1946, 21 στελέχη του. Ὅταν τὸ συνέδριο τῶν μικροϊδιοκτητῶν ἐξέφρασε τὶς ἀνησυχίες του, ὁ Νάγκυ τὸ καθησύχασε διαβεβαιώνοντάς το ὅτι οἱ κομμουνισταὶ ἱκανοποιήθηκαν πιὰ καὶ θὰ συνεργασθοῦν χωρὶς νέες ἀπαιτήσεις.

Οἱ ἀπαιτήσεις ὅμως τῶν κομμουνι-

στῶν δὲν ἔχουν τέλος. Ἀμέσως πρόβαλαν ἄλλες. Ὁ Νάγκυ διακήρυξε τὸν Μάϊο τοῦ 1946, ὅτι «οἱ ὑποχωρήσεις πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἔληξαν». Ἀλλὰ ἦταν ἀργὰ πιὰ γιὰ νὰ σταματήση στὸν κατήφορο. Τὸν Ἰούνιο, οἱ κομμουνισταὶ ζήτησαν τὴν διάλυσι τῶν «φασιστικῶν» ὀργανώσεων χαρακτηρίζοντας σὰν τέτοιες ἀκόμη καὶ τὴν Καθολικὴ Νεολαία, τὴν νεολαία τοῦ ἴδιου τοῦ κόμματος τῶν μικροϊδιοκτητῶν καὶ τοὺς προσκόπους! Ἐπίσης ζήτησαν τὴν παραπομπὴ τῶν «φασιστῶν» σὲ δίκη, ἀνάμεσά τους καὶ τοῦ ἴδιου τοῦ ὑφυπουργοῦ δικαιοσύνης Ζόλταν Πφέϊφφερ πρώην συνοδοιπόρου τους, ἐπειδὴ δῆθεν ἀνέχθηκε τὶς «φασιστικές» ὀργανώσεις! Οἱ σοβιετικοὶ ἰσχυρίσθηκαν τότε ὅτι οἱ «φασίστες» δολοφονοῦν ρώσους στρατιῶτες καὶ μὲ διακοίνωσί τους ἐνίσχυσαν τὰ κομμουνιστικὰ αἰτήματα. Καὶ ὁ Νάγκυ ὑπέκυψε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά.

Ἔτσι ὁλοκληρωνόταν καὶ ἡ ἐξόντωσις τῆς Δεξιᾶς καὶ τῶν κάθε εἴδους ἀντικομμουνιστῶν. Στὶς 24 Ἰουλίου 1946, ἡ κυβέρνησις, κάτω ἀπὸ τὴν πίεσι τῆς «ἀριστερῆς συμμαχίας» καὶ τῶν σοβιετικῶν ἀρχῶν κατοχῆς, ἀποφασίζει τὴν διάλυσι ὅλων τῶν δεξιῶν ἢ ἁπλῶς ἀντικομμουνιστικῶν ὀργανώσεων ποὺ χαρακτηρίσθηκαν σὰν «φασιστικές». Αὐτό, ἔδωσε ἀφορμὴ γιὰ ἕνα νέο κῦμα διωγμῶν κατὰ τῶν ἀντικομμουνιστικῶν στοιχείων καὶ γιὰ νέες ἐκκαθαρίσεις στὶς ἔνοπλες δυνάμεις, τὰ σώματα ἀσφαλείας καὶ τὸν κρατικὸ μηχανισμό. Φυσικὰ τὰ κενὰ ποὺ δημιουργήθηκαν κατελήφθησαν ἀπὸ κομμουνιστὰς ἢ ἀριστερίζοντας.

Τὸν Ὀκτώβριο, ἡ «ἀριστερὴ συμμαχία» προβάλλει νέα αἰτήματα γιὰ πολλοστὸ «ἐκδημοκρατισμὸ» τῆς διοικήσεως, κρατικοποίησι κλάδων τῆς οἰκονομίας, ἀπαγόρευσι κάθε εἴδους ἀντικομμουνιστικῆς προπαγάνδας κ.λ.π. Μερικὰ ἀπὸ τὰ αἰτήματα αὐτὰ ἱκανοποιήθηκαν.

Μὲ τὴν ἔναρξι τοῦ 1947, τὸ ὑπὸ κομμουνιστικὸν ἔλεγχον ὑπουργεῖο ἀσφαλείας ἄρχισε νὰ ἀνακαλύπτη «συνωμοσίες γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τῆς δημοκρατίας». Ὁ ὑπουργὸς ἐσωτερικῶν, Λάσλο Ράϊκ, μέλος τοῦ ΠΓ τοῦ ΚΚ, διηύθυνε προσωπικὰ τὶς ἔρευνες καὶ συλλήψεις καὶ τὴν ἀπόσπασι «ὁμολογιῶν». Μὲ τὶς «ὁμολογίες» αὐτὲς οἱ κομμουνισταὶ ἐνέπλεξαν στὶς «συνωμοσίες» σχεδὸν ὅλα τὰ δυναμικὰ στελέχη τῶν μικροϊδιοκτητῶν καὶ στὸ τέλος καὶ τὸν ἴδιο τὸν συναρχηγὸ τοῦ κόμματος, τὸν βουλευτὴ Μπίλα Κόβατς ὁ ὁποῖος συνελήφθη στὶς 25 Φεβρουαρίου ἀπὸ τὴν σοβιετικὴ στρατιωτικὴ ἀστυνομία ὡς «συνωμότης». Ὁ Κόβατς κλείσθηκε στὶς φυλακὲς γιὰ νὰ δικασθῇ ἀλλὰ ἡ δίκη του δὲν ἔγινε ποτὲ καὶ ὁ ἴδιος ἐξαφανίσθηκε. Ὁ πρωθυπουργὸς Νάγκυ δὲν ὑπερασπίσθηκε τὸν συναρχηγό του ἀλλὰ δὲν ἄργησε νὰ πληρώση καὶ ὁ ἴδιος γι' αὐτὴν τὴν στάσι του.

Ἡ ἐξόντωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Κέντρου

Στὸ μεταξύ, οἱ κομμουνισταὶ εἶχαν ἀκόμη ἀνάγκη τὸν συνθηκολόγο Νάγκυ γιατὶ εἶχε ἀναφανῆ ἕνας νέος κίνδυνος. 18 βουλευταὶ τῶν μικροϊδιοκτητῶν ποὺ εἶχαν διαγραφεῖ ἀπὸ τὸ κόμμα τους σὰν «δεξιοί», συνέπηξαν τὸ Κόμμα τῆν Ἐλευθερίας στὸ ὁποῖο προσεχώρησαν ἀμέσως καὶ ἄλλοι 5 βουλευταί. Τὸ νέο κόμμα, μὲ δημοκρατικὸ πρόγραμμα ἀλλὰ καὶ ἀντικομμουνιστικὴ διάθεσι, ὕψωσε τὴν σημαία τῆς μάχης γιὰ τὴν διάσωσι τῆς ἐλευθερίας καὶ βρῆκε ἀμέσως μεγάλη ἀπήχησι στὶς μᾶζες. Οἱ κομμουνισταί, ὅπως ἦταν ἑπόμενο, ἐπεσήμαναν τὸν κίνδυνο καὶ ἔστρεψαν ὅλα τὰ πυρά τους ἐναντίον του. Κατόρθωσαν νὰ παρασύρουν σ' αὐτὴν τὴν ἐπίθεσί τους ὄχι μόνο τὴν «ἀριστερὴ συμμαχία» ἀλλά, καὶ τὸ κόμμα τῶν μικροϊδιοκτητῶν ποὺ ὠθήθηκε ἀπὸ στενὸ μικροκομματικὸ πνεῦμα. Οἱ πάντες ἐστράφησαν ἐναντίον τοῦ Κόμματος τῆς Ἐλευθερίας. Ὅλοι τὸ δυσφημοῦσαν καὶ τὸ συκοφαντοῦσαν. Μὲ μία ἔντεχνα ὑποκινημένη ἀντίδρασι τοῦ σωματείου τῶν τυπογράφων, οἱ κομμουνισταὶ ἔκλεισαν τὴν μοναδικὴ ἐφημερίδα τοῦ κόμματος. Μὲ ὀργανωμένες ἐπιθέσεις τραμπούκων, διέλυαν τὶς συγκεντρώσεις του. Μὲ δολοφονικὲς ἀπόπειρες τρομοκρατήθηκαν ὅσα στελέχη του δὲν σκοτώθηκαν. Καὶ τὸ Κόμμα τῆς Ἐλευθερίας πνίγηκε πρὶν προλάβη νὰ ἀνδρωθῇ.

6. Ἡ ἐξόντωσις καὶ τῆς ἀριστερᾶς τοῦ Κέντρου.

Μετὰ τὴν ἐξόντωσι τοῦ Κόμματος τῆς Ἐλευθερίας σήμανε ἡ ὥρα καὶ τοῦ συμβιβαστικοῦ πρωθυπουργοῦ. Ὁ Φ. Ναγκύ, σίγουρος ὅτι τώρα πιὰ τὰ πήγαινε καλὰ μὲ τοὺς κομμουνιστὰς ἀφοῦ θυσίασε γιὰ χάρι τους καὶ τὸν συναρχηγό του, πῆγε τὸν Μάϊο τοῦ 1947 νὰ ἀναπαυθῇ στὴν Ἑλβετία. Τότε ἀκριβῶς, οἱ κομμουνισταὶ ἀνακοίνωσαν μιὰ δῆθεν «ὁμολογία» τοῦ ἐξαφανισμένου Κόβατς ὅτι στὴν ὑποτιθεμένη «συνωμοσία» γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τῆς δημοκρατίας μετεῖχαν καὶ ἄλλοι ἡγέτες τῶν μικροϊδιοκτητῶν,

ἀνάμεσά τους καὶ ὁ ἴδιος ὁ πρωθυπουργὸς Φ. Νάγκυ.

Ὁ Νάγκυ θέλησε νὰ ἐπιστρέψη νὰ ἀντιμετωπίση τοὺς κατηγόρους του, ἀλλὰ οἱ κομμουνσταὶ ἀπήγαγαν τὸν ἀνήλικο υἱό του καὶ τοῦ ζήτησαν νὰ παραιτηθῆ ἀπὸ πρωθυπουργὸς καὶ νὰ μείνη στὸ ἐξωτερικό. Γιὰ νὰ σώση τὴν ζωὴ τοῦ παιδιοῦ του, ὁ Νάγκυ, δέχθηκε. Στὶς 30 Μαΐου 1947 παραιτήθηκε καὶ οἱ κομμουνισταὶ τοῦ ἔδωσαν τὸ ἀγοράκι του στὰ σύνορα. Ὁ Νάγκυ ζεῖ τώρα ἐξόριστος στὴν Ἀμερική. Τὸ 1956, μὲ τὴν οὑγγρικὴ ἐπανάστασι, θέλησε νὰ ἐπιστρέψη στὴν Οὑγγαρία, ἀλλὰ οἱ ἐπαναστάται δὲν τὸν ἄφησαν νὰ περάση τὰ σύνορα γιατὶ ὁ οὑγγρικὸς λαὸς δὲν τοῦ συγχώρησε τὴν συνθηκολόγα στάσι στὴν περίοδο τῆς κομμουνιστικοποιήσεως τῆς χώρας του.

Τὸν Ἰούνιο τοῦ 1947 τὸ κόμμα τῶν μικροϊδιοκτητῶν συνετρίβη. Ὁ ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ Φ. Νάγκυ, Κάποτς, συνελήφθη ὡς «συνωμότης». Ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς, Μπίλα Βάργκα, δραπέτευσε στὴν Αὐστρία. Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν Γιάνος Γκυόνγκυοσι παραιτήθηκε «γιὰ λόγους ὑγείας». Ἔτσι τὸ κόμμα τῶν μικροϊδιοκτητῶν πέφτει ὁριστικὰ στὰ χέρια τῶν πρακτόρων ἢ συνοδοιπόρων τοῦ κομμουνισμοῦ. Ἀρχηγοί του γίνονται ὁ Ἴστβαν Κόβατς (κομμουνιστὴς πράκτορας) καὶ ὁ Λάϊος Ντίνιγιες (συνοδοιπόρος) ποὺ τὸ ὑποδουλώνουν πλήρως στὸ ΚΚ. Ὁ δεύτερος γίνεται πρωθυπουργός. Ὁ πρῶτος εἶναι ἀκόμη σήμερα «πρόεδρος τῆς λαϊκῆς δημοκρατίας». Ἔτσι, μέσα σὲ ἐνάμιση χρόνο, τὸ κόμμα ποὺ εἶχε πάρει τὸ 56% τῶν ψήφων τοῦ λαοῦ καὶ διέθετε τὴν ἀπόλυτη πλειοψηφία στὴν Βουλή, ἔσβυσε ἄδοξα χάρις στὴν «τακτικὴ τοῦ σαλαμιοῦ» καὶ στὴν δική του παθητικὴ στάσι.

7. Ἡ συνοδοιποριακὴ κυβέρνησις.

Τότε οἱ κομμουνισταί, θέλοντας νὰ ἐπωφεληθοῦν ἀπὸ τὴν κατάστασι, ἀπαίτησαν νέες ἐκλογὲς μὲ ἐκκαθάρισι τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων ἀπὸ τὰ «φασιστικὰ στοιχεῖα». Οἱ ἐκλογὲς ἔγιναν στὶς 31 Αὐγούστου 1947 μέσα σὲ κλῖμα φοβίας σὲ βάρος τοῦ Κέντρου. Καὶ ὅμως τὸ Κ. Κ. ποὺ διὰ τοῦ ὑπουργείου ἐσωτερικῶν ὀργάνωσε ἐκτεταμένη νοθεία, κατόρθωσε νὰ ἀποσπάση μόνον 1.113.000 ψήφους σὲ σύνολο 4.998.000 δηλ. 22% καὶ 100 ἕδρες σὲ σύνολο 411. Ἡ νέα κυβέρνησις σχηματίσθηκε στὶς 24 Σεπτεμβρίου καὶ ἀπετελεῖτο ἀπὸ 5 κομμουνιστές, 4 σοσιαλδημοκράτες, 4 μικροϊδιοκτῆτες καὶ 2 ἀγροτικοὺς ὑπουργούς. Πρωθυπουργὸς παρέμεινε ὁ μικροϊδιοκτήτης συνοδοιπόρος Ντίνιγιες μὲ ἀντιπροέδρους τὸν ἀρχηγὸ τοῦ ΚΚ, Μ. Ράκοσι καὶ τὸν σοσιαλδημοκράτη συνοδοιπόρο τῶν κομμουνιστῶν Σάκαζιτς. Γενικὰ ἡ κυβέρνησις εἶχε ξεκάθαρα συνοδοιποριακὸ χαρακτῆρα.

Στὶς ἐκλογὲς εἶχαν κατεβεῖ καὶ μερικὰ κόμματα ποὺ δὲν μετεῖχαν στὸν συνασπισμὸ μικροϊδιοκτητῶν — κομμουνιστῶν — σοσιαλιστῶν καὶ ἀγροτικῶν.

Τὸ πιὸ δραστήριο ἀπὸ αὐτὰ ἦταν τὸ Ἀνεξάρτητο Κόμμα ποὺ ἵδρυσε ὁ πρώην ὑφυπουργὸς τῆς δικαιοσύνης Ζ. Πφέϊφφερ μετὰ τὴν ἐκτόπισί του ἀπὸ τὴν κυβέρνησι κατ' ἀπαίτησιν τῶν κομμουνιστῶν. Τὸ κόμμα αὐτὸ πῆρε 670.000 ψήφους καὶ κέρδισε 49 ἕδρες στὴν Βουλή. Οἱ κομμουνισταὶ ἀνησύχησαν καὶ ἐξαπέλυσαν μιὰ λυσσασμένη προπαγανδιστικὴ ἐκστρατεία κατηγορώντας το γιὰ «φασιστικό», καὶ ἄρχισαν τὴν τρομοκράτησι τῶν ὀπαδῶν του. Στὸ τέλος, συνεπικουρούμενοι ἀπὸ τοὺς συνοδοιπόρους, ζήτησαν τὴν ἄρσι τῆς βουλευτικῆς ἀσυλίας τοῦ Πφέϊφφερ γιατὶ δῆθεν τὸ 1946, ὡς ὑφυπουργὸς τῆς δικαιοσύνης εἶχε διαπράξει «ἐγκληματικὲς πράξεις». Ὁ Πφέϊφφερ δραπέτευσε τότε στὸ ἐξωτερικό. Ὁ ὑπαρχηγός του, Μπίλα Ζέντενυι θέλησε νὰ ἀγωνισθῆ, ἀλλὰ ἡ Βουλὴ ἔθεσε ἐκτὸς νόμου τὸ κόμμα του καὶ ἀκύρωσε τὴν ἐκλογὴ τῶν βουλευτῶν του.

8. Ἡ ἐξόντωσις τῶν σοσιαλιστῶν «συμμάχων».

Καὶ τώρα, ἀφοῦ ἐξοντώθηκαν ἡ Δεξιὰ καὶ τὸ Κέντρο, ἦρθε ἡ ὥρα τῶν ἀμέσων συμμάχων τοῦ κομμουνισμοῦ, τῶν σοσιαλδημοκρατῶν. Γι' αὐτὴν τὴν φετα, οἱ κομμουνισταὶ ἐφήρμοσαν νέα μέθοδο. Πρότειναν τὴν ἀμοιβαία διάλυσι τοῦ κομμουνιστικοῦ καὶ τοῦ σοσιαλδημοκρατικοῦ κόμματος καὶ τὴν συγχώνευσί τους σὲ ἕνα ἑνιαῖο κόμμα τῆς ἐργατικῆς τάξεως. Ἡ πρότασις αὐτὴ προκάλεσε μία φοβερὴ διαμάχη μέσα στὶς τάξεις τῶν σοσιαλιστῶν γιατὶ οἱ μισοὶ τάχθηκαν ὑπὲρ τῆς ἀποδοχῆς της καὶ οἱ ἄλλοι μισοὶ ἐναντίον της, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξασθένησι τοῦ κόμματος.

Τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1948, τὸ ΚΚ καὶ ἡ ἀριστερὰ πτέρυγα τοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος καταγγέλλουν τὴν ὕπαρξι «ἀντιδραστικῶν πρακτόρων» μέσα στὸ τελευταῖο. 14 στελέχη τῶν δεξιῶν σοσιαλιστῶν μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἐκ τῶν ἡγετῶν τοῦ κόμματος Κάροϊ Πέγιερ, δικάζονται καὶ καταδικάζονται σὲ βαρειὲς ποινές. Ὁ Πέγιερ δικάσθηκε ἐρήμην σὲ 8ετῆ δεσμά.

Μετὰ ἀπὸ αὐτό, ἄρχισε νὰ ἐπικρατῆ μέσα στὸ κόμμα ὁ Μάροζαν, ἄνθρωπος τῶν κομμουνιστῶν. Αὐτὸς διέγραψε ἢ ἀνάγκασε σὲ παραίτησι 33 ἡγετικὰ στελέχη τοῦ κόμματος. Ἀνάμεσά τους ἦσαν ὁ Ἄνταλ Μπάν, ὑπουργὸς τῆς βιομηχανίας, ὁ Μ. Κίσαζι, πρόεδρος τῶν συνδικάτων καὶ ἡ Ἄννα Κέτλεϋ, ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς. Δύο ἄλλοι σοσιαλισταί, ὁ Σάρκανυ καὶ ὁ Κέλεμαν, ὑφυπουργοί, κατηγορήθηκαν γιὰ κατασκοπεία καὶ σαμποτάζ καὶ καταδικάσθηκαν σὲ ἰσόβια δεσμὰ τὴν ὥρα ἀκριβῶς ποὺ ἄρχιζε τὸ συνέδριο τοῦ σοσιαλδημοκρατικοῦ κόμματος, στὶς 5 Μαρτίου 1948. Στὸ συνέδριο ἐπικράτησαν οἱ «ἀριστεροὶ» σοσιαλισταὶ τοῦ Μάροζαν καὶ τοῦ Σάκαζιτς, ἐνέκριναν τὴν ἕνωσι μὲ τοὺς κομμουνιστὰς καὶ διέγραψαν ὅσους διαφωνοῦσαν μὲ αὐτήν.

Πράγματι τὸ κομμουνιστικὸ καὶ τὸ σοσιαλδημοκρατικὸ κόμμα διαλύθηκαν καὶ συγχωνεύθηκαν τὸν Ἰούνιο τοῦ 1948 στὸ ἑνιαῖο Κόμμα τῶν Οὔγγρων Ἐργαζομένων. Λίγο ἀργότερα, τὸν Ἰούλιο, τὸ κομμουνιστικὸ ὑπουργεῖο ἐσωτερικῶν ἀνακοίνωσε τὴν σύλληψι τοῦ οὔγγρου πρεσβευτῆ στὸ Κάϊρο, Βίκτωρ Τσόρνοκυ, ποὺ κατηγορήθηκε γιὰ προδοσία. Ὁ Τσόρνοκυ, καταδικάσθηκε σὲ θάνατο τὸν Δεκέμβριο τοῦ ἰδίου ἔτους καὶ ἐκτελέσθηκε. Ὁ στόχος ὅμως δὲν ἦταν αὐτός. Ἦταν ὁ πεθερός του, ὁ πρόεδρος τῆς δημοκρατίας, μικροϊδιοκτήτης Τίλντυ ποὺ μετὰ ἀπὸ τὴν σύλληψι τοῦ γαμβροῦ του ἀναγκάσθηκε νὰ παραιτηθῆ στὶς 30 Ἰουλίου. Στὴν θέσι του διορίσθηκε ὁ πρόεδρος τοῦ Κόμματος τῶν Οὔγγρων Ἐργαζομένων, πρώην σοσιαλιστὴς ἡγέτης Σάκαζιτς. Μετὰ τὸ Τίλντυ, κόπηκαν καὶ ἄλλες φέτες. Ὅλοι οἱ μικροϊδιοκτῆται καὶ ἀγροτικοὶ ὑπουργοὶ ἀπομακρύνθηκαν καὶ στὸ τέλος ἐκδιώχθηκε καὶ ὁ πρωθυπουργὸς Ντίνιγιες ποὺ ἀντικατάστάθηκε ἀπὸ τὸν κομμουνιστὴ πράκτορα Ἴστβαν Ντόμπι ποὺ παρίστανε τὸν μικροϊδιοκτήτη.

Τὸν Μάρτιο τοῦ 1949 γίνεται «ἀνακαταγραφὴ» τῶν μελῶν τοῦ Κόμματος τῶν Οὔγγρων Ἐργαζομένων. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ διαγραφοῦν ἀπὸ τὸ κόμμα ὅλοι οἱ σοσιαλισταὶ γιατὶ οἱ κομμουνισταὶ εἶχαν διαλύσει τὸ κόμμα τους μόνον τυπικὰ καὶ διατήρησαν κρυφὰ τὴν ὀργάνωσί τους, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπιβάλλουν τὶς δικές τους ἀπόψεις στὶς ἑνιαῖες κομματικὲς ὀργανώσεις. Ἔτσι τὸ Κόμμα τῶν Οὔγγρων Ἐργαζομένων ἦταν πιὰ τὸ ἴδιο τὸ παλαιὸ ΚΚ, μὲ ἄλλο τίτλο.

9. Ἡ κομμουνιστικὴ δικτατορία.

Στὶς 20 Αὐγούστου 1949, ἡ Οὐγγαρία ἀνακηρύχθηκε καὶ τυπικὰ «λαϊκὴ δημοκρατία». Ἀκολούθησε ἡ ἀμείλικτη ἐξόντωσις ὅλων τῶν συμμάχων καὶ συνοδοιπόρων. Τὴν Πρωτομαγιὰ τοῦ 1950 πιάστηκε καὶ ρίχθηκε στὶς φυλακὲς καὶ ὁ ἴδιος ὁ πρόεδρος τῆς δημοκρατίας, ὁ μέγας φίλος τῶν κομμουνιστῶν Σάκαζιτς. Στὶς φυλακὲς ρίχθηκε καὶ ὁ ἄνθρωπος τῶν κομμουνιστῶν μέσα στὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα, ὁ Μάροζαν, ὁ θανάσιμος πολέμιος ὅλων τῶν ἀντικομμουνιστῶν.

Ἔτσι, ἡ Οὐγγαρία βρέθηκε κάτω ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴ δικτατορία χωρὶς νὰ γίνη ποτὲ οὔτε ἔνοπλη ἐπανάστασις, οὔτε πραξικόπημα. Ὁ οὐγγρικὸς λαὸς οὔτε ψήφισε κομμουνισμό, οὔτε κλήθηκε ποτὲ νὰ τὸν ἀντιμετωπίσῃ, νὰ ἀποκρούσῃ μία κομμουνιστικὴ ἀπειλή. Δὲν ὑπῆρξε κανένα δραματικὸ γεγονὸς ποὺ νὰ σημάνη τὸ πέρασμα ἀπὸ τὴν δημοκρατία στὸν κομμουνισμό. Ἡ χώρα κύλησε σιγὰ-σιγὰ τὸν κατήφορο καὶ μὲ ἕνα βαθμιαῖο «γλύστρημα πρὸς τὰ ἀριστερὰ» ἔφθασε στὸ μοιραῖο τέρμα του. Φέτα—φέτα, ὁ κομμουνισμὸς κατεβρόχθισε ὁλόκληρο τὸ σαλάμι. Τὸ 1949, ἡ Οὐγγαρία ἦταν ἤδη μία κομμουνιστοκρατούμενη χώρα. (1)

Β'. ΑΛΛΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Ὅπως ἀναφέραμε καὶ πιὸ πάνω, ἡ «τακτικὴ τοῦ σαλαμιοῦ» δὲν ἐφαρμόσθηκε μόνο στὴν Οὐγγαρία. Τὴν ἴδια τακτική, μὲ διάφορες παραλλαγὲς φυσικὰ ἀνάλογα μὲ τὶς τοπικὲς συνθῆκες, ἐφάρμοσαν τὰ ΚΚ σὲ ὁλόκληρη τὴν ἀνατολικὴ Εὐρώπη. Μὲ αὐτὴν τὴν μέθοδο, στηριζόμενα βέβαια καὶ στὴν παρουσία τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων, τὰ ΚΚ πῆραν τὴν ἐξουσία στὴν Ρουμανία, τὴν Βουλγαρία, τὴν Πολωνία καὶ τὴν Τσεχοσλοβακία.

Τὴν ἴδια ἀκριβῶς τακτικὴ εἶχε ἐφαρμόσει καὶ παλαιότερα ὁ Στάλιν. Στὴν ἀρχὴ συμμάχησε μὲ τοὺς λεγόμενους «δεξιοὺς κομμουνιστὰς» (Μπουχάριν, Ζηνόβιεφ κλπ.) γιὰ νὰ ἐξοντώσῃ τοὺς «ἀριστερούς», δηλ. τοὺς τροτσκιστάς. Μετά, στράφηκε ἐναντίον τῶν συμμάχων του καὶ τοὺς ἐξόντωσε καὶ αὐτούς.

Τὸ ἴδιο συνέβη καὶ στὴν Κίνα. Οἱ κομμουνισταὶ συνεργάσθηκαν μὲ τὸ Κουό-

---

1. Πλήρη στοιχεῖα περὶ Οὐγγαρίας ἴδε στὸ τεῦχος μας ἀριθ. 11 τοῦ 1960, τὸ ἀφιερωμένο στὴν οὐγγρικὴ ἐπανάστασι.

μινταγκ ἐναντίον τῆς Δεξιᾶς, τῆς φεουδαρχίας καὶ τῶν ἀντιδραστικῶν. Μετὰ στράφηκαν ἐναντίον του καὶ ὅταν νικήθηκαν, ζήτησαν «ἑνότητα» ἐναντίον τῶν ἰαπώνων. Ὅταν ἐξαλείφθηκε ἡ ἰαπωνικὴ ἀπειλή, οἱ κομμουνισταὶ εἶχαν δυναμώσει, ξαναεπετέθησαν κατὰ τοῦ Κουόμινταγκ καὶ κατέλαβαν τὴν Κίνα.

Τὴν ἴδια τακτικὴ ἐφήρμοσε καὶ ὁ Χρουστσὼφ γιὰ νὰ ἀνεβῆ στὴν ἐξουσία. Στὴν ἀρχὴ συμμάχησε μὲ ὅλους τοὺς ἐπιγόνους τοῦ Στάλιν ἐναντίον τοῦ Μπέρια ποὺ μὲ τὸ νὰ εἶναι ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πολιτικῆς ἀστυνομίας, ἀντιπροσώπευε τὴν κοινὴ γιὰ ὅλους ἀπειλή. Ἀφοῦ ἐξοντώθηκε ὁ Μπέρια συμμάχησε μὲ τὴν σταλινικὴ γραφειοκρατία καὶ τοὺς στρατοκράτες ἐναντίον τοῦ νεωτεριστῆ τεχνοκράτη ἀντιζήλου του Μαλενκὼφ ποὺ μὲ τὶς μεταρρυθμίσεις του ἀνησυχοῦσε τοὺς γραφειοκράτες τοῦ κόμματος καὶ τοὺς στρατιωτικούς. Ἀφοῦ παραμερίσθηκε καὶ ὁ Μαλενκώφ, στηρίχθηκε στὸν στρατὸ (Ζούκωφ καὶ Μπουλγκάνιν) γιὰ νὰ ἐξοντώση καὶ τὴν σταλινικὴ γραφειοκρατεία (Μόλοτωφ, Καγκάνοβιτς). Τὸ ἑπόμενο βῆμα ἦταν νὰ στηριχθῆ σὲ ἕνα τμῆμα τοῦ στρατοῦ (Μπουλγκάνιν) γιὰ νὰ ἐξουδετερώση τὸν πρώην σωτῆρα του Ζούκωφ, ποὺ εἶχε γίνει ἐπικίνδυνα ἰσχυρός. Καὶ τέλος, ἀπομάκρυνε καὶ τὸν ἐπιστήθιο φίλο του, τὸν Μπουλγκάνιν. Ὅλες οἱ φέτες τοῦ σαλαμιοῦ φαγώθηκαν καὶ ὁ Χρουστσὼφ ἔμεινε μόνος του.

Φυσικὰ καὶ οἱ ἄλλοι ἐπίγονοι τοῦ Στάλιν ἤξεραν τὴν «τακτικὴ τοῦ σαλαμιοῦ» καὶ δοκίμασαν νὰ τὴν ἐφαμόσουν. Ὁ Χρουστσὼφ ὅμως πέτυχε καλύτερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους, κυρίως γιατὶ κατόρθωνε νὰ ἐμφανίζεται πάντοτε σὰν ἀκίνδυνος καὶ ἔτσι οἱ ἀντίπαλοί του θεωροῦσαν πάντοτε κάποιον ἄλλον σὰν κύρια ἀπειλὴ καὶ ἔστρεφαν πρὸς τὰ ἐκεῖ τὰ πυρά τους, ἀγνοώντας τὸν «καλοκάγαθο οὐκρανὸ» ποὺ φρόντιζε νὰ μένη παραπίσω. Γι' αὐτὸ ἄλλωστε καὶ ἔγινε α΄ γραμματεὺς τοῦ κόμματος. Τὴν θέσι αὐτὴν τὴν διεκδικοῦσαν τρεῖς σχεδὸν ἐξ ἴσου ἰσχυροὶ ἄνδρες: ὁ Μπέρια, ὁ Μόλοτωφ καὶ ὁ Μαλενκώφ. Ἔτσι στὸ τέλος, τοποθέτησαν ἐκεῖ τὸν «οὐδέτερο» καὶ «ἀκίνδυνο» Χρουστσὼφ ποὺ ἑδραιώθηκε ἐκεῖ καὶ τοὺς ἔφαγε.

Γ΄. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

1. Ἡ Κούβα

Στὴν Κούβα, ἡ ἐπανάστασις ποὺ ἀνέτρεψε τὸν Μπατίστα, δὲν ἦταν κομμουνιστική. Ἦταν καθαρὰ ἐθνική, δημοκρατική, ἀστικὴ καὶ ἀγροτική. Οἱ κομμουνισταὶ δὲν πῆραν μέρος σ' αὐτὴν τὴν ἐπανάστασι, καὶ σὲ ἀρκετὲς περιπτώσεις τὴν καταπολέμησαν. Μόνον ὅταν ἡ ἐπανάστασις νίκησε, προσχώρησαν σ' αὐτὴν καὶ τῆς πρόσφεραν «ἀνιδιοτελῶς» τὴν ὑποστήριξί τους. Οἱ ἐπαναστάται ἦσαν καλοὶ πατριῶται, ἁγνοὶ δημοκράται, παλληκάρια. Δὲν εἶχαν ὅμως καμμιὰ πολιτικὴ κατάρτισι καὶ πεῖρα. Διάλυσαν τὸν κρατικὸ μηχανισμό, τὶς ἔνοπλες δυνάμεις καὶ τὰ σώματα ἀσφαλείας τοῦ μπατιστικοῦ καθεστῶτος ἀλλὰ δὲν ἤξεραν νὰ συγκροτήσουν καινούρια. Ἤθελαν νὰ κάνουν μεταρρυθμίσεις, ἀλλὰ δὲν εἶχαν ἰδέα πῶς γίνονται. Τὸ χάος βασίλευε παντοῦ. Καὶ τότε, οἱ ὀλιγάριθμοι κομμουνισταὶ ξεπρόβαλαν σὰν ἡ μόνη ὀργανωμένη δύναμις. Ἔδωσαν στὸ νέο καθεστὼς ἐπιχειρήματα, ὀργάνωσι, ἐφημερίδες, στελέχη. Καὶ ἄρχισαν τὴν ἀργὴ ἀλλὰ σταθερὴ διάβρωσί του. Οἱ κομμουνισταὶ καὶ οἱ ἄνθρωποί τους ἄρχισαν νὰ διεισδύουν παντοῦ καὶ νὰ ἐκτοπίζουν τὸν ἕνα ὕστερα ἀπὸ τὸν ἄλλο τοὺς πραγματικοὺς δημοκρατικούς.

Στὴν πορεία τους αὐτὴν ἐκμεταλλεύθηκαν καὶ τὸν ἔξαλο ἀντιαμερικανισμὸ τῶν νέων ἡγετῶν καὶ τὰ λάθη τῆς ἀμερικανικῆς πολιτικῆς σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν σοβιετικὴ ἠθικὴ ὑποστήριξι καὶ ὑλικὴ βοήθεια. Κυρίως ὅμως, ἐκμεταλλεύθηκαν τὴν ἄμετρη ματαιοδοξία τοῦ Κάστρο καὶ τὶς δικτατορικές του τάσεις ποὺ τὸν ἔφεραν σὲ σύγκρουσι μὲ ὅλους σχεδὸν τοὺς παλαιοὺς συναγωνιστές του. Οἱ κομμουνισταὶ τὸν ἐνεθάρρυναν, τὸν κολάκευσαν καὶ τὸν ἐξώθησαν στὴν ἐξόντωσι τῶν συνεργατῶν του.

Ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον ἄρχισαν νὰ πέφτουν ὅλοι οἱ πρωταγωνισταὶ τῆς ἐπαναστάσεως. Ὁ πρωθυπουργὸς τοῦ ἐπαναστατικοῦ καθεστῶτος δρ. Καρντόνα (ὁ Κάστρο ἦταν μόνο ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν) ἀναγκάσθηκε νὰ παραιτηθῆ καὶ νὰ αὐτοεξορισθῆ στὸ ἐξωτερικό. Ὁ πρόεδρος τῆς δημοκρατίας, δρ. Οὐρρούτια, ἥρωας τῆς ἐπαναστάσεως, ὑποχρεώθηκε ἐπίσης νὰ παραιτηθῆ καὶ σήμερα εἶναι φυλακισμένος στὴν Κούβα. Ἀπὸ τοὺς 19 ὑπουργοὺς τῆς πρώτης ἐπαναστατικῆς κυβερνήσεως οἱ 12 βρίσκονται σήμερα στὴν φυλακὴ ἢ στὴν ἐξορία. Ἥρωες τοῦ ἐπαναστατικοῦ ἀγῶνος βρίσκονται στὴν ἐξορία, σὰν τὸν Ριβέρο ἢ στὴν φυλακὴ σὰν τὸν Μαρὶν ἢ καταδικάσθηκαν ἐπὶ «συνωμοσία» σὰν τὸν Μάτος. Ὁ δημοκρατικὸς ἀριστερὸς Σαλβαντόρ, ἡγέτης τῶν συνδικάτων τῆς Κούβας, θανάσιμος ἐχθρὸς τοῦ Μπατίστα, βρίσκεται στὶς φυλακές.

Στὰ κενὰ ποὺ ἐδημιουργοῦντο μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἐπροωθοῦντο κομμου-

νισταὶ ἢ συνοδοιπόροι. Καὶ στὸ τέλος, ὁλόκληρη ἡ Κούβα ἔπεσε στὰ χέρια τοῦ κομμουνισμοῦ. Χωρὶς ἐπανάστασι ἢ πραξικόπημα, χωρὶς ξένη εἰσβολὴ ἢ ἐκλογικὴ ἀναμέτρησι, ἡ χώρα βρέθηκε κάτω ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴ δικτατορία. (2)

2. Τὸ Ἰράκ

Ἀνάλογη μὲ τῆς Κούβας, ἀλλὰ μὲ διαφορετικὴ κατάληξι, εἶναι ἡ περίπτωσις τοῦ Ἰράκ. Τὸ 1958, τὸ πραξικόπημα τοῦ Κάσσεμ ἀνέτρεψε τὸ μοναρχικὸ καθεστώς. Ὁ Κάσσεμ δὲν ἦταν κομμουνιστής. Σκοπός του ἦταν ἡ πραγματοποίησις μιᾶς ἐθνικῆς προοδευτικῆς ἀλλαγῆς. Στὴν ἀρχὴ μάλιστα, τὸ 1959, καταδίωξε τοὺς κομμουνιστὰς ποὺ εἶχαν ἀποπειραθῆ νὰ τὸν ἀνατρέψουν.

Γρήγορα ὅμως ὁ Κάσσεμ, ἦρθε σὲ σύγκρουσι μὲ τοὺς πάντες. Μὲ τοὺς δυτικοὺς λόγῳ τῆς ἀποχωρήσεώς του ἀπὸ τὸ ΣΕΝΤΟ καὶ τῆς κρατικοποιήσεως τῶν πετρελαίων, μὲ τοὺς ἄραβες λόγῳ τοῦ Κουβέϊτ, μὲ τοὺς μοναρχικοὺς λόγῳ τοῦ φόνου τοῦ Φεϋζὰλ κλπ. Βρέθηκε λοιπὸν χωρὶς στηρίγματα, ἀντιμετωπίζοντας μία κακὴ ἐσωτερικὴ κατάστασι καὶ τὴν ἔνοπλη ἀνταρσία τῶν Κούρδων. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ ἀναζητῆ ἐναγωνίως κάποιο στήριγμα.

Ἐκείνη τὴν στιγμή, ἐμφανίσθηκαν οἱ πρώην ἀντίπαλοί του, οἱ κομμουνισταὶ καὶ προσφέρθηκαν νὰ τὸν ὑποστηρίξουν «ἀνιδιοτελῶς». Ὁ Κάσσεμ, δέχθηκε. Καὶ ἄρχισε ἡ διείσδυσις τοῦ κομμουνισμοῦ σ' ὅλες τὶς ἐπίκαιρες θέσεις. Δύο κομμουνισταὶ ἀξιωματικοί, ὁ Τάχερ καὶ ὁ Μαχντάουϊ ἄρχισαν νὰ ἐκκαθαρίζουν τὶς ἔνοπλες δυνάμεις ἀπὸ τοὺς ἐθνικόφρονες. Τὸ ΚΚ δὲν δροῦσε τὸ ἴδιο φανερὰ σὲ μεγάλη κλίμακα, ἀλλὰ κομμουνιστικοποιοῦσε ἐκ τῶν ἔνδον τὸ ἴδιο τὸ κασσεμικὸ κίνημα! Καὶ ὅταν τὰ πράγματα ὡρίμασαν, στὰ τέλη τοῦ 1962, οἱ κομμουνισταὶ ἄρχισαν τὴν ἀνοικτὴ ἐξόρμησί τους ὀργανώνοντας ἔνοπλη πολιτοφυλακὴ ποὺ ἐξαπέλυσε αἱματηρὴ τρομοκρατία κατὰ τῶν ἐθνικοφρόνων καὶ ἔθεσε κάτω ἀπὸ τὸν ἔλεγχό της τὶς λαϊκὲς συνοικίες τῶν μεγάλων πόλεων. Ἡ κομμουνιστικοποίησις τοῦ Ἰρὰκ εἶχε μπεῖ στὴν ἡμερησία διάταξι. Τὴν τελευταία στιγμὴ ὅμως κινήθηκε ὁ στρατός. Στὶς 8 Φεβρουαρίου 1963 ἔγινε τὸ πραξικόπημα τῶν ἐθνικοφρόνων ἀξιωματικῶν ποὺ ἀνέτρεψε τὸ καθεστὼς τοῦ Κάσσεμ καὶ ἔσωσε τὴν χώρα ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴ ἐπανάστασι. (3)

3. Ἡ Ζανζιβάρη

Σ' αὐτὴ τὴ μικρὴ χώρα, οἱ κομμουνισταὶ κατόρθωσαν νὰ διεισδύσουν καὶ στὰ τρία κόμματα ποὺ δροῦσαν νομίμως. Ἰδιαίτερα ὅμως διέβρωσαν τὸ ἴδιο τὸ Ἐθνικὸ Κόμμα ποὺ εἶχε στὰ χέρια του τὴν κυβέρνησι. Ἕνας κομμουνιστής, ὁ Χάγκα, ἀπόφοιτος τοῦ Πανεπιστημίου Λουμούμπα τῆς Μόσχας ἔφθασε νὰ γίνη μέλος τῆς ἡγεσίας αὐτοῦ τοῦ κόμματος. Ταὐτόχρονα, τὸν Ἰούνιο τοῦ 1963, ἵδρυσαν καὶ τὸ δικό τους κόμμα, τὸ Οὔμμα (Λαός) ποὺ ἐμφανίσθηκε σὰν δῆθεν «δημοκρατικὸ» ἀντιιμπεριαλιστικὸ κόμμα». Τὸ Οὔμμα συνέπηξε ἑνιαῖο μέτωπο μὲ τὸ κόμμα τῶν ἰθαγενῶν ἀφροσιράζι. Ἔτσι οἱ κομμουνισταὶ προωθοῦσαν τὶς θέσεις τους τόσο στὸ χῶρο τῆς κυβερνητικῆς παρατάξεως ὅσο καὶ στὸν χῶρο τῆς ἀντιπολιτεύσεως!

Στὶς 12 Δεκεμβρίου 1963 ἡ Ζανζιβάρη ἔγινε ἀνεξάρτητο κράτος. Στὶς 22 Δεκεμβρίου οἱ κομμουνισταὶ δοκίμασαν νὰ ἁρπάξουν βιαίως τὴν ἐξουσία καὶ ἀπέτυχαν. Οἱ προστάτες τους ὅμως μέσα στὴν κυβέρνησι δὲν ἄφισαν νὰ παρθοῦν πραγματικὰ μέτρα ἐναντίον τους.

Στὶς 12 Ἰανουαρίου 1964 ὁ ἀριστερίζων ἐθνικιστὴς στρατηγὸς Ὀκέλλο, μὲ πραξικόπημα ποὺ ὑποστηρίχθηκε καὶ ἀπὸ τοὺς κομμουνιστάς, ἀνέτρεψε τὴν κυβέρνησι καὶ ἔδωσε τὴν ἐξουσία στὸν ἀφρικανὸ ἐθνικιστὴ Καροῦμε. Ὁ Καροῦμε πῆρε στὴν κυβέρνησί του καὶ τέσσερις κομμουνιστὰς (ἕναν ἀπὸ τὸ παλαιὸ κυβερνητικὸ κόμμα καὶ τρεῖς ἀπὸ τὸ κόμμα Οὔμμα). Ταὐτόχρονα ἐξαπέλυσε διωγμὸ κατὰ τῶν ἀντιπάλων του.

Καὶ ἡ χώρα ἄρχισε νὰ γλυστρᾶ πρὸς τὰ ἀριστερά. Στὶς 10 Μαρτίου οἱ κομμουνισταὶ κατόρθωσαν νὰ ἐκκαθαρίσουν τὸν ἴδιο τὸν ἀρχηγὸ τῆς ἐπαναστάσεως, τὸν στρατηγὸ Ὀκέλλο, ἀπελαύνοντάς τον στὸ ἐξωτερικό. Οἱ «εἰδικοί» ἀπὸ τὸν ἀνατολικὸ κόσμο ἄρχισαν νὰ κατακλύζουν τὴν χώρα. Ὁ Καροῦμε ὑπέκυπτε ὅλο καὶ περισσότερο στὶς κομμουνιστικὲς ἀξιώσεις. Τὸν Ἀπρίλιο, ἔγινε ἀνασχηματισμὸς τῆς κυβερνήσεως καὶ οἱ κομμουνισταὶ πῆραν ἄλλα δύο ὑπουργεῖα. Ἡ γῆ κρατικοποιήθηκε. Ἡ Ζανζιβάρη ἀνακηρύχθηκε «λαϊκὴ δημοκρατία». Τότε ὁ πρωθυπουργὸς Καροῦ-

---

2. Ἴδε «ἡ Κούβα καὶ ὁ κομμουνισμός», «Εἶναι ἡ Κούβα λαϊκὴ δημοκρατία;» καὶ «ἡ Κούβα τοῦ Κάστρο» στὰ τεύχη μας ὑπ' ἀριθ. 8 καὶ 12 τοῦ 1960 καὶ 10 τοῦ 1962.

3. Ἴδε «Φῶς στὰ γεγονότα τοῦ Ἰρὰκ» στὸ τεῦχος μας ἀριθ. 2 τοῦ 1963 σελ. 79.

με, ἀνίσχυρος πιὰ νὰ ἀντιμετωπίση τὸν κομμουισμὸ ποὺ ὁ ἴδιος, ἄθελά του ὑπέθαλψε, ἔκανε μία ἐνέργεια ἀπελπισίας. Ἀποφάσισε τὴν ἕνωσι τῆς χώρας του σὲ ἕνα κράτος μὲ τὴν γειτονικὴ Ταγκανίκα. Ἔτσι γιὰ νὰ ἀποφύγη τὴν κομμουνιστικοποίησι, ἡ Ζανζιβάρη ἀναγκάσθηκε νὰ θυσιάση τὴν αὐτοτέλειά της. Ἐσωτερικὰ ὅμως παραμένει σὲ μεγάλο ποσοστὸ κομμουνιστικοποιημένη καὶ εἶναι ἄγνωστο πῶς θὰ τελειώση αὐτὴ ἡ κατάστασις. (4)

4. Ἡ Βραζιλία

Ἡ Βραζιλία ἄρχισε νὰ κατρακυλᾶ πρὸς τὸν κομμουνισμὸ ἀπὸ τὸ 1960 μὲ τὸν ἀριστερίζοντα φιλοκαστρικὸ πρόεδρο Κουάντρος. Ἡ ἀντίδρασις τῶν ἐθνικοφρόνων ἀνάγκασε τὸν φιλοκομμουνιστὴ Κουάντρος νὰ παραιτηθῆ. Ὁ διάδοχός του, Γκουλάρ, παλαιὸς συνεργάτης τοῦ φασιστικῶν τάσεων προέδρου Βάργκα, ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ ἀντιμετωπίση τὸν κομμουνισμὸ μὲ «δημοκρατικά» μέσα καὶ ὅτι θὰ ἐξαφανίση τὴν κομμουνιστικὴ ἀπειλὴ μὲ τὴν ἐφαρμογὴ μιᾶς προοδευτικῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς. Ἀνεξάρτητα ὅμως ἀπὸ τὶς προθέσεις του, ἡ πολιτική του, ἀντικειμενικά, εὐνόησε τὸν κομμουνισμό. Κομμουνισταὶ καὶ συνοδοιπόροι τρύπωσαν παντοῦ: στὰ συνδικάτα, στὰ πανεπιστήμια, στὸν κρατικὸ μηχανισμό, στὶς ἔνοπλες δυνάμεις. Ἡ Δεξιὰ ἐτέθη ὑπὸ διωγμόν. Ὁ ἀντικομμουνισμὸς ἀπεκηρύχθη. Οἱ ἀντικομμουνιστικὲς ὀργανώσεις χαρακτηρίσθηκαν «φασιστικές». Ὁ κομμουνισμὸς κέρδισε καὶ τυπικὰ τὴν νομιμότητα. Ἄρχισε ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἀπὸ τὰ συνειδητὰ ἀντικομμουνιστικὰ στοιχεῖα. Ὁ ἀντιαμερικανισμὸς μεγάλωνε παράλληλα μὲ τὴν αὐξανομένη προσέγγισι πρὸς τὴν Ἀνατολή. Ἡ Βραζιλία πήγαινε νὰ γίνη μία ἀπέραντη Κούβα καὶ ὁ Γκουλὰρ ἕνας νέος, πολὺ σημαντικώτερος Κάστρο.

Τὴν 1η Ἀπριλίου 1964 οἱ ἀντικομμουνισταὶ ὅλων τῶν κομμάτων καὶ ὅλων τῶν ἰδεολογικῶν ἀποχρώσεων, συνενωμένοι μπροστὰ στὸν κοινὸ κίνδυνο ἀπὸ τὸ φλογερὸ σάλπισμα τοῦ πρώην κομμουνιστῆ Λασέρντα, ἔδρασαν. Οἱ ἐθνικόφρονες ἀξιωματικοὶ στράφηκαν ἐναντίον τοῦ Γκουλάρ. Ὁ συνοδοιπόρος πρόεδρος ἔπεσε καὶ ἡ κομμουνιστικοποίησις τῆς χώρας σταμάτησε. (5)

---

4. Ἴδε «Τί ἔγινε στὴν Ζανζιβάρη» στὸ τεῦχος μας ἀριθ. 4 τοῦ 1964 σελ. 166.
5. Ἴδε σχετικὸ ἄρθρο στὸ παρὸν τεῦχος.

Δ΄. Η ΤΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΑΛΑΜΙΟΥ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Ἡ «τακτικὴ τοῦ σαλαμιοῦ» εἶναι ἡ σημερινὴ μορφὴ τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως καὶ στὴν Ἑλλάδα. Ὁ κομμουνισμός, ἐπιδιώκει σήμερα νὰ ἐπικρατήση στὴ χώρα μας ὄχι μὲ τὴν ἔνοπλη ἐξέγερσι ἀλλὰ μὲ τὴν ἀργὴ διάβρωσι, τὴν βαθμιαία διείσδυσι, τὴν συστηματικὴ ὑπονόμευσι. Θέλει νὰ ἐξουδετερώση τοὺς ἐχθρούς του σιγὰ-σιγά, τὸν ἕνα ὕστερα ἀπὸ τὸν ἄλλον. Θέλει νὰ κατακτήση τὸν τόπο βῆμα πρὸς βῆμα, σὰν μιὰ ὕπουλη ἀρρώστεια ποὺ κυριεύει ἀργὰ ἀλλὰ σταθερὰ τὸν ὀργανισμὸ ποὺ ἔχει προσβάλει. Καὶ αὐτοῦ ἀκριβῶς βρίσκεται ὁ κίνδυνος. Γιατὶ μία ἔνοπλη ἀναμέτρησις, μία φανερὴ σύγκρουσις, ἕνας οἱοσδήποτε ἀνοιχτὸς ἀγώνας, θὰ ἀποκάλυπτε τὴν κομμουνιστικὴ ἀπειλὴ καὶ θὰ μᾶς παρεῖχε τὴν δυνατότητα τῆς ἀντιμετωπίσεώς της. Ἐνῷ τὸ μικρόβιο ποὺ θεριεύει ἀργὰ καὶ ἀνεπαίσθητα, δὲν σοῦ δίνει τὴν εὐκαιρία τῆς ἀποφασιστικῆς μάχης, τοῦ γενικοῦ συναγερμοῦ, τῆς ἑνιαίας κινητοποιήσεως. Σὲ τρώει χωρὶς νὰ τὸ πάρης εἴδησι. Ὅσοι περιμένουν «νέα δεκεμβριανὰ» κάνουν λάθος. Φυσικὰ τίποτα δὲν ἀποκλείεται, ἀλλὰ κατ' ἀρχὴν οἱ κομμουνισταὶ δὲν ἔχουν κανένα συμφέρον νὰ θέτουν μιὰ τέτοια προοπτική. Μία ἐξόρμησίς των σὲ μορφὴ δεκεμβριανῶν θὰ ἔκανε τοὺς ἐχθρούς των νὰ ἀφυπνισθοῦν καὶ νὰ ἀντιδράσουν. Γι' αὐτὸ θὰ προτιμήσουν τὸν ἄλλο δρόμο— τῆς βαθμιαίας δηλητηριάσεως τοῦ ἐθνικοῦ ὀργανισμοῦ.

Οἱ τρεῖς μεγάλες φάσεις ἐφαρμογῆς τῆς «τακτικῆς τοῦ σαλαμιοῦ» στὴν χώρα μας εἶναι:

1. Ἡ δημοκρατικὴ στροφή»

Πρόκειται γιὰ μία περιορισμένη ἀλλαγὴ στὴν ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ μας πολιτική. Γιὰ μία ἀλλαγὴ ποὺ ἐμφανίζεται σὰν «δημοκρατική», δὲν θίγει καθόλου τὰ θεμέλια τοῦ «ἀστικοῦ» καθεστῶτος καὶ ἔτσι εἶναι κατ' ἀρχὴν δυνατο νὰ γίνη δεκτὴ ἀπὸ ὁποιονδήποτε «ἀστό», ἀπὸ κάθε δημοκρατικὸ ἄνθρωπο. Μὲ τὴν «μικροαλλαγὴ» αὐτὴν δὲν ἀλλάζει ἡ οὐσία τοῦ καθεστῶτος μας, δὲν καταργεῖται ἡ λεγομένη (κακῶς) «ἀστικὴ δημοκρατία». Ἴσα-ἴσα, δίνεται ἡ ἐντύπωσις ὅτι ἐπιδιώκεται ἡ καλύτερη λειτουργία καὶ ἡ πληρέστερη ἐφαρμογὴ αὐτῆς τῆς δημοκρατίας διὰ τῆς «ἐξυγιάνσεώς» της καὶ διὰ τῆς καταργήσεως τῶν μὴ ὀρθοδόξως δημοκρατικῶν πλευρῶν της. Ἀλλὰ φυσικά, σκοπὸς

τῶν κομμουνιστῶν δὲν εἶναι ἡ βελτίωσις τοῦ ἐθνικοῦ καὶ δημοκρατικοῦ μας καθεστῶτος. Εἶναι ἡ καταστροφή του. Καὶ τὴν «δημοκρατικὴ στροφὴ» τὴν ἀντιλαμβάνονται ὄχι σὰν αὐτοσκοπὸ ἀλλὰ σὰν μέσον, ὄχι σὰν τέρμα, ἀλλὰ σὰν ἀφετηρία, μιᾶς μεγάλης διεργασίας ποὺ θὰ ὁδηγήση ὄχι στὴν τελειότερη δημοκρατία, ἀλλὰ στὸν κομμουνιστικὸ ὁλοκληρωτισμό. Τὰ κυριώτερα συστατικὰ στοιχεῖα αὐτῆς τῆς «δημοκρατικῆς στροφῆς», εἶναι:

α) Νὰ ἀνατραπῆ ἡ Δεξιὰ ἀπὸ τὴν ἐξουσία.

β) Νὰ ἐξωθηθῆ τὸ Κέντρο σὲ ἕνα ἀδιάλλακτο ἀγῶνα στρεφόμενον μονομερῶς κατὰ τῆς Δεξιᾶς («ἐκκαθάρισις τοῦ παρελθόντος», «ἀποκάλυψις σκανδάλων», «ἀποκαραμανλικοποίησις» κλπ.).

γ) Νὰ ἀμβλυνθῆ καὶ σιγὰ-σιγὰ νὰ παύση νὰ ὑπάρχη ἐντελῶς κάθε ἀντικομμουνισμός. («ἐκδημοκρατισμός», διωγμὸς τῶν ἀντικομμουνιστῶν, διάλυσις τῶν ἁρμοδίων κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, δυσφήμησις τῶν στελεχῶν τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ).

δ) Νὰ δοθοῦν στοὺς κομμουνιστὰς ἀπεριόριστες δυνατότητες δραστηριότητος σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς: ὀργανωτικό, ἰδεολογικό, διεισδύσεως κλπ. (κατάργησις εἰδικῶν μέτρων καὶ πιστοποιητικῶν κοινωνικῶν φρονημάτων, ἀποφυλάκισις καταδίκων κλπ.).

ε) Νὰ καταργηθῆ τὸ φράγμα τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ καὶ νὰ ἀρχίση ἡ ἐπέκτασις τῶν κομμουνιστῶν στὸν χῶρο τοῦ Κέντρου—στὸ ἐπίπεδο τῶν μαζῶν ἀλλὰ καὶ τῶν στελεχῶν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ ἄσκησις πιέσεως στὴν ἡγεσία του καὶ ὁ ἐξαναγκασμὸς τῆς Κυβερνήσεως σὲ ὑποχωρήσεις.

στ) Νὰ ἀφανισθῆ ἡ Δεξιὰ σὰν φορεὺς τοῦ ἀδιαλλάκτου ἀντικομμουνισμοῦ.

ζ) Νὰ καταστῆ ἀδύνατη κάθε συνεργασία τῶν ἐθνικοφρόνων Κέντρου καὶ Δεξιᾶς σὲ ὁποιαδήποτε ἔκτασι καὶ μὲ ὁποιαδήποτε μορφή, ὥστε νὰ ἀποκλεισθῆ ἡ κεντροδεξιὰ καὶ νὰ ἀνοίξη ὁ δρόμος πρὸς τὴν κεντροαριστερά.

η) Νὰ καλλιεργηθῆ ὁ ἀντιαμερικανισμὸς καὶ γενικώτερα τὸ ἀντιδυτικὸ πνεῦμα (ἐκμετάλλευσις τοῦ κυπριακοῦ, κινήματα—πορεῖες εἰρήνης κλπ.).

θ) Νὰ ἀρχίση μία κάποια προσέγγισις μὲ τὴν Ἀνατολὴ (ἐπαφὲς μὲ Βουλγαρία, ἐμπόριο κλπ.).

ι) Νὰ ἀρχίση ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τῶν σωμάτων ἀσφαλείας ἀπὸ τοὺς συνεπεῖς ἀντικομμουνιστὰς καὶ ἡ κατάληψις τῶν δημιουργουμένων κενῶν ἀπὸ ἄχρωμους, συμβιβασμένους συνοδοιπόρους, καιροσκόπους καὶ πράκτορας τῶν κομμουνιστῶν.

Ὅπως βλέπουμε βρισκόμαστε ἤδη, στὸ στάδιο αὐτὸ καὶ πολλὰ ἀπὸ τὰ σημεῖα του πραγματοποιήθηκαν.

2. Ἡ «ἐθνικὴ δημοκρατικὴ ἀλλαγή»

Ἀφοῦ συντελεσθῆ ἡ «δημοκρατικὴ στροφή», θὰ ἀρχίση σιγὰ-σιγὰ ἡ ὤθησις τῆς χώρας πρὸς μία εὐρύτερη ἀλλαγή. Καὶ πάλιν, μὲ τὴν «ἀλλαγὴ» αὐτήν, δὲν θὰ θιγοῦν ἄμεσα οἱ θεμελιώδεις βάσεις τοῦ καθεστῶτος. Δὲν θὰ ξεφύγουμε φανερὰ ἀπὸ τὰ πλαίσιά του. Ἀλλὰ θὰ πραγματοποιηθοῦν οὐσιώδεις μεταβολὲς μὲ τὶς ὁποῖες θὰ ἀρχίση πιὰ νὰ ὡριμάζη ἡ κομμουνιστικὴ ἀλλαγή. Τὰ μέτρα τῆς «ἐθνικῆς δημοκρατικῆς ἀλλαγῆς», εἶναι:

α) Διαμόρφωσις ἑνὸς κεντροαριστεροῦ σχήματος καὶ ἐφαρμογὴ μιᾶς κεντροαριστερᾶς πολιτικῆς. Τὸ σχῆμα αὐτὸ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔχη ἐπίσημο χαρακτήρα μὲ μιὰ φανερὴ συμμετοχὴ τῆς ΕΔΑ στὴν Κυβέρνησι. Ἐκεῖνο ποὺ ἐνδιαφέρει τοὺς κομμουνιστὰς δὲν εἶναι ὁ τύπος, ἀλλὰ ἡ οὐσία. Καὶ γιὰ νὰ μὴ προκαλέσουν ἐσωτερικὲς καὶ συμμαχικὲς ἀντιδράσεις εἶναι διατεθιμένοι, στὸ πρῶτο τοὐλάχιστον στάδιο τῆς «ἐθνικῆς δημοκρατικῆς ἀλλαγῆς» νὰ ἐπιβάλλουν τὴν πολιτική τους ἀπὸ τὰ παρασκήνια, διοχετεύοντάς την μὲ πράκτορες καὶ συνοδοιπόρους ἐνῷ παράλληλα θὰ ἐκκαθαρίζεται καὶ τὸ Κέντρο ἀπὸ τοὺς «δεξιοὺς» ἀντικομμουνιστάς.

β) Γενικὴ ἀμνηστεία, ἐπαναπατρισμὸς ἄνευ ὅρων, νομιμοποίησις τοῦ Κ.Κ.Ε., καὶ ἀναγνώρισις τῆς δῆθεν «ἐθνικῆς ἀντιστάσεως» πρὸς ἠθικὴν ἀποκατάστασιν τοῦ κομμουνισμοῦ.

γ) Μείωσις τῆς ἀμυντικῆς μας ἱκανότητος, καὶ βαθμιαία χαλάρωσις τῶν δεσμῶν μας μὲ τὸ ΝΑΤΟ ὡς τὴν ὁριστική μας ἀπόσπασι ἀπὸ αὐτὸ ἐν ὀνόματι τῆς οὐδετερότητος, τῆς ἐντάξεως σὲ ἀπύραυλες ζῶνες καὶ τῆς βαλκανικῆς συνυπάρξεως.

δ) Ἀποσύνδεσις ἀπὸ τὴν ΕΟΚ, προσέγγισις πρὸς τὴν Κομεκόν.

ε) «Σοσιαλιστικὰ» μέτρα στὴν οἰκονομία χωρὶς νὰ θιγῆ ἀκόμη ἡ μικρομεσαία ἰδιοκτησία καὶ ἐπιχείρησις.

Μὲ ἕνα λόγο, ἡ φάσις αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ γέφυρα ποὺ θὰ μᾶς ὁδηγήση ἀπὸ τὴν Δύσι στὴν Ἀνατολή. Εἶναι ὁ δρόμος τῆς μεταβάσεως ἀπὸ τὸ ΝΑΤΟ στὸ Σύμφωνο τῆς Βαρσοβίας διὰ τῆς οὐδετερότητος, ἀπὸ τὴν Δημοκρατία στὸν

κομμουνισμό, διὰ τοῦ «ἐκδημοκρατισμοῦ».

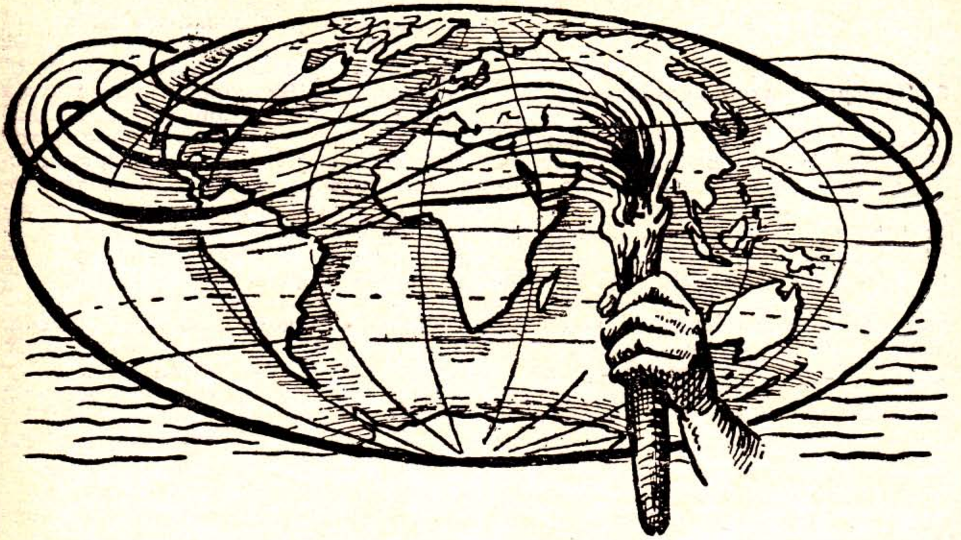
3. Ἡ κομμουνιστικὴ ἐπανάστασις

Μετὰ τὴν λεγομένη «ἐθνικὴ δημοκρατικὴ ἀλλαγὴ» θὰ ὡριμάσουν οἱ συνθῆκες γιὰ τὴν πραγματοποίησι τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως. Ἐκεῖ πιὰ θὰ λήξη καὶ ὁ «ἱστορικὸς ρόλος» τῆς ΕΔΑ καὶ θὰ δοθῆ ὁ λόγος στὸ ΚΚΕ ποὺ στὸ μεταξὺ θὰ ἔχη νομιμοποιηθῆ. Στὸ ρολόϊ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, θὰ σημάνη ἡ τρομερὴ ὥρα τοῦ κομμουνισμοῦ—τὸ τέλος μιᾶς μεγάλης Φυλῆς.

Ὅταν λέμε «κομμουνιστικὴ ἐπανάστασις» δὲν ἐννοοῦμε κατ' ἀνάγκην μία ἔνοπλη κατάληψι τῆς ἐξουσίας. Δὲν ἀποκλείεται, ἂν ἀφίσουμε νὰ συντελεσθοῦν ὅσα ἀναφέραμε πιὸ πάνω, νὰ μπορέση ὁ κομμουνισμὸς νὰ φθάση εἰρηνικὰ ὡς τὴν ἐξουσία. Ἀλλὰ καὶ σ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν περίπτωσι, πάλι θὰ πρόκειται γιὰ ἐπανάστασι. Γιατὶ οἱ κομμουνισταὶ θὰ πάρουν ἐπαναστατικὰ μέτρα γιὰ τὸ «σπάσιμο» τοῦ ἀστικοῦ κράτους καὶ τὴν ριζικὴ μεταβολὴ τοῦ καθεστῶτος. Μὲ ὅλα τὰ ἐπίσημα πρόσφατα ντοκουμέντα τους καὶ μὲ τὸ στόμα τοῦ ἴδιου τοῦ Χρουστσώφ, δὲν παύουν νὰ διακηρύσσουν ὅτι μετὰ τὴν εἰρηνικὴ ἔστω κατάληψι τῆς ἐξουσίας, θὰ ἐπιβάλουν τὴν δικτατορία τους. Θὰ κρατικοποιήσουν κάθε ἰδιοκτησία, θὰ καταργήσουν κάθε εἴδους δημοκρατία, θὰ ἐξοντώσουν ἀμείλικτα ὅλους τοὺς ἀντιπάλους των ἀλλὰ καὶ τοὺς πρώην φίλους, συμμάχους καὶ συνοδοιπόρους των, θὰ καταστρέψουν ὅλους τοὺς θεσμοὺς ὅλες τὶς ἀξίες καὶ τὶς παραδόσεις τοῦ δημοκρατικοῦ καθεστῶτος.

Συμπέρασμα

Ἡ «τακτικὴ τοῦ σαλαμιοῦ» εἶναι ἡ πιὸ ἐπικίνδυνη μορφὴ τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως. Αὐτὴν τὴν τακτικὴ ἐφαρμόζει ὁ κομμουνισμὸς καὶ στὴν χώρα μας. Καὶ ἂς μὴ κλείνουμε τὰ μάτια μας βυθισμένοι σὲ ἀναπαυτικὴ νάρκη καὶ σὲ ὄνειρα αἰωνίας ἀσφαλείας. Δυστυχῶς, ὁ κομμουνισμὸς προχωρεῖ. Ἔχει ἤδη κόψη ἀρκετὲς «φέτες». Ἀπὸ ἐμᾶς, μόνον ἀπὸ ἐμᾶς καὶ ἀπὸ κανέναν ἄλλον, ἐξαρτᾶται ἂν θὰ κόψη ἢ ὄχι καὶ τὶς ὑπόλοιπες. Ἡ ἐπίγνωσις αὐτῆς τῆς ἀληθείας εἶναι σήμερα πιὸ ἀπαραίτητη ἀπὸ ποτέ.



ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΤΙ ΕΓΙΝΕ ΣΤΗ ΒΡΑΖΙΛΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ

Ἡ Βραζιλία εἶναι ἡ μεγαλύτερη χώρα τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα κράτη τοῦ κόσμου. Οἱ κάτοικοι τῆς Βραζιλίας, γύρω στὰ 70 ἑκατομμύρια, εἶναι ἀπόγονοι πορτογάλλων, ἱσπανῶν καὶ ἄλλων εὐρωπαίων ποὺ ἀναμίχθηκαν μὲ τοὺς ντόπιους ἰνδιάνους καὶ τοὺς νέγρους δούλους. Ἡ Βραζιλία εἶναι ἡ μόνη ἀπὸ τὶς λατινοαμερικανικὲς χῶρες ποὺ ἔχει γιὰ γλῶσσα της τὴν πορτογαλλική. Σὰν τόπος εἶναι πλούσιος. Παράγει καφὲ (τὸ 50% τῆς παγκοσμίου παagωγῆς), κακάο, βαμβάκι, ζάχαρι, φροῦτα, πετρέλαιο, σίδερο κλπ. Εἶναι ὅμως μιὰ χώρα πολὺ καθυστερημένη οἰκονομικῶς καὶ κοινωνικῶς. Ἡ μισοφεουδαρχικὴ κατάστασις ποὺ ἐπικρατεῖ στὴν ὕπαιθρο, δημιουργεῖ ἔντονες κοινωνικὲς ἀνισότητες, κρατᾶ τὴν ἀγροτιὰ στὴν ἀθλιότητα καὶ συσσωρεύει ἐκρηκτικὲς τάσεις. Ἡ φτώχεια, ἡ ἀγραμματοσύνη, οἱ ἀρρώστειες καὶ τὰ κινήματα μαστίζουν τὴν ἀπέραντη χώρα. Τὸ ξένο κεφάλαιο, κυρίως τὸ ἀμερικανικό, συμβάλλει στὴν διαμόρφωσι καὶ διατήρησι αὐτῆς τῆς καταστάσεως.

Ὅπως εἶναι ἑπόμενο, ἐπάνω σὲ ἕνα τέτιο πρόσφορο κοινωνικὸ ἔδαφος, ἀναπτύσσονται κάθε λογῆς ἀνατρεπτικὰ κινήματα. Ἰδιαίτερα ὁ κομμουνισμός, ἀπὸ τὴν προπολεμικὴ ἤδη ἐποχή, προσπαθεῖ νὰ ἐκμεταλλευθῆ τὰ προβλήματα καὶ αἰτήματα τοῦ βραζιλιανοῦ λαοῦ, νὰ ἐπωφεληθῆ ἀπὸ τὴν ἀντιδραστικὴ στενοκεφαλιὰ τῶν ἀνωτέρων στρωμάτων καὶ νὰ χρησιμοποιήση τὶς δυσχέρειες τῆς χώρας γιὰ νὰ προωθήση τὰ γνωστὰ δικά του σχέδια.

***

Οἱ κομμουνισταὶ τῆς Βραζιλίας, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Λουῒς Κάρλος Πρέστες, τὸν αὐτοκαλούμενο «ἱππότη τῆς ἐλπίδας», στηρίχθηκαν στὶς πιὸ ἐξαθλιωμένες μᾶζες τῶν ἀγροτῶν καὶ τῶν πόλεων καὶ ἐξαπέλυσαν διάφορα ἔνοπλα κινήματα σὲ ἀρκετὲς περιοχὲς τῆς χώρας,

ὀργάνωσαν μάλιστα καὶ μιὰ «μεγάλη πορεία» μιμούμενοι κατὰ τρόπο θεατρινίστικο ὀν Μαο - Τσὲ - Τοὺγκ. Ὅταν ὅμως ἀπέτυχαν, ἀπεφάσισαν νὰ ἀλλάξουν τακτική. Ἔγιναν «προοδευτικοὶ» καὶ «δημοκρατικοί», ὀπαδοὶ τῶν «ὁμαλῶν ἐξελίξεων» καὶ ἀποσύροντας πρὸς τὸ παρὸν τὸ σύνθημα τῆς «δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου» τὸ ἀντικατάστησαν μὲ τὸ σαγηνευτικὸ σύνθημα τῆς περιορισμένης καὶ ἀποδεκτικῆς σχεδὸν ἀπὸ ὅλους, «δημοκρατικῆς στροφῆς». Ἐπεξεργάσθηκαν ἕνα πρόγραμμα «ἐκδημοκρατισμοῦ» καὶ «προοδευτικῶν μεταρρυθμίσεων», ποὺ ἐστρέφοντο μόνον ἐναντίον τῶν μεγαλοτσιφλικάδων καὶ τοῦ ἀμερικανικοῦ κεφαλαίου. Χωρὶς νὰ χάσουν τὴν ἐπαφή τους μὲ τὶς μᾶζες τῶν ἐργατῶν γῆς καὶ τοῦ λοῦμπεν - προλεταριάτου τῶν πόλεων, ποὺ βρίσκονται σὲ μόνιμο ἐπαναστατικὸ ἀναβρασμό, ἄρχισαν νὰ στρέφονται περισσότερο πρὸς τοὺς διανοουμένους, τοὺς μικροαστούς, τοὺς ἀστοὺς δημοκράτες, τοὺς φοιτητὰς καὶ τὰ ἄλλα ἀντιφεουδαρχικὰ καὶ ἀντιαμερικανικὰ στρώματα, ἐφαρμόζοντας τὴν τακτικὴ τοῦ ἑνιαίου μετώπου.

Ἡ τακτικὴ αὐτὴ ἄρχισε νὰ ἐφαρμόζεται κυρίως μετὰ τὸ 1950 καὶ περισσότερο μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Στάλιν, τὸ 1953, ὅταν τὸ ΚΚΒ, παρουσίασε τὸ νέο πρόγραμμά του. Καὶ σὲ ἀντίθεσι πρὸς τὴν προηγούμενη ἐπαναστατικὴ τακτική, δὲν ἄργησε νὰ καρποφορήσῃ. Τὸ 1955, ἐξελέγη πρόεδρος ὁ σοσιαλιστὴς Ζ. Κουμπίτσεκ, ποὺ τὸν ὑποστήριξαν τὸ Κέντρο καὶ ἡ Ἀριστερά. Ὁ Κουμπίτσεκ ἔκανε μερικὲς μεταρρυθμίσεις, ἀλλὰ ὅπως ἦταν φυσικό, δὲν μπόρεσε νὰ λύσῃ ὅλα τὰ προβλήματα οὔτε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὶς μεγάλες προσδοκίες τῶν μαζῶν ποὺ ἐξωθούμενες καὶ ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς ζητοῦσαν ὁλοένα καὶ περισσότερα. Τελικὰ ἀπέτυχε καὶ τὸ 1960 ἐξελέγη πρόεδρος ὁ ἀριστεροκεντρῷος Κουαντρὸς ποὺ ὑποστηρίχθηκε ἀπὸ τὸ Κέντρο, τοὺς σοσιαλιστὰς καὶ τοὺς κομμουνιστάς.

Ὁ Κουαντρὸς θέλησε νὰ ἀκολουθήσῃ ἕνα σχεδὸν ἐπαναστατικὸ δρόμο μεταρρυθμίσεων καὶ νὰ μιμηθῇ τὸν Κάστρο, βάζοντας τὴν χώρα σὲ μιὰ πορεία πρὸς τὰ ἀριστερά. Ἡ ἐπικίνδυνη ὁρμή του προκάλεσε ἀντιδράσεις καὶ τὸ 1961, κάτω ἀπὸ τὴν πίεσι τῆς Δεξιᾶς, τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς συντηρητικῆς πτέρυγος τοῦ Κέντρου ἀναγκάσθηκε νὰ παραιτηθῇ.

Αὐτοὶ ποὺ ἀπομάκρυναν τὸν Κουαντρὸς δὲν ἤθελαν νὰ ματαιώσουν τὶς μεταρρυθμίσεις, ποὺ τὴν ἀνάγκη τους κατανοοῦν σχεδὸν ὅλοι. Ἤθελαν νὰ θέσουν φραγμὸ στὴν χρησιμοποίησι αὐτῆς τῆς ἀνάγκης γιὰ τὴν ἐπιβολὴ μιᾶς ἀριστερῆς δικτατορίας ποὺ θὰ μετέτρεπε βαθμιαῖα τὴν Βραζιλία σὲ ἕνα εἶδος γιγαντιαίας Κούβας. Γι' αὐτὸ δὲν ἐπεδίωξαν ριζικὲς λύσεις καὶ γενικὴ ἀνατροπὴ τῆς καταστάσεως. Ἀρκέσθηκαν στὴν παραίτησι τοῦ Κουαντρὸς καὶ δέχθηκαν νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐξουσία στὶς 17 Σεπτεμβρίου 1961, ὁ ἀντιπρόεδρος, Ζοάο Γκουλάρ. Γιὰ νὰ ὑπάρχῃ ὅμως μία ἐγγύησις ὅτι δὲν θὰ ἔσπρωχνε καὶ αὐτὸς τὴν χώρα πρὸς τὸν κομμουνισμό, τὸν ὑποχρέωσαν νὰ δεχθῇ τροποποίησι τοῦ Συντάγματος. Σύμφωνα μὲ αὐτὴν τὴν τροποποίησι, ποὺ ἔγινε μὲ μία «συμπληρωματικὴ πρᾶξι» τὴν ὁποία ψήφισαν ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία, καταργήθηκε οὐσιαστικὰ τὸ καθεστὼς τῆς προεδρικῆς δημοκρατίας καὶ ἀντικαταστάθηκε ἀπὸ τὴν κοινοβουλευτικὴ δημοκρατία. Τὰ δικαιώματα τοῦ προέδρου ποὺ ἄλλοτε ἦταν πανίσχυρος μειώθηκαν καὶ αὐξήθηκαν ἀντίστοιχα τὰ δικαιώματα τοῦ κοινοβουλίου.

***

Ὁ Γκουλὰρ ὅμως, δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ σεβασθῇ τὴν «συμπληρωματικὴ πρᾶξι». Στηριζόμενος ὁλοένα καὶ περισσότερο στὴν ἀριστερὰ πτέρυγα τοῦ Κέντρου καὶ στοὺς κομμουνιστὰς ποὺ διέβρωναν βαθμιαῖα τὰ πάντα, ἄρχισε νὰ ἐφαρμόζῃ τὸ «γλύστρημα πρὸς τὰ ἀριστερά».

Ὁ Γκουλὰρ ἄρχισε νὰ ἐκκαθαρίζῃ μεθοδικὰ τὸν Στρατό, τὰ Σώματα Ἀσφαλείας, τὴν διοίκησι καὶ γενικὰ τὸν κρατικὸ μηχανισμὸ ἀπὸ τὰ δεξιὰ καὶ συντηρητικὰ ἀλλὰ καὶ κάθε εἴδους ἀντικομμουνιστικὰ στοιχεῖα. Ταὐτόχρονα σταμάτησε κάθε εἴδους καταπολέμησι τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ ἄφινε τοὺς κομμουνιστὰς ἢ τοὺς πράκτορές των νὰ διεισδύουν σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς ζωῆς. Ἀκόμη, προσπαθοῦσε νὰ ἀπομακρύνῃ βαθμιαῖα τὴν Βραζιλία ἀπὸ τὶς ΗΠΑ καὶ τὶς ἄλλες δυτικὲς Δυνάμεις καὶ νὰ προσεγγίσῃ τὴν ΕΣΣΔ καὶ τὸν ἀνατολικὸ συνασπισμό. Τέλος, πότε μὲ δημαγωγικὲς ἐνέργειες καὶ πότε μὲ πραγματικὰ μέτρα προσπαθοῦσε νὰ αὐξήσῃ τὴν λαϊκὴ βάσι του ὥστε στηριζόμενος σὲ αὐτὴν καὶ στὸ μαζικὸ κίνημα ποὺ κατὰ μέγα μέρος ἤλεγχε ὁ κομμουνισμός, νὰ συντρίψῃ τὴν Βουλὴ καὶ τὴν Γερουσία ὅπου ἐπικρατοῦν οἱ συντηρητικοὶ τοῦ Κέντρου καὶ οἱ μετριοπαθεῖς δεξιοί.

Ὅταν νόμισε ὅτι τὰ πράγματα εἶχαν ὡριμάσει, προχώρησε στὴν ἐπίθεσί του. Οἱ κομμουνισταί, ποὺ εἶχανἐκπορθήσει τὰ ἐργατικὰ συνδικᾶτα καὶ τὰ ἀγροτικὰ σωματεῖα, ἐξαπέλυσαν ἕνα δυναμικὸ κῦμα μαζικῶν μαχητικῶν ἀγώνων μὲ οἰκο-

νομικὰ ἀλλὰ καὶ πολιτικὰ αἰτήματα. Στηριζόμενος σ' αὐτὸ τὸ κῦμα, ὁ Γκουλὰρ ἐπέβαλε πραξικοπηματικὰ τὴν διενέργεια δημοψηφίσματος γιὰ τὴν κατάργησι τῆς «συμπληρωματικῆς πράξεως» καὶ τὴν ἐπιστροφὴ στὸ προεδρικὸ σύστημα. Τὸ δημοψήφισμα ἔγινε στὶς 6 Φεβρουαρίου 1963 καὶ μὲ συντριπτικὴ πλειοψηφία (80%) καταργήθηκε ἡ «συμπληρωματικὴ πρᾶξις». Ὁ Γκουλὰρ ἔγινε ἕνας πανίσχυρος πρόεδρος. Οἱ κομμουνισταὶ πανηγύριζαν.

Ἡ πρώτη φάσις τῆς ἐπιχειρήσεως «κομμουνιστικοποίησις τῆς Βραζιλίας» εἶχε λήξει μὲ ἐπιτυχία. Ὁ Γκουλάρ, παρασυρόμενος ὅλο καὶ περισσότερο πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐγκατέλειψε πιὰ τὰ προσχήματα καὶ ἄρχισε τὴν ἐξόντωσι τῶν ἀντιπάλων του ἐφαρμόζοντας πολιτικὴ «καστρισμοῦ». Αὐτὸ ὅμως ὑπῆρξε καὶ ἡ καταστροφή του γιατὶ ὅλοι ὅσοι δὲν ἤθελαν τὸν κομμουνισμό, ἄρχισαν νὰ συνασπίζονται. Ἀκόμη καὶ φλογεροὶ ὀπαδοὶ τῶν κοινωνικῶν μεταρρυθμίσεων εἶδαν ὅτι μὲ τὴν τακτικὴ τοῦ Γκουλάρ, ἡ πατρίδα τους κατρακυλοῦσε πρὸς τὸν κομμουνισμό. Στὸν Στρατό, παρὰ τὶς ἐκκαθαρίσεις ποὺ εἶχαν γίνει, ἄναψε ὁ ἐθνικισμὸς καὶ ἀναγεννήθηκε τὸ πνεῦμα τῆς ἀντιστάσεως. Ὁ τύπος, ποὺ ὡς τότε παρακολουθοῦσε παθητικὰ ἢ μὲ χλιαρὴ ἀντιπολιτευτικὴ διάθεσι τὸ «πείραμα Γκουλάρ», ξεσπάθωσε ἐναντίον του. Μερικοὶ πολιτικοὶ καὶ δημοσιογράφοι μὲ ἀγωνιστικὴ διάθεσι σήμαναν συναγερμὸ καὶ ἄρχισαν ἕνα ἐπίμονο ἀγώνα κατὰ τοῦ «ἀνοίγματος πρὸς τὰ ἀριστερά. Μὲ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία συγκροτήθηκαν μαχητικὲς ἀντικομμουνιστικὲς ὀργανώσεις ποὺ ἀνέλαβαν ἔντονη δρᾶσι. Ἐκκαθαρισθέντες ἀστυνομικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ πλαισίωσαν αὐτὲς τὶς ὀργανώσεις ποὺ οἱ κομμουνισταὶ ἔσπευσαν φυσικὰ νὰ καταγγείλουν σὰν «τρομοκρατικές». Ἄλλες ὀργανώσεις ὅπως τὸ Κλοὺμπ ντὰ Λαντέρνα ἀνέλαβαν τὴν διαφώτισι τοῦ λαοῦ κατὰ τῆς κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς.

Ὁ Γκουλὰρ φοβήθηκε καὶ τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1963 ἔκανε μία «στροφὴ πρὸς τὰ δεξιὰ» ἡ ὁποία ὅμως ἦταν ἕνα ἁπλὸ τέχνασμα γιὰ νὰ κερδίση καιρό. Μόλις οἱ κομμουνισταὶ ὀργάνωσαν καλύτερα τὶς μαχητικὲς ὀργανώσεις τους, ξανάρχισε τὴν πορεία πρὸς τὰ ἀριστερα.

Φυσικὰ ὁ Γκαυλάρ, ἔπαιρνε καὶ θετικὰ μέτρα. Περιόρισε τὰ ἀμερικανικὰ μονοπώλια, κρατικοποίησε τὴν παραγωγὴ τοῦ πετρελαίου καὶ τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας, φρόντισε γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τῆς βιομηχανίας. Ὅλα αὐτά, ὅμως ἦσαν πρόχειρα, ἀπρογραμμάτιστα, σπασμωδικὰ μὲ κύριο σκοπὸ τὴν δημιαγωγία μὲ ἀποτέλεσμα τὴν καταστροφὴ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου καὶ τὴν βλάβη τῆς προσπαθείας γιὰ μιὰ πραγματικὴ βελτίωσι τῆς καταστάσεως. Καὶ κυρίως, ἦσαν τὸ προκάλυμμα μιᾶς βαθειᾶς διαβρώσεως τῆς χώρας ἀπὸ τὸν κομμουνισμὸ ποὺ κατακτοῦσε ὅλο καὶ νέες θέσεις στὶς μαζικὲς ὀργανώσεις, στὸν κρατικὸ μηχανισμὸ καὶ στὶς ἔνοπλες δυνάμεις. Ὁ «ἐκδημοκρατισμός», ἀναγκαῖος ὡς ἕνα σημεῖο, μετατρεπόταν σὲ παράδοσι τῆς χώρας στὸν κομμουνισμὸ καὶ στοὺς συνοδοιπόρους του.

Ἰδεολογικὸς ἡγέτης τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως, ἀναδείχθηκε ὁ ΚάρλοςΛασέρντα, ἕνας πρώην κομμουνιστὴς ποὺ ἀποχώρησε ἀπὸ τὸ ΚΚ καὶ ἔγινε φανατικὸς καὶ ἀδάμαστος ἀντίπαλός του. Σὰν μαχητικὸς ἀντικομμουνιστής, ὁ Λασέρντα εἶχε κερδίσει τὴν ἐμπιστοσύνη τῶν στρατιωτικῶν καὶ ἄλλων ἐθνικῶν στοιχείων καὶ ἐξελέγη κυβερνήτης τῆς Πολιτείας στὴν ὁποία ἀνήκει στὸ Ρίο-Ἀνεῖρο. Ἔτσι ἀπέκτησε τὴν δυνατότητα νὰ παλεύη ἐναντίον τοῦ Γκουλὰρ ἀπὸ μιὰ ἐπίσημη θέσι ἀπὸ ἕνα ὀχυρό. Σὲ δηλώσεις του πρὸς ξένους δημοσιογράφους, ὁ Λασέρντα, εἶπε :

«Ὁ Γκουλάρ, ἦταν ἁπλῶς ἡ βιτρίνα ποὺ χρησιμοποιοῦσαν οἱ κομμουνισταὶ γιὰ νὰ συγκαλύψουν τὴν ἀνατρεπτικὴ τους δραστηριότητα. Δὲν εἶχε συναίσθησι γιὰ τὶς εὐθύνες του. Ἤθελε τὴν ἐξουσία μόνο γιὰ τὶς ἱκανοποιήσεις ποὺ τοῦ ἔδινε. Στὰ τρία χρόνια ποὺ κυβέρνησε τὸν τόπο, δὲν μπόρεσε κἂν νὰ καθορίση τὶς μεταρρυθμίσεις ποὺ ἐσκόπευε νὰ ἐφαρμόση. Μόνο μιὰ ἐπανάστασις θὰ μποροῦσε νὰ ἀποκαταστήση τὴν ὁμαλότητα. Δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ βγοῦμε μὲ δημοκρατικὴ μέθοδο ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ δῆθεν δημοκρατικὸ καθεστὼς ποὺ μᾶς ὁδηγοῦσε πρὸς τὴν χειρότερη μορφὴ δικτατορίας, τὸν κομμουνισμό, τὸν ὁποῖο γνωρίζω πολὺ καλὰ γιατὶ ὅπως ὅλοι ξέρουν, διετέλεσα ἄλλοτε καὶ ὁ ἴδιος κομμουνιστής».

Ὁ Λασέρντα, κατηγορεῖται γιὰ «ἀντιδραστικός». Εἶναι ἡ μόνιμη κατηγορία τῆς συνοδοιπορίας κατὰ τῶν συνεπῶν ἀντικομμουνιστῶν. Στὴν πραγματικότητα θέλει τὴν ἀναγέννησι τῆς Βραζιλίας. Καὶ πιστεύει, ὅπως ὅλοι οἱ πρώην κομμουνισταί, ὅτι ὁ κομμουνισμὸς δὲν εἶναι πρόοδος, ἀλλὰ ἀντίδρασις, δὲν εἶναι ἡ ἀναγέννησις, ἀλλὰ ἡ καταστροφή.

***

Τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1963, μέσα στὸν Στρατὸ σχηματίσθηκε μία συνωμοτικὴ ὁμάδα γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ Γκουλάρ.

Στὸ μεταξύ, αὐτὸς συνέχιζε ὁλοταχῶς

τὸν κατήφορό του πρὸς τὸν κομμουνισμό. Στὶς 13 Μαρτίου 1964, συγκάλεσε μία τεράστια λαϊκὴ συγκέντρωσι στὸ Ρίο Ἰανέϊρο γιὰ νὰ ἀναγγείλη νέες μεταρρυθμίσεις. Μερικὲς ἀπὸ αὐτὲς ἦσαν ὀρθές, ὅπως ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῶν «μὴ χρησιμοποιουμενων καταλλήλως» ἐκτάσεων κατὰ μῆκος τῶν λεωφόρων, σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καὶ ἀρδευτικῶν δικτύων μὲ σκοπο τὴν διανομή τους στοὺς ἀκτήμονες. Ἄλλες ὅμως μεταρρυθμίσεις του ἀπέβλεπαν στὴν ἐγκαθίδρυσι ἀντιαστικῆς δικτατορίας. Γι' αὐτὸ ὁ Γκουλὰρ ζήτησε τὴν ἀλλαγὴ τοῦ συντάγματος καὶ κατήγγειλε τὴν ἀστικὴ τάξι ὅτι «συγκαλύπτει μὲ πατριωτικὲς φράσεις τὴν ἀντικοινωνική της δρᾶσι».

Μετὰ τὸν Γκουλάρ, μίλησε ὁ γυναικάδελφός του βουλευτὴς Μπριζόλα, διεθνῶς γνωστὸς σὰν «ἀστὸς ἀντίπαλος τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ», μέγας θεωρητικὸς τῆς ἐμμέσου συνεργασίας μὲ τοὺς κομμουνιστὰς ἐναντίον τῶν «ἀντιδραστικῶν» καὶ διώκτης ὅλων τῶν ἀντικομμουνιστῶν ἐν ὀνόματι τῆς «προόδου» καὶ τῆς «δημοκρατίας». Ὁ Μπριζόλα κατήγγειλε τὴν Βουλὴ καὶ διακήρυξε τὴν ἀνάγκη τῆς διαλύσεώς της γιατὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ προσαρμοσθῆ στὴν πολιτικὴ τοῦ Γκουλάρ. Στὴ θέσι της, εἶπε, πρέπει νὰ συγκληθῆ ἕνα «κογκρέσσο ἀγροτῶν, ἐργατῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ δημοκρατικῶν ἀξιωματικῶν». Μὲ ἄλλα λόγια ἡ Βουλὴ ἔπρεπε νὰ ἀντικατασταθῆ ἀπὸ τὰ σοβιέτ. Ὁ Πρέστες, ἀρχηγὸς τοῦ ΚΚ, ἔσπευσε τότε νὰ ὑποσχεθῆ στοὺς Γκαυλάρ - Μπριζόλα, «τὴν ἀμέριστη ὑποστήριξι τῶν πιὸ συνειδητῶν ἐργατικῶν μαζῶν». Ὁ Γκουλὰρ ἀπάντησε καταθέτοντας στὴν Βουλὴ νομοσχέδιο γιὰ τὴν τυπικὴ νομιμοποίησι τοῦ ΚΚΒ.

Ἡ συγκέντρωσις αὐτή, διέλυσε καὶ τοὺς τελευταίους δισταγμοὺς τῶν στρατιωτικῶν ποὺ μετεῖχαν στὴν μυστικὴ ὀργάνωσι καὶ ποὺ στὴν πλειοψηφία τους ἦσαν συνταγματάρχες. Ἔπρεπε νὰ δράσουν ὅσο ἦταν ἀκόμη καιρὸς γιατὶ ἤδη ὁ Γκουλὰρ καὶ οἱ κομμουνισταὶ προσπαθοῦσαν νὰ στρέψουν τοὺς στρατιῶτες καὶ τοὺς ὑπαξιωματικοὺς ἐναντίον τῶν ἀξιωματικῶν τους, νὰ διαλύσουν τὶν ἔνοπλες δυνάμεις καὶ νὰ τὶς ἀχρηστεύσουν.

⁂

Ὁ Γκουλάρ, ἀργοῦσε κάπως νὰ προχωρήση στὴν ἐφαρμογὴ τοῦ νέου προγράμματός του. Καὶ οἱ κομμουνισταί, ὅπως ἔκαναν πάντοτε σὲ τέτοιες στιγμές, ἀποφάσισαν νὰ τὸν ἐξαναγκάσουν πιέζοντάς τον. Ἔτσι, 3.000 ναῦτες καὶ πεζοναῦτες, τοῦ Στόλου, στασίασαν στὸ Ρίο-Ἰανέϊροζητώντας ἀπὸ τὸν πρόεδρο νὰ ἐφαρμόση ἀμέσως αὐτὰ ποὺ διακήρυξε. Ὁ Γκουλὰρ ἀπαγόρευε τὴν χρῆσι βίας ἐναντίον τῶν στασιαστῶν. Τότε, ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν παραιτήθηκε. Ὁ Γκουλὰρ διόρισε στὴν θέσι του τὸν ναύαρχο Ροντρίγκες, γνωστὸ ἀριστερό, ποὺ τὸν ἀποκαλοῦσαν «ὁ κόκκινος ναύαρχος». Ὁ Ροντρίγκες ἔπεισε τοὺς στασιαστὰς νὰ δεχθοῦν τὴν ἀμνηστεία ποὺ τοὺς πρόσφερε καὶ ἡ στάσις ἔληξε.

Ἀλλὰ τὸ ἐπεισόδιο ἦταν μία φοβερὴ προειδοποίησις. Ὄχι πιὰ οἱ δεξιοὶ καὶ οἱ ἀντικομμουνισταὶ ἀλλὰ καὶ οἱ μετριοπαθεῖς ἀριστερίζοντες τὰ ἔχασαν. Ὅλοι εἶδαν νὰ ὀρθώνεται μπροστά τους τὸ φοβερὸ ἐρώτημα: Ποῦ πᾶμε;

Στὸ μεταξὺ οἱ κομμουνισταὶ δούλευαν πυρετωδῶς ὀργανώνοντας τοὺς ὑπαξιωματικοὺς σὲ «στρατιωτικὰ συνδικᾶτα» γιὰ τὴν ὑποστήριξι τοῦ Γκουλάρ. Οἱ κομμουνισταὶ ὀργάνωσαν σωματεῖα λοχιῶν καὶ ὑπολοχαγῶν καὶ ἔβαλαν τοὺς λοχίες νὰ στιγματίζουν σὲ δημόσιες συγκεντρώσεις τοὺς στρατηγούς! Ὁ λοχίας Φίλτο μάλιστα ἔφθασε στὸ σημεῖο νὰ καταγγείλη δημόσια τὸν ὑπουργὸ τῶν στρατιωτικῶν Κροῦελ, ποὺ ἐθεωρεῖτο «δεξιός», ὅτι δὲν παίρνει μέτρα γιὰ τὴν ματαίωσι τοῦ ἀντικομμουνιστικοῦ πραξικοπήματος.

Οἱ ἀριστεροὶ εἶχαν διεισδύσει παντοῦ. Στρατιωτικὸς σύμβουλος τοῦ Γκουλὰρ ἦταν ο στρατηγος Μπραζίλ, γνωστὸς σὲ ὅλους σὰν ἀριστερός. Πολιτικός του σύμβουλος ἦταν ὁ Ρομπέϊρο, πασίγνωστος συνοδοιπόρος. Γραμματεὺς τύπου τοῦ προέδρου, ἦταν ὁ Ρύφφ, γνωστὸς κομμουνιστής, ποὺ ἔθεσε κάτω ἀπὸ τὸν ἔλεγχό του ὅλες τὶς πηγὲς πληροφοριῶν καὶ ὑπηρεσίες προπαγάνδας. Ἀριστεροὶ ἤλεγχαν καὶ τὸ κρατικὸ μονοπώλιο πετρελαίου, τὸ Πετρομπράς, διοχετεύοντας ἔτσι τεράστια ποσὰ ἀπὸ τὰ ἔσοδά του γιὰ τοὺς πολιτικοὺς σκοπούς των. Βαθειὰ ἦταν ἡ διείσδυσις τῶν κομμουνιστῶν καὶ στὸ ὑπουργεῖο παιδείας, ποὺ χρηματοδοτοῦσε τὴν ἀριστερὴ Ἐθνικὴ Φοιτητικὴ Ἕνωσι γιὰ νὰ στέλνη μέλη της νὰ «μετεκπαιδευθοῦν» στὴν Κούβα καὶ σὲ ἄλλες κομμουνιστικὲς χῶρες. Ψυχὴ ὅλης αὐτῆς τῆς διαβρωτικῆς ἐκστρατείας ἦταν ὁ «δημοκράτης» δημαγωγὸς Μπριζόλα ὁ ὁποῖος ἐκφωνοῦσε ἀπὸ τὸ κρατικὸ ραδιόφωνο πύρινους λόγους ἐναντίον τῶν ἀντικομμουνιστῶν ποὺ τοὺς παρουσίαζε ὅλους ἀνεξαιρέτως σὰν «φασίστες», «ὄργανα τῶν ἀμερικανῶν», «κερδοσκόπους», κλπ.

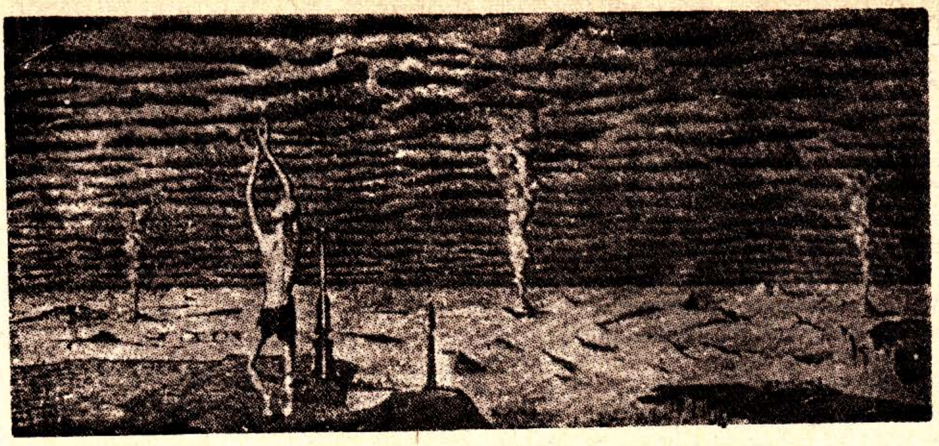
Ὁ Γκουλάρ, χωρὶς νὰ εἶναι ὁ ἴδιος κομμουνιστὴς παρασυρόταν πρὸς τὰ ἀριστερά, δέσμιος τῶν δυνάμεων ποὺ ὁ ἴδιος ἐξαπέλυσε καὶ τῶν καταστάσεων

ποὺ δημιούργησε ὁδηγούμενος ἀπὸ τὸ πάθος του γιὰ ἐξουσία καὶ τὸν πολιτικάντικο καιροσκοπισμό του. Ἤλπιζε ὅτι θὰ «ξεγελοῦσε» τοὺς κομμουνιστὰς γιὰ νὰ τὸν βοηθήσουν στὴν ἐπιβολὴ τῆς «ἐργατοαγροτικῆς δημοκρατίας» του, δηλ. τῆς ἀπεριόριστης προσωπικῆς ἐξουσίας του. Ἀλλὰ ἀντὶ νὰ τοὺς «ξεγελάση» ἦταν φανερὸ ὅτι αὐτοὶ τὸν ἔσερναν αἰχμάλωτό τους πρὸς τὴν δική τους κατεύθυνσι. Γιὰ νὰ γίνη δικτάκτωρ τῆς Βραζιλίας, ὁ Γκουλὰρ θέλησε νὰ στηριχθῆ στὶς ἐξαθλιωμένες μᾶζες τῶν ἀναλφαβήτων, στὸν ὄχλο τῶν «ντεσκαμισᾶτος». Ἀλλὰ ὁ ὄχλος αὐτὸς ἐκαθοδηγεῖτο ἔντεχνα ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς ποὺ ζητοῦσαν ὅλο καὶ ἄλλες παραχωρήσεις. Οἱ πρεσβεῖες τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν ἐνίσχυαν τοὺς ἀριστερούς. Ἰδιαίτερη δραστηριότητα ἀνέπτυσσε φανερά, ἡ πρεσβεία τῆς Κούβας. Ἡ Βραζιλία εἶχε σχεδὸν χαθῆ. Μία μόνο δυνατότης ὑπῆρχε νὰ σωθῆ: Ἡ ἄμεση ἀντικομμουνιστικὴ ἐπανάστασις.

***

Ἡ ἐπανάστασις ἔγινε τὴν 1η Ἀπριλίου. Πέντε κυβερνῆτες πολιτειῶν καὶ ἡ πλειοψηφία τῶν ἀξιωματικῶν κήρυξαν κίνημα γιὰ τὴν σωτηρία τῆς πατρίδος. Ὁ Λασέρντα διατύπωσε τοὺς σκοποὺς τοῦ κινήματος. Ὁ Γκουλὰρ ἀπάντησε μὲ ἐκκλήσεις πρὸς τοὺς στρατιῶτες καὶ τὸν λαό, ζητῶντας τους νὰ συντρίψουν τὴν ἀνταρσία. Τὰ κομμουνιστικὰ συνδικᾶτα κήρυξαν ἀπεργία καὶ κάλεσαν συλλαλητήρια ὑπὲρ τοῦ Γκουλάρ. Οἱ στρατιωτικὲς μονάδες ὅμως καὶ τὰ σώματα ἀσφαλείας προσχωροῦσαν στὴν ἐπανάστασι. Στὶς 7 τὸ βράδυ, μία ἐπίλεκτη στρατιωτικὴ μονάδα κατέλαβε τὸν ραδιοσταθμὸ τοῦ Ρίο Ἰανέϊρο. Ὁ Γκουλὰρ κατέφυγε στὴν νέα πρωτεύουσα, τὴν Μπραζίλια. Ἡ 4η Στρατιὰ ὅμως ποὺ βρίσκεται στὴν περιοχὴ τῆς Μπραζίλια, προσχώρησε στὴν ἐπανάστασι. Ὁ Γκουλὰρ κατέφυγε στὴν πόλι Πόρτο - Ἀλλέγκρε. Ἀλλὰ καὶ αὐτῆς ὁ κυβερνήτης ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς ἐπαναστάσεως. Σὲ δύο ἡμέρες, ἡ ἐπανάστασις εἶχε ἐπικρατήσει σ' ὅλη τὴν χώρα. Ὁ Γκουλὰρ δραπέτευσε στὴν Οὐρουγουάη. Προσωρινὸς ἀντικαταστάτης του ἀνέλαβε ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς, Ρανιέρι Ματζίλλι. Ἡ Βραζιλία εἶχε σωθῆ!

Οἱ ἐπαναστάται ἄρχισαν ἀμέσως τὴν ἐκκαθάρισι τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς καὶ τοὺς κάθε λογῆς συνοδοιπόρους των. Κάπου 20 χιλιάδες κομμουνισταὶ συνελήφθησαν. Ἀνακαλύφθηκαν ὅπλα καὶ τὰ σχέδια γιὰ ἕνα κομμουνιστικὸ πραξικόπημα ποὺ θὰ ἐξεδηλώνετο τὴν Πρωτομαγιά. Ἡ ἀπογκουλαροποίησις γίνεται μεθοδικὰ καὶ ἀναίμακτα. Ἡ κομμουνιστικὴ διείσδυσις ξεριζώνεται. Λόγῳ τῆς ἀνομοιογενείας τῶν ἐπαναστατῶν ὑπῆρξε ὅμως κάποια σύγχυσις καὶ φανερώθηκαν διαφορετικὲς τάσεις. Ὁ πρώην πρόεδρος Κούμπιτσεκ, θέλησε νὰ ἐπωφεληθῆ γιὰ νὰ ἐπιβληθῆ ἂν καὶ δὲν εἶχε πάρει μέρος στὴν ἐπανάστασι. Ὁ Λασέρντα ὅμως ἀνέτρεψε τὰ σχέδιά του ἐξαπολύοντας μία ἐκστρατεία ἐναντίον «κάθε νέου Γκουλάρ». Ἡ προεδρία ἀνετέθη στὸν στρατάρχη Μπράνκο καὶ ἡ τάξις ἀπεκατεστάθη. Γιὰ τὴν ὥρα τουλάχιστον, φαίνεται ὅτι ἡ Βραζιλία σώθηκε. Γιὰ νὰ κατοχυρωθῆ ὅμως ἡ νίκη τῆς ἐπαναστάσεως, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῆ μία προοδευτικὴ πολιτικὴ ποὺ θὰ συνδυάζη τὶς κοινωνικὲς μεταρρυθμίσεις καὶ τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξι μὲ τὴν διαρκῆ ἐπαγρύπνησι καὶ τὸν συνεχῆ ἀντικομμουνισμό.



Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΟΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟ

Ο ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ὑπὸ Α. ΛΕΜΠΕΝΤ

Ὁ ἀλκοολισμὸς ἔχει προσλάβει τέτοιες διαστάσεις στὴν ΕΣΣΔ, ὥστε νὰ ἀποτελῆ γι' αὐτὴν ἕνα πολὺ σοβαρὸ καὶ δυσεπίλυτο κοινωνικὸ πρόβλημα. Ἐπειδὴ ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ τοῦ προβλήματος δὲν ἀποτελεῖ καθόλου θετικὴ διαφήμισι γιὰ τὸ σοβιετικὸ καθεστώς, ἡ προπαγάνδα του τὸ ἀπέδιδε στὶς «ἐπιβιώσεις τοῦ κακοῦ (τσαρικοῦ) παρελθόντος». Ἡ ἐξήγησις αὐτὴ ὅμως, εἶναι πιὰ ὁλότελα ξεπερασμένη σήμερα, μετὰ ἀπὸ 47 χρόνια κομμουνιστικῆς διακυβερνήσεως τῆς χώρας. Ἀκόμη καὶ ὑπεύθυνοι σοβιετικοί, ἄρχισαν νὰ ἀντιλαμβάνονται τὴν ἀνοησία τῆς δικαιολογίας καὶ νὰ ἀναζητοῦν μιὰ πιὸ συγχρονισμένη καὶ πιὸ ἀληθοφανῆ ἑρμηνεία τοῦ φαινομένου. Ἔτσι, ὅταν ἔγινε μία διάσκεψις σοβιετικῶν εἰδικῶν μὲ θέμα τὴν καταπολέμησι τοῦ ἀλκοολισμοῦ, ἕνας ἀπὸ τοὺς ὁμιλητάς, ὁ Γκ. Μέντελσον εἶπε:

«Ἐπιβίωσις τοῦ καπιταλισμοῦ; Μὰ ἀπὸ τὴν ὀκτωβριανὴ ἐπανάστασι ἔχουν περάσει ὁλόκληρες δεκαετίες. Μεγάλωσε μία γενεὰ ἀνθρώπων ποὺ ξέρουν γιὰ τοὺς τσάρους μόνον ὅσα ἄκουσαν γι' αὐτούς. Καὶ μολαταῦτα ἐξακολουθοῦμε νὰ χαρακτηρίζουμε τὸν ἀλκοολισμό, καὶ τὸν χουλιγκανισμὸ σὰν ἐπιβιώσεις. Ἀκολουθώντας αὐτὴν τὴν γραμμή, δὲν μποροῦμε νὰ ἐξηγήσουμε τίποτα. Ἀντίθετα, χάνουμε τὶς πραγματικὲς αἰτίες καὶ ἔτσι δὲν μποροῦμε νὰ τὶς καταπολεμήσουμε».

(«Νεντέλια» 15 Δεκ. 1962)

Τὸ ἀναμφισβήτητο γεγονὸς πάντως, στὸ ὁποῖο συμφωνοῦν ὅλοι καὶ τὸ ὁποῖο ὁμολογοῦν οἱ πιὸ ἐπίσημοι ἐκπρόσωποι τοῦ σοβιετικοῦ κράτους, εἶναι ἡ τρομακτικὴ διάδοσις τοῦ ἀλκοολισμοῦ. Ὁ ἴδιος ὁ Χρουστσὼφ ἀναγκάσθηκε ἐπανειλημμέ-

να νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τὸ πρόβλημα καὶ νὰ ἐκφράση τὴν ἀνησυχία του. Μιλώντας τὸ 1958 στὸ 13ο ἀνέδριο τῆς Κομσομόλ, εἶπε:

«Εἶναι βασικῆς σημασίας ἡ διεξαγωγὴ μιᾶς ἀποφασιστικῆς ἐκστρατείας ἐναντίον τῶν ἀπαραδέκτων ἐκδηλώσεων τῆς νεολαίας, μία ἀπὸ τὶς ὁποῖες εἶναι ἡ μέθη... Ἡ Κομσομὸλ μπορεῖ νὰ συμβάλη πολὺ στὸν ἀγώνα ἐναντίον τῆς παράνομης οἰνοπνευματοποιΐας ποὺ ὑποβοηθεῖ τὴν ἐπέκτασι τοῦ ἀλκοολισμοῦ».

***

Τὸ ΚΚΣΕ προσπαθεῖ νὰ κτυπήση τὸν ἀλκοολισμὸ μὲ διάφορα μέσα. Καὶ ὅταν ἡ προπαγάνδα κατὰ τῆς μέθης δὲν ἀπέδωσε, πῆρε πιὸ δραστικὰ μέτρα. Τὸν Μάϊο τοῦ 1961, τὸ ἀνώτατο σοβιὲτ ἐξέδωσε διάταγμα ποὺ προβλέπει βαρύτατες ποινὲς γιὰ τὴν παράνομη παραγωγὴ οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν. Καὶ ὅμως, οὔτε καὶ αὐτὰ τὰ σκληρὰ μέτρα καρποφόρησαν. Ἡ «Ἐκονομιτσέσκαγια Γκαζέτα» τῆς 20ης Ὀκτωβρίου 1962, δημοσίευσε δηλώσεις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀστυνομίας τῆς Ρωσίας, Α. Κουντριάφτσεφ ὁ ὁποῖος ὁμολογοῦσε ὅτι «καὶ μετὰ τὸ διάταγμα τοῦ Μαΐου 1961, ὁ ἀριθμὸς τῶν περιπτώσεων παρανόμου παραγωγῆς οἰνοπνευματωδῶν, δὲν περιορίσθηκε». Παράνομα διυλιστήρια οἰνοπνεύματος ἀνακαλύφθηκαν στὸ Λίπετσκ, στὸ Κούρτσκ, στὸ Σμολένσκ, στὴν Πένζα, σχεδὸν παντοῦ. Ὁ πρόεδρος τοῦ ἀνωτέρου δικαστηρίου τοῦ Λένινγκραντ, Σ. Σολόβιεφ, ὑπογράμμισε ὅτι «ἡ παράνομη διύλισις ἀποτελεῖ μέγιστο κοινωνικὸ κίνδυνο» («Σοβιέτσκοε Γκοσουντάρτσβο ἴ Πράβο» ἀρ. 3, 1962). Σύμφωνα μὲ τὰ σοβιετικὰ στοιχεῖα, μέσα στοὺς 9 πρώτους μῆνες τοῦ 1962, ἀνακαλύφθηκαν, μόνο στὴν ἐπαρχία τοῦ Λιπέτσκ, γύρω στὰ 1.200 παράνομα διυλιστήρια ὅπου κατασχέθηκαν πάνω ἀπὸ 13.000 λίτρα βότκας («Ἐκονομιτσέσκαγια Γκαζέτα», 20 Ὀκτ. 1962). Σὲ μία ἄλλη ἐπαρχία, τὸ Κούρσκ, καὶ μόνο μέσα στὸ 1960, εἶχαν συλληφθῆ 4033 ἄτομα ποὺ ἐπεδίδοντο στὴν παράνομη παραγωγὴ οἰνοπνευματωδῶν («Σοβιέτσκαγια Γιουστίτσια», ἀρ. 14, 1961). Ἡ ἐπαρχία Μπερέζοβο τοῦ Βορονέζ, ἔχει συνολικὰ 44 οἰκισμούς. Στοὺς 42 ἀπὸ αὐτούς, ἀνακαλύφθηκαν κρυφὰ διυλιστήρια. («Σοβιέτσκοε Γκοσουντάρτσβο ἴ Πράβο», ἀρ. 3, 1962). Ἡ ἐπαρχία Ντόμπρεβο, ἔχει συνολικὸ πληθυσμὸ 40.000 κατοίκων. Λοιπόν, σ' αὐτὴν τὴν ἐπαρχία, μέσα σὲ ἕνα ἑξάμηνο τοῦ 1962 χρησιμοποιήθηκαν 39.000 κιλὰ ζαχάρεως γιὰ τὴν παράνομη παρασκευὴ οἰνοπνεύματος. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ δείχνουν τὴν τεράστια ἔκτασι ποὺ ἔχει πάρει ἡ παράνομη παραγωγὴ οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν. Ὑπολογίζεται ὅτι τὰ παράνομα διυλιστήρια διοχετεύουν στὴν κατανάλωσι τουλάχιστον 100 ἑκατομμύρια λίτρα οἰνοπνευματωδῶν κάθε χρόνο.

Παράλληλα αὐξάνει καὶ ἡ ἐπίσημη, ἡ κρατικὴ παραγωγὴ οἰνοπνευματωδῶν, ἡ ὁποία παρουσιάζει τὴν ἀκόλουθη εἰκόνα:

	1940 (λίτρα)	1960 (λίτρα)
Κρασὶ	246.000.000	937.000.000
Μπύρα	1.213.000.000	2.498.000.000
Ἄλλα οἰν.	935.100.000	1.428.500.000

Ἀπὸ τὰ «ἄλλα οἰνοπνευματώδη» 1.381 ἑκατ. λίτρα εἶναι βάτκα καὶ 50 ἑκ. λίτρα κονιὰκ καὶ σαμπάνια. Ἔτσι, ἡ κατὰ κεφαλὴν κατανάλωσις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν στὴν ΕΣΣΔ, παρουσιάζει τὴν ἑξῆς ἐξέλιξι:

	1940	1960
Βότκα	2.05 λίτρα	3.00 λίτρα
Κρασὶ	0.16 »	0.55 »
Μπύρα	0.50 »	0.93 »
Σύνολο	2.71 »	4.53 »

Φυσικὰ σὲ αὐτοὺς τοὺς ἀριθμούς, ποὺ ἀντιπροσωπεύουν μόνο τὴν ἐπίσημη, κρατικὴ παραγωγή, πρέπει νὰ προσθέσουμε καὶ τὴν παράνομη παραγωγή, ὁπότε ἡ κατὰ κεφαλὴν κατανάλωσις ξεπερνᾶ τὰ 5 λίτρα. Ἀξίζει νὰ σημειώσουμε ὅτι τὸ 1910, ἐπὶ τσαρικῆς ἐποχῆς, ἡ κατὰ κεφαλὴν κατανάλωσις ἦταν 3,16 λίτρα. Δηλαδὴ ἐπὶ σοβιετικοῦ καθεστῶτος ἡ κατὰ κεφαλὴν κατανάλωσις οἰνοπνευματωδῶν αὐξήθηκε κατὰ 70%! Καὶ ὅμως αὐτὸ τὸ καθεστὼς χαρακτηρίζει τὸν ἀλκοολισμὸ σὰν δῆθεν «ἐπιβίωσι» ἀπὸ τὸ προηγούμενο!

Μία ἄλλη ἀξιοσημείωτη παρατήρησις εἶναι ἡ ἑξῆς:

Παλαιά, ἡ κομμουνιστική προπαγάνδα κατηγοροῦσε τὴν τσαρικὴ κυβέρνησι ὅτι καταλήστευε τὸν λαὸ αὐξάνοντας τὴν τιμὴ τῆς βότκας. Τὸ 1913 μάλιστα, ὁ Λένιν ἔγραψε ἕνα πύρινο ἄρθρο στιγματίζοντας τὸ τσαρικὸ κράτος γιατὶ σὲ 5 χρόνια εἶχε αὐξήσει τὴν τιμὴ τῆς βότκας κατὰ 4 καπίκια τὸ λίτρο, «ληστεύοντας ἔτσι ἀπὸ τὸν λαὸ 185 ἑκ. ρούβλια» (Λένιν «Ἅπαντα», τόμος 8ος, σελ. 563 ἔκδ. Μόσχας 1948). Ἡ «ληστεία» ὅμως αὐτὴ φαίνεται ὁλότελα ἀσήμαντη ὅταν συγκριθῆ μὲ τὶς αὐξήσεις ποὺ πραγματοποιεῖ τὸ σοβιετικὸ κράτος στὶς τιμὲς τῆς βότκας καὶ τῶν ἄλλων οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν. Ἂν θεωρήσουμε σὰν μέση τιμὴ τῶν οἰνοπνευματωδῶν κατὰ τὸ 1940 τὸ 100, τότε, τὸ 1950 εἶχε ἀνεβῆ στὸ 264 καὶ τὸ 1960 στὸ 317! («Ναρόντνοε Χοζουάϊστβο», 1960). Ἡ σημερινὴ τιμὴ γιὰ ἕνα μπουκάλι βότκας τῶν 0,7 τοῦ λίτρου, εἶναι 2 ρούβλια καὶ 86 καπίκια, ποὺ ἀντιπροσωπεύουν 6 ὧρες ἐργασίας τοῦ μέσου σοβιετικοῦ ἐργαζομένου. Αὐτὲς οἱ ὑψηλὲς τιμὲς εἶναι μία βασικὴ αἰτία ποὺ συντηρεῖ τὴν παράνομη παραγωγὴ οἰνοπνευματωδῶν, δοθέντος ὅτι τὸ ἴδιο μπουκάλι βότκας ἰδιωτικῆς παραγωγῆς πουλιέται μόνο πρὸς 1 ρούβλι.

Σύμφωνα μὲ τὶς σοβιετικὲς στατιστικές, κατὰ τὸ 1960, ὁ σοβιετικὸς πληθυσμὸς ξόδεψε 10 δισεκ., 110 ἑκατ. ρούβλια γιὰ τὴν ἀγορὰ οἰνοπνευματωδῶν. Ὁ σοβιετικὸς ἐργάτης, διαθέτει γι᾿ αὐτὸν τὸν σκοπὸ 121 ρούβλια τὸ χρόνο, ἢ τὸ 12,60% τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματός του! Ἀκόμη καὶ ἂν ὑπολογίσουμε ὁλόκληρο τὸν πληθυσμό, θὰ δοῦμε ὅτι κάθε κάτοικος τῆς ΕΣΣΔ διαθέτει 48,5 ρούβλια τὸν χρόνο γιὰ οἰνοπνευματώδη, ἐνῷ τὸ 1928, ὅταν τὸ ροῦβλι εἶχε τὴν ἴδια ἀξία μὲ σήμερα, διέθετε μόνον 6 ρούβλια!

*
**

Ἡ σοβιετικὴ προπαγάνδα ἰσχυρίζεται βέβαια ὅτι ἡ κατανάλωσις οἰνοπνευματωδῶν στὶς δυτικὲς χῶρες εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ ὅτι στὴν ΕΣΣΔ. Αὐτὸ ἐκ πρώτης ὄψεως εἶναι ἀλήθεια γιὰ μερικὲς δυτικὲς χῶρες, ἀλλὰ πρέπει νὰ λάβουμε ὑπ᾿ ὄψιν δύο στοιχεῖα:

Πρῶτον, ὅτι στοὺς ἐπίσημους σοβιετικοὺς ἀριθμούς, πρέπει νὰ προσθέσουμε καὶ τὴν κρυφὴ παραγωγή.

Καὶ δεύτερον, ὅτι στὶς δυτικὲς χῶρες τὰ δυνατὰ ἀλκοὸλ ἀντιπροσωπεύουν μικρὸ ποσοστὸ τῆς καταναλώσεως οἰνοπνευματωδῶν ἐνῷ στὴν ΕΣΣΔ συμβαίνει τὸ ἀντίθετο. Στὴν Γαλλία λ.χ. τὸ 78% τῆς καταναλώσεως οἰνοπνευματωδῶν καλύπτεται ἀπὸ τὸ κρασί, ἐνῷ τὰ δυνατὰ ἀλκοὸλ ἀντιπροσωπεύουν μόνον τὸ 5%. Ἐπίσης στὴν Δ. Γερμανία ἡ μπύρα καλύπτει τὸ 67% τῆς καταναλώσεως καὶ τὰ δυνατὰ ποτὰ μόνον τὸ 15,8%. Στὶς ΗΠΑ ἐπίσης, ἡ μπύρα καλύπτει τὸ 40, 5% τῆς συνολικῆς καταναλώσεως. Ἀντίθετα, στὴν ΕΣΣΔ, τὰ δυνατὰ ποτὰ ἀντιπροσωπεύουν τὸ 66,2% τῆς καταναλώσεως. Ἀντίθετα πρὸς ὅτι συμβαίνει στὴν Δύσι, ὁ σοβιετικὸς ἄνθρωπος πίνει μὲ συνειδητὸ σκοπὸ νὰ μεθύσῃ. Ἡ ἐφημερίδα «Γιοῦνοστ» δίνει μία χαρακτηριστικὴ περιγραφὴ ἀπὸ ἕνα σαββατοκύριακο στὴν Μόσχα:

«Ἂν κυττάξῃς γύρω σου τὸ βράδυ, τοὺς συνεπιβάτες σου στὸ μετρὸ θὰ δῆς μιὰ μεγάλη μεταβολή. Τὰ μάτια τους εἶναι σκεπασμένα ἀπὸ ὁμίχλη, τὰ κεφάλια τους γέρνουν κάτω, ὅλοι θέλουν νὰ κοιμηθοῦν στὸ κάθισμα, στὸ δάπεδο, ὁπουδήποτε. Δυὸ - τρεῖς πάλι, κυττάζουν ἀπειλητικὰ ὅσους βρίσκονται γύρω τους. Δὲν γυρεύουν παρὰ μιὰ ἀφορμὴ γιὰ ἐπεισόδιο. Μπορεῖ νὰ στέκεσαι καὶ ξαφνικὰ νὰ βρεθῆς καταγῆς, χτυπημένος ἀπὸ κάποιον ἀλκοολικό» (ἀρ. 11, 1962)

*
**

Γιατὶ ὅμως εἶναι τόσο διαδεδομένη ἡ μέθη στὴν ΕΣΣΔ; Ὅπως εἴπαμε ἡ δικαιολογία ὅτι ὁ ἀλκοολισμὸς ἀποτελεῖ «ὑπόλειμμα τοῦ καπιταλισμοῦ» ἄρχισε νὰ ἐγκαταλείπεται σὰν πολὺ ξεπερασμένη. Καὶ ἀντικαθίσταται ἐν μέρει ἀπὸ μία νέα δικαιολογία: τὴν προσωπολατρεία! Πράγματι, σύμφωνα μὲ τὴν σοβιετικὴ προπαγάνδα, ἡ προσωπολατρεία μαζὶ μὲ ὅλα τὰ ἄλλα φταίει καὶ γιὰ τὸν ἀλκοολισμό. Ἡ ἑβδομαδιαία ἔκδοσις «Νεντέλια» (15 Δεκ. 1962) ἔγραφε:

«Ἀσφαλῶς πολλὰ ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ συν-

έθησαν κατὰ τὴν περίοδο τῆς προσωπολατρείας μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν σὰν αἴτια τῆς μέθης».

Ἀλλὰ φυσικὰ καὶ ἡ προσωπολατρεία ἦταν ἕνα προϊὸν τοῦ κομμουνιστικοῦ συστήματος τὸ ὁποῖο ἄρα, εἶναι καὶ ὁ πραγματικὸς αἴτιος. Ἄλλωστε ὁ σοβιετικὸς τύπος ὁμολογεῖ τώρα κάπου - κάπου ὅτι ὁ ἀλκοολισμὸς ὀφείλεται στὶς ἀτέλειες τῆς σοβιετικῆς κοινωνίας.

Τὸ περιοδικὸ «Νεντέλια» στὸ τεῦχος του ποὺ ἀναφέραμε, ἐξηγεῖ τὴν περίπτωσι ἑνὸς ἄλλοτε ὑποδειγματικοῦ νέου ποὺ ἔγινε ἀλκοολικός:

«Ἡ πραγματικὴ ζωὴ ἀποδείχθηκε πιὸ περίπλοκη καὶ πιὸ δύσκολη ἀπὸ ἐκείνη ποὺ εἶχαν περιγράψει στὸ Ἀντρέϊ, τὸ σχολεῖο, τὰ βιβλία, ὁ κινηματογράφος καὶ ἡ τηλεόρασις... Ὑπῆρχε χᾶσμα μεταξὺ σκοπῶν καὶ σημερινῆς καταστάσεως, μεταξὺ ὀνείρων καὶ καθημερινῆς ζωῆς... Οἱ φίλοι του τοῦ πρόσφεραν ἕνα ποτὸ καὶ τοῦ φάνηκε ξαφνικὰ ὅτιἡ ζωὴ ἔγινε πιὸ χαρούμενη»

Ἡ ἐφημερίδα «Γιοῦνοστ» ἀπὸ τὴν πλευρά της, ἀναφέρει ὅτι μία νέα, μέλος τῆς Κομσομόλ, ὅταν ἐμφανίσθηκε σὲ δικαστήριο κατηγορουμένη γιὰ μέθη, εἶπε:

«Μάλιστα, πίνουμε. Γιατί; Μὰ γιὰ νὰ πνίξουμε τὴν ἀπογοήτευσί μας».

(«Γιοῦνοστ» ἀρ. 11, 1962)

***

Ἡ κατάστασις αὐτή, θυμίζει ἕνα κείμενο τοῦ Ἔγκελς, ποὺ ἀναφέρεται στὴν κατάστασι ἡ ὁποία ἐπικρατοῦσε πρὶν ἀπὸ ἕνα αἰώνα καὶ πλέον, στὴν Ἀγγλία. Εἶναι ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ἔργο του «ἡ κατάστασις τῆς ἐργατικῆς τάξεως στὴν Ἀγγλία», ποὺ οἱ κομμουνισταὶ τὸ θεωροῦν «κλασσικό» ἔργο:

«Ὁ κουρασμένος καὶ ἐξουθενωμένος ἐργάτης ἐπιστρέφει στὸ σπίτι του ἀπὸ τὴ δουλειά. Μπαίνει στὸ ἄβολο, ἄχαρο, στενόχωρο καὶ βρώμικο οἴκημά του. Ἔχει ἄμεση ἀνάγκη ἀπὸ ψυχαγωγία, ἀπὸ κάτι ποὺ νὰ τοῦ ἐλαφρώση τὴν προοπτικὴ τῆς αὐριανῆς ἐξ' ἴσου κοπιαστικῆς ἡμέρας...

Ἡ μέθη ἔπαψε νὰ εἶναι ἐδῶ ἕνα πάθος γιὰ τὸ ὁποῖο ἐκεῖνος ποὺ τὸ ἔχει θεωρεῖται ἀξιοκατάκριτος. Γίνεται... μία ἀναπόφευκτη συνέπεια ὡρισμένων συνθηκῶν, ἡ ἀντίδρασις ἑνὸς ἀδυνάτου πλάσματος σ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες. Ἂς δώσουν λόγο ἐκεῖνοι ποὺ κάνουν τὸν ἐργάτη ἕνα τέτοιο ἀδύνατο πλᾶσμα!»